

CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

65 nci Birleşim

31 . 3 . 1965 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	530	
2. — Yoklama	531	
3. — Demeçler ve söylevler	531	
1. — Tabii Üye Sıtkı Ulay'ın; millet- vekili ödenekleri tartışmasının üzücü ma- hiyet aldığına, Türkiye'de maaş ve ücret- lerin beş bin lira ile tavanlanması ve bu- nu aşacak miktarına % 90 vergi nisbeti- nin tatbikine ve bu harekete en yüksek makamlarda bulunanların örnek olmaları gerektiğine dair demeci.	531:532	
4. — Başkanlık Divanının Genel Kuru- rula sunuşları	532	
1.— Adalet Partisi kontenjanından açıl- an İdare Âmirliğine İzmir Üyesi Hilmi Onat'ın aday gösterildiğine dair, mezkûr parti Senato Grup Başkanlığı tezkeresi ve İdare Âmiri seçimi	532	
5. — Görüşülen işler	532	
1. — Sağlık Eğitim Enstitüleri kuru- luş kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Sena- tosu Millî Eğitim, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet		
		Meclisi 1/596; Cumhuriyet Senatosu 1/443) (S. Sayısı : 574) 532:538
		2. — Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kıralığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kıralığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaş- ma ile (A), (B), (C), (D), (E) ve (F) eklerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kıralığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Bir- leşik Kıralığı arasında imzalanan Garan- ti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nei maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cumhu- riyet Anayasasının temel maddelerine da- ir listenin; Kıbrıs Cumhuriyeti Yunanistan Kıralığı ve Türkiye Cumhuriyeti ara- sında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı Ek Protokollerinin; Kıbrıs Cumhu- riyeti, Yunanistan Kıralığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edi- len Andlaşmanın; ve en ziyade müsaade- ye mazhar millet şartına dair Türkiye

Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Andlaşmanın; onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Millî Savunma komisyonları raporları, (Millet Meclisi 1/24; Cumhuriyet Senatosu 1/489) (S. Sayısı : 568) 538:540,575:576

3. — Özel öğretim kurumları kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan

metni ve Cumhuriyet Senatosu ve Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/539, Cumhuriyet Senatosu 1/441) (S. Sayısı : 561) 540:566

6. — Sorular ve cevaplar 567

B. — Yazılı sorular ve cevapları 567

1. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner'in, Orta - Doğu Üniversitesi tedrisatında vazife gören öğretim üye ve görevlilerine dair yazılı soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Cihat Bilgehan'ın cevabı (7/193) 567:574,

1. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Vazife ile yurt dışına gidecek olan Millî Savunma Bakanı Hasan Dincer'e dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'un vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile

Kocaeli Üyesi Lûtfi Tokoğlu'nun; Adalet Partisi Senato Grup Başkanlığına seçildiği cihetle İdare Âmirliğinden ayrıldığına dair ve

Niğde Üyesi İzzet Gener'in; Türkiye ile Avrupa Ekonomik topluluğu arasında ortaklık kurulan Andlaşma hükümleri gereğince teşkil olunan Ortaklık Parlâmento Komisyonuna, evvelece ayrılmış bulunduğu Millet Partisi Kontenjanından üye seçildiğine ve adı geçen Parti Kontenjanını serbest bırakmak üzere komisyon üyeliğinden istifa ettiğine dair yazıları okundu, bilgi edinildi.

Evvelece ittihaz edilen karar gereğince Çar-

şamba günleri sorulara ayrılmış olmakla beraber 31 Mart 1965 Çarşamba gününün gündemde mevcut ve Cumhuriyet Senatosunda süreleri bitmek üzere bulunan kanun tasarısı ve tekliflerinin görüşülmesine tahsis edilmesi kabul olundu.

Özel öğretim kurumları kanunu tasarısının maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

31 Mart 1965 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime saat 18,20 de, son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Cumhurbaşkanıca S.Ü.
<i>Ihsan Hamit Tiyret</i>	<i>Adil Ünü</i>
	Kâtip
	Niğde
	<i>Kudret Bayhan</i>

SORULAR

Sözlü soru

1. — Cumhuriyet Senatosu Kütahya Üyesi Ethem Erdinç'in, Simav ilçesi Jandarma Komutanına dair, sözlü soru önergesi, Adalet ve İçişleri bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/323)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili İhsan Hamit Tigrel

KATIPLER : Âdil Ünlü (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) Kudret Bayhan (Niğde)

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosunun 65 nci Birleşimini açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Bütçe Komisyonundaki arka-

daşlarla birlikte msabımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

3. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER

1. — *Tabii Üye Sıtkı Ulay'm; milletvekili ödenekleri tartışmasının üzücü mahiyet aldığına, Türkiye'de maaş ve ücretlerin beş bin lira ile tavanlanması ve bunu aşacak miktarına % 90 vergi nisbetinin tatbikine ve bu harekete en yüksek makamlarda bulunanların örnek olmaları gerektiğine dair demeci.*

BAŞKAN — Sayın Sıtkı Ulay Meclis haysiyetinin maaşlar yüzünden daha fazla zedelenmemesi için mesullerin çare bulması hususunda gündem dışı konuşma yapmak arzusundadırlar.

Buyurunuz Sayın Ulay.

SITKI ULAY (Tabii Üye) — Muhterem arkadaşlarım,

Bir haftadanberi devam eden milletvekili ödenekleri tartışması eidden üzücü olmuş ve Meclisin haysiyetini rencide edici bir duruma yöneltmiştir.

Bunda, maalesef başlayan hâdiselerin ilerisini göremiyen bazı liderlerle, en üstün kademeleri de dâhil mesullerin hataları kolay af edilemeyecek kadar büyüktür ve bu hatayı ya telâfi etmek veya haysiyetini korumakla mükellef buldukları mesuliyetlerden kurtulmak zorundadırlar. Biz tavşana kaç tazıya tut diyen bir zihniyetin büyük idareci, büyük insan mesuliyetleriyle bağdaşamayacağı kanısındayız.

Bununla beraber her kötü hareketten de, sanimişyetsiz tutumdan da millet hesabına bir fali hayır doğacağına inanıyoruz. Görüyoruz ki

acı da olsa, sert de olsa millet önünde açık fikir mücadelesinin her çeşidinde kötülükleri ile beraber bazı faydaları da oluyor ve bazı hakikatler de bu arada aydınlığa kavuşuyoruz.

Bize göre mebus maaşlarına çoktur da denebilir, azdır da denebilir.

Çünkü mebusun bu maaşla hakikaten uzaklardan gelmiş olup çok kötü durumda ve hattâ benim gibi emekli maaşı olmayanı da vardır. Ayrıca mebusun; bu maaşı hiç almasa dahi kapitalist patronlar seviyesinde yaşayanları da vardır.

Bir haftadanberi sürüp eidden üzücü olan bu mücadele nihayet millî efkâra müdavelei efkârdan doğan barikai hakikati doğurmuş ve bir kısım mebus arkadaşları yeni bir kanun teklifi yoluna sevketmiştir ve bence de bu teklif çok doğrudur. Bu kanunu öne sürecek arkadaşlara ben de huzurunuzda katılarak kendilerine ve sizlere bu kanuna şunları da ilâve etmelerini teklif ediyorum.

A) Türkiyede resmî olsun, iktisadi devlet teşekkülü olsun aile başına 5 binin üstündeki aylık gelir sahibinin mütebaki gelirlerinin yüzde 90 nı vergi ile tamamiyle Hazineye intikal etsin.

B) Türkiyede en üstün maaş alanın seviyesi ya kanun yapımcıların veya muayyen bir seviyenin üstüne çıkmasın.

C) Hiç bir vazifeli muhtelif namlar ve sıfatlar altında çeşitli ödenekler alamasın.

D) Hiç bir kişi 2 yerde İdare Meclisi âzası olamasın.

E) Mebus ve Senatör seçilenlerde özel bir kurula başka bir yenden aylık gâiri 5 bin liranın üstünde olduğu tespit edilenler bu vazifeyi artık lütfen fahriyen ifa etsinler ve hattâ icabediyorsa emekli maaşı alanlar da vaz geçsinler. Ve ilk örnekler Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Başbakan ve sayın parti liderleri den gelsin.

F) Türkiyede kazançları aile başına aylık 10 bin liradan fazla olanlardan yarım yapımı-

yanların bunun üzerindeki gelirleri Amerika-kada olduğu gibi yüzde 90 bir vergiye tabi tutulsun ve Anaya amızdaki sosyal devletin mü-messilleri olarak hep beraber bir taban ve bir de âzami tavan tespit ederek insan haysiyetine yarasır bir asgari geçim ve bir de azami refah seviyesini biz bu devrede burada tâyn ve tes-bit etmiş olalım ve sosyal adalet'in bariz bir örneğini vererek üstün gelirli bâzi ucuz kahra-manları da buna katılmaya davet edelim. Bu kanunu hazırlamakta olanlara huzurunuzla teşekkürle Yüksek Senatoya hü-mellerimi tak-dim ediyorum. (Alkışlar.)

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Adalet Partisi kontenjanından açılan İdare Âmirliğine İzmir Üyesi Hilmi Onat'ın aday gösterildiğine dair, mezkûr parti Senato Grup Başkanlığı tezkeresi ve İdare Âmiri seçimi.*

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz. Ancak gündeme geçmeden evvel Adalet Partisi Sena-to Grubunun bir tezkeresi vardır, okutacağım.

Cumhuriyet Sennatosu Sayın Başkanlığına Kocaeli Senatörü Sayın Lûtfi Tokoğlu'ndan inhilâl eden Cumhuriyet Senatosu İdareci Üye-liğine İzmir Senatörü Sayın Hilmi Onat aday gösterilmiştir.

Gereği için bilgilerinize arz olunur.

A. P. Senato Grubu
Başkanı
Kocaeli

Lûtfi Tokoğlu

BAŞKAN — Efendim, Sayın Tokoğlu'nun, yerine Hilmi Onat arkadaşımız aday gösteril-miştir. Seçimi yapılacaktır. Ancak A. P. Kon-tenjanına mensubolduğundan ve itiraz da yok-sa seçimi işari oyla yapılsın. Sayın Hilmi Onat'ın idare âmiri olarak seçilmesini oyunuzda arz-ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İttifak-la kabul edilmiştir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

BAŞKAN — Efendim, gündemimizde mü-zakeresini yaptığımız kanunun üçüncü maddesi vardır. Fakat, müzakerenin uzaması ihtimali mevcudolduğundan ve bugün bitirilmesi iktiza eden iki kanun teklifinin birisinin bugün biti-yor müddeti; Sağlık Eğitim Enstitüleri kanun tasarısıdır. Bununla geçen gün tercihan müza-keresini kabul ettiğimiz Kıbrıs'la ilgili bir an-laşmanın tercihan müzakeresini muvafık görü-yor Başkanlık Divanı. Bunu kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1. — *Sağlık Eğitim Enstitüleri kuruluş ka-nun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan, metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları ra-*

porları (Millet Meclisi 1/596; Cumhuriyet Se-natosu 1/443) (S. Sayısı : 574) (1)

BAŞKAN — Tasarının müddeti bugün biti-yor. Bunu zaten Heyeti Umumiye kabul etmiş-ti. Ef'ndim raporun okunmasına lüzum görü-yor musunuz? (Hayır sesleri) Maddelere geçil-mesini oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. İvedilik-le müzakeresi teklifini oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Sayın Celâl Ertuğ'un takriri vardır, onu oku-tayım.

(1) 574 S. Sayılı basmayazı tutanağın so-nundadır.

Başkanlığa

Gündemin 1 nci maddesindeki Sağlık eğitim enstitüleri kuruluş kanunu tasarısının müzakeresinde Sosyal İşler Komisyonu raporunun esas tutulmasını arz ve teklif ederim.

Sosyal İşler Komisyonu Başkanı

Elâzığ

Celâl Ertuğ

BAŞKAN — Efendim, raporda hiçbir değişiklik yoktur. Tek harf bile değişmemiştir. Söz-cüler de buradadır.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Sayın Başkan, önergemi izah için söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun, konuşun Sayın Ertuğ.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Muhterem Başkan, muhterem senatörler, bu takriri vermektan maksadım şudur; Cumhuriyet Senatosuna gelen bütün kanun teklif ve tasarıları ihtisas komisyonlarından geçip en son olarak Plân Komisyonuna gitmektedir. Çünkü, plân ve bütçe açısından incelenmesi zarureti vardır. Ama bütün kanunların müdafaası da burada ihtisasına taallük etsin etmesin Bütçe ve Plân Komisyonu tarafından yapılmaktadır. O zaman ihtisas komisyonlarının ehemmiyeti kalmıyor. Onun için ben bu takriri veriyorum ki, bu Sosyal Komisyona ait bir konu olmasına rağmen son komisyon olan Bütçe ve Plân Komisyonu tarafından savunulması yüzünden burada saatlerce münakaşa edilecektir. Çünkü bu bir tıp meselesidir. Bu bir sağlık hizmeti meselesidir evvelemlerde. Bu itibarla ki, bu takriri veriyorum, bunda bir fark olmasa dahi sağlık eğitimi meselesi Sosyal İşler Komisyonunun ihtisası içine giren bir meseledir. Millî Eğitime mütaallik bir mesele Millî Eğitim Komisyonuna ait bir meseledir. Eğer bu takrime iştirak etmezseniz, her konu Bütçe ve Plân Komisyonunun inhisarı altına alınacaktır.

BAŞKAN — Buyurun efendim, usul hakkında.

NIYAZI AĞIRNASLI (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, meclislerde, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinde en son komisyonun raporu üzerinde, değiştirisi üzerinde inceleme yapmak hem Tüzüğe uygundur, hem de teamüle uygundur. Ama bu demek değildir ki; İhtisas Komisyonunun değiştirisini veya noktai nazarın en son komisyon dikkatten uzak tutar. Zaten hem

nazari bakımdan, hem tatbikat bakımından Bütçe Komisyonu, Karma Bütçe Komisyonu ihtisas meselelerine ilişmez. Devletin umumi politikası bakımından prensipler üzerinde durur, bunun dışında da malî politika bakımından, imkânlar bakımından, malî porte bakımından işi inceler ve öyle gelir huzuruza. Son komisyon raporu olarak Bütçe Komisyonu raporu her zaman sahne de görülmüyor şeklindeki izah bu sebeple yerinde olmaz. Aslında Senatonun komisyonları birbirini tamamlayıcı organlardır ve hepsi Cumhuriyet Senatosu adına teşriî organın bütünleyici hizmetlerini tamamlarlar ve huzuruza gelirler.

Bu itibarla bir meselede ihtisas komisyonunun hazırladığı metne öylesine riayetsizlik olabilir ki, ihtisas komisyonunu teşkil eden arkadaşların veya Cumhuriyet Senatosundan her hangi bir zatın takriiriyle ihtisas komisyonunun hattâ Cumhuriyet Senatosu komisyonlarının da değil de Millet Meclisi metninin müzakere mevzuu olarak ele alınabilir.

Ama bunu bir prensip haline getirecek olursak biliyorsunuz teklif ve tasarıların çeşitli komisyonlardan geçirilerek onların gerekçesi ile olgunlaşa olgunlaşa Cumhuriyet Senatosu huzuruna geliyor, bu yolu bırakacak olursak biz, hangi gerekçe ile bu değişiklikleri yaparak Cumhuriyet Senatosuna getirdiğimiz müdafa imkânından mahrum kalırız.

Bu sebeplerle, ben muhterem Senatör arkadaşlarımdan rica edeceğim, bu prensibi bozmayalım. Yalnız, metni daha iyi olan, ve hakikaten ihtisas komisyonunun salâhiyetle tesbit etmiş olduğu metne aykırılıklar gösteren bir durum hâsıl olursa, en son komisyonun metni yerine, ondan evvelki metnin kabulünde, münferit olarak, bir maddeye munhasır olmak üzere takrirler vermek imkânı dahi mevcuttur. Bu teamülü, bu usuli meseleyi bozmak yolunu tutmamanızı rica edeceğim. Bunun, sonraki gelen komisyonları çalışmaktan alıkoyucu bir psikolojik rolü olduğunu hatırdan çıkarmamalıyız. Bu suretle mademki Millî Savunma Komisyonu işi incelemiştir veya Sağlık Komisyonu, Tarım Komisyonu şu işi ihtisas komisyonu olarak incelemiştir, Bütçe ve Plân Komisyonunda bunu artık esaslı şekilde incelemeye lüzum yoktur şeklinde bir yola pasif duruma komisyonlarımızı sevk etmek gibi büyük bir mahzur da ortaya çıkmış olur. Bu sebeplerle Celâl Ertuğ arkadaşımızın takririni prensip ba-

kimından kabul buyurmamanızı ve ancak şu sebeplerle şu metin değişikliği olsun şeklinde bariz bir takrir gelirse, elbette ona komisyon üyesi olduğumuz halde çok defa katılırız. Hakikaten bizim yaptığımızdan daha iyidir, sağlık komisyonunun şu metni, denir, Nitekim bunu zaten diyoruz. Komisyonlarda mütalâa ederken biz en son komisyonun tetkik ettiği metni müzakere mevzuu olarak ele alırız. Bu tatmin edici olmazsa Hükümetin teklifini, Millet Meclisinin sevk ettiği metni veya ondan sonraki komisyonların metinlerini de okuruz. Bunların zaten nazari olarak elimizde bulunan metinlerin hepsini, Senatörlerin fırsat buldukları ölçüler nisbetinde okumaları kabul edilmiştir. Nazari olarak hiç olmazsa prensip olarak bu böyledir. Bu sebeple, prensibin bozulması hususunda tehlikeli bir yol açacak olan bu takririn kabul buyurulmamasını ve ancak hangi sebepler, hangi metnin daha isabetli olduğu hakkındaki mütalâa beyan edilmek suretiyle bizim de bu hususa katılacağımızı beyan eder, takririn kabul edilmemesini rica ederim.

BAŞKAN — Efendim, ne komisyona, ne tüzük hakkında, ne usul hakkında kimseye söz vermiyorum. Bu takrir hakkında başka konuşacak kimse yoktur. Zira İhtüzük, takririn lehinde ve aleyhinde olmak üzere iki üyeye söz verileceğini belirtmektedir. İki üye, biri aleyhte, biri lehte olmak üzere konuşmuşlardır. Şimdi ben de başkanlık olarak mütalâamı arz edeceğim; Büyük Millet Meclisinin açıldığı günden bugüne kadar esas olarak son komisyonun raporu müzakere edilir. İstisnai hallerde, komisyonlar arasında ihtilâf olduğu takdirde vâkı olacak teklif üzerine diğer bir komisyonun metni müzakere edilebilir. Şimdi Sayın Celâl Ertuğ arkadaşımız, Sosyal İşler Komisyonunun metni müzakere edilsin diyor. Ama iki metin arasında bir fark yok ki... (Mesele usul meselesidir, sesleri) Mesele usul ise, prensip ise böyle bir prensibin tüzükte yer alması için bir teklif gelir, Heyeti Celileniz kabul eder. Binaenaleyh bu teklifi katıyen reye koymuyorum. Müzakereye devam ediyoruz. Maddelere geçiyoruz. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmiştir.

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Usul hakkında efendim, siz İhtüzüğü çiğniyorsunuz.

BAŞKAN — 58 nci maddeyi okuyun efendim. Usul hakkında iki kişi konuşur. Birisi le-

hinde birisi aleyhinde. Ben tüzüğü çiğnemiyorum, tüzüğün çiğnenmesine müsaade etmiyorum. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Tümünü hakkında söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, maddelere geçilmesini daha evvel oylamış ve kabul etmiştik. Şimdi birinci maddeyi okutuyorum.

Sağlık Eğitim Enstitüsü kuruluşu hakkındaki kanun

MADDE 1. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Merkez Teşkilâtına bağlı sağlık eğitim enstitüleri kurmaya yetkilidir.

Bu enstitülerin görevleri şunlardır :

a) En az lise dengi temel meslekî öğretim görmüş sağlık teknisyenlerine, sağlık hizmetlerinin gerektirdiği bölümlerde, yüksek meslekî öğretim yapmak.

b) Her seviyede sağlık personeline, olgunlaşma kursları düzenlemek.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen?

SIRRI ATALAY (Kars) — Sayın Başkan, zannedirim ki, bir zuhul oldu. Raporun okunup okunmaması oylandı. Tümünü üzerinde görüşme açılmadı ve maddelere geçilmesi de oylanmadı. Bu sebeple tümü üzerinde müzakere açmak lâzımdır.

BAŞKAN — İvedilikle görüşülmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SIRRI ATALAY (Kars) — Maddelere geçilmesini oylamadınız Sayın Öztürkçine'nin hakkı vardır.

BAŞKAN — Özür dilerim.

Bir dakika Sayın Öztürkçine. Maddelere geçilmesi oya konmuştur ve ivedilikle görüşülmesi kabul edilmiştir. Zabıt burada.

SIRRI ATALAY (Kars) — Raporun okunup okunmaması oylandı.

BAŞKAN — Raporun okunmasına lüzum görülmedi. Maddelere geçilmesi kabul edildi, ivedilikle müzakeresi kabul olundu.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Maddelere geçilmedi.

BAŞKAN — Kabul edilmiştir, böyledir, efendim.

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — O zabıttan da şüphe etmeli.

BAŞKAN — Şüphemiz varsa zabıttan okuyalım.

Birinci madde hakkında söz isteyen yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Sağlık eğitim enstitülerinde öğretim süresi üç yıldır. Bu eğitimi başarı ile bitirenlere yüksek okul diploması verilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu enstitü mezunları branşlarıyla ilgili olmak üzere sağlık personeli yetiştiren orta dereceli okullarda, öğretmenlik yaparlar. Halk sağlığı, koruyucu ve tedavi edici hekimlik teşkilâtında kendi meslekî hizmetlerine ait görevlere, tahsil seviyeleri göz önüne alınarak, öncelikle atanırlar.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Sağlık Eğitim Enstitülerinin bölümleri, yönetim şekli, disiplin işleri, sınav usulleri, müfredat programlarının ne suretle yapılacağı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Devlet Personel Heyetinin mütalâası alınmak suretiyle, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan bir yönetmelikle tesbit olunur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Enstitülere kabul olunanlar, bu kanuna bağlı cetveldeki sağlık teknisyeni kadrolarına tâyin edilirler. Bunlar Memurin Kanunu hükümlerine tabi olup, maaşlarını almaya devam ederler.

Yabancı memleketlerde muadili sağlık teknisyeni öğretimi yapanlar da aynı haklardan faydalanırlar. Bu hususta göz önüne alınacak esaslar dördüncü maddede yazılı yönetmelikte belirtilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen?.. Buyurunuz Sayın Öztürkçine.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; 5 nci maddenin 1 nci fıkrasında, «Bunlar Memurin Kanunu hükümlerine tabi olup, maaşlarını almaya devam

ederler.» demiyor. Burada acaba kastedilen terfi ve kıdem mi? Okuldaki müddetleri terfilerine sayılacak mıdır? Meselâ; Harbiyede okuyan talebelerin Harbiyedeki müddetleri, Tıp Fakültesindeki talebelerin bu fakültedeki geçen müddetleri terfilerine ve aynı zamanda kıdemlerine ve orada geçen müddet de emekli müddetinden sayılmaktadır. Şimdi acaba burada okuldaki geçen müddet terfi ve kıdemden sayılacak mıdır? Tavzihini rica ediyorum.

BAŞKAN — Bir de takrir var okutayım, efendim.

Sayın Başkanlığa

Sağlık Eğitim Enstitüleri kuruluş kanunu tasarisının 5 nci maddesinin birinci bendinden sonra, «Bu müddet terfi ve kıdemlerine sayılır», ilâvesi hakkındaki önerenin kabulünü saygı ile dilerim.

İstanbul

Rifat Öztürkçine

Madde 5. — Enstitüleri kabul olunanlar bu kanuna bağlı cetveldeki Sağlık Teknisyeni kadrolarına tâyin edilirler. Bunlar Memurin Kanunu hükümlerine tabi olup, maaşlarını almaya devam ederler. Bu müddet terfi ve kıdemlerine sayılır.

BAŞKAN — Buyurun, Komisyon.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Efendim, bu ilâveye lüzum görmüyoruz, Hükümet ve Komisyon olarak. Zaten memuriyetten geldikleri için bunların kendi memuriyetlerine sayılıyorlar.

BAŞKAN — Bu vaziyetten sonra önegeye lüzum kaldı mı?

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Efendim, Komisyonun beyanı ileride, tatbikat yönünden, bir ışık tutmaz ki...

BAŞKAN — O halde takririnizi oya koyalım.

Komisyon iştirak ediyor mu? Etmiyor.

Hükümet, iştirak etmiyor.

Takriri oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kendisi de iştirak etmedi. Kabul etmeyenler... Takrir kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Sağlık eğitim enstitülerine kendi meslekî sahalarında en az üç sene başarı

ile çalışmış olanlar alınır. Enstitüyü başarı ile ikmal edenler enstitüde okudukları müddetin bir buçuk misli mecburi hizmetle yükümlüdürler. Daha önceden mecburi hizmetleri varsa o dahi buna eklenir.

Bu mecburi hizmetlerini Bakanlığın tâyin edeceği yer ve hizmetlerde görmekle mükelleftirler.

Sihhi sebepler dışında enstitüyü ikmal etmeden ayrılanlar veya enstitüden mezun olduktan sonra verilen vazifeyi kabul etmeyenler veya vazifeye başladıktan sonra mecburi hizmetini ikmal etmeden ayrılanlar veya inzibatî sebeplerle enstitüden veya memuriyetten ihraçolanlar enstitüde geçirdikleri müddet zarfında kendilerine ödenen maaş miktarı kadar tazminat ödemeye mecbur tutulurlar ve enstitüde geçirdikleri müddet de kademelerinden indirilir.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Sağlık eğitim enstitülerine öğretmen olacak yüksek okul mezunlarının eğitim ile görevlendirildiği dallarda doktora veya ihtisas yapmış olmaları veya en az üç yıl bu enstitüde öğretim yardımcılığı yaptıktan sonra kendi bölümlerinde yeterlik imtihanı vermiş olmaları şarttır.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Sağlık eğitim enstitülerine bu enstitüler veya yüksek meslek okulları mezunlarından, öğretim yardımcısı atanabilir.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Sağlık Eğitim enstitülerinde, öğretmen bulunmayan hallerde, tâyin suretiyle görevlendirilecek teorik ve pratik dersi vereceklere saat başı ders ücreti veya konferans ücreti verilir. Saat başı ders veya konferans ücreti yirmibeş lirayı geçemez.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele, bu kanuna bağlı cetvelde memuriyet unvanı, derecesi ve adedleri yazılı kadrolar eklenmiştir.

BAŞKAN — Maddeyi cetveliyle birlikte oyuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 1952 - 1961 yılları arasında hemşirelik tekâmül kurslarından mezun olanlar enstitünün 2 nci sınıfına; 1961 yılından itibaren bir devre kurs bitirenler enstitünün 2 nci sınıfına; iki devre kurs bitirenler 3 nci sınıfına kaydolunurlar.

Bu şekilde enstitüye alınmış olanların kurs ve eğitim sürelerinin 1,5 misli mecburi hizmet taahhüdünde bulunmaları şarttır.

3 nci devre tekâmül kursunu başarı ile bitirmiş olan enstitü mezunlarının haklarından faydalanmaları için, enstitü tarafından açılacak bitirme imtihanlarını da başarı ile vermeleri lazımdır.

Yukardaki yükümlülük ile ilgili hükümler, bunlar hakkında da uygulanır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Bu kanunun hükümlerini Maliye, Millî Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde konuşmak isteyen?... Buyurunuz efendim. Lehte mi, aleyhte mi?

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Aleyhte efendim.

BAŞKAN — Yalnız bir hususu arz edeceğim, Sayın Adalı. Zaptı getirttim, okuyorum: «Maddelelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.» diye açıkça yazıyor. Binaenaleyh yanlış bir hareket yapmamış bulunuyoruz.

Buyurun Sayın Adalı.

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Efendim, kanunu yüksek huzuruza getiren komisyon ihtisas komisyonu olmadığı, Bütçe ve Plân Komisyonu raporu müzakere edildiği için bir ihtisas komisyonundan gelmediğinden bu rapora istinaden biz kanun hakkında kâfi derecede malûmat edinemedik. Çünkü raporun Sosyal İşler Komisyonundan gelmesi icabederdi. İftüzüğümüz de zaten bunu âmirdir. İftüzüğümüzün 35 nci maddesi. Komisyonların Genel Kurulda

savunmaları, matlabını taşımaktadır. «Bir tasarı veya teklifi Genel Kurulda ilgili komisyon savunur.»

İkinci fıkra: «Diğer bir veya daha ziyade komisyonda aynı tasarı veya teklif hakkında görüşme yapılmış ve rapor düzenlenmiş ise.» ki hâdisemiz de böyledir, «Bu komisyonlar gerektiğinde, yalnız kendilerine aidolan metin veya kısımları savunurlar.» Yalnız metin ve kısımları savunurlar. Esas prensip budur. 1 ne fıkırada «Bir tasarı veya teklifi Genel Kurulda ilgili komisyon savunur.» deniyor. Muhterem arkadaşlarım, esasen İctüzüğümüzün 17 ne maddesi komisyonların kurulmasına mütedairdir. 17 ne maddede Cumhuriyet Senatosunun kaç komisyonu olduğu, hangi ihtisas komisyonları bulunduğu teker, teker sayılmış. Bayındırlık, Dışişleri, Malive, İktisat sayılmış bu arada Bütçe ve Plân Komisyonu da var. (C) fıkrasında yukarıda gösterilen komisyonlarla karşılanmayan dairelerle ilgili tasarı ve teklifler malî işlerden ise Plân Komisyonuna gider. Diğerleri yukarıda tadadedilmiş, Senatonun esas komisyonları. Ana komisyonlarının hiçbirisine gitmiyor ve malî işlerden ise buraya geliyor. Gelelim Plân Komisyonunun vazifesine; İctüzüğümüzün 19 ne maddesinin matlabı: Plân Komisyonunun vazifelerini saymış.

BAŞKAN — Sayın Adalı, konuşmanızın kanunla ilgisi yok. Bilerek dinliyorum..

ERDOĞAN ADALI (Devamla) — Eksik olmayın. 19 ne madde;

«Başkanlık, uzun vâdeli plânla ilgili gördüğü tasarı ve teklifleri, en son olarak Plân Komisyonuna havale eder.» Demektedir. Esas olarak havale etmeyecek. İstisnai olarak havale edecek. «Başkanlık uzun vâdeli plânla alâkalı gördüğü tasarı ve teklifleri en son olarak Plân Komisyonuna havale eder.» Bundan başka Plân Komisyonunun vazifeleri 19 ne maddede tadadedilmiştir. «Kamu harcama veya gelirlerinde artış veya azalış gerektiren kanun tasarı ve tekliflerini veyahut sadece belli maddeleri bu niteliği taşıyan tasarı veya tekliflerin söz konusunu maddelerini inceler.

Vergi ve resimlerle ilgili kamu tasarı ve teklifleri, Vakıflarla ilgili kanun tasarı ve teklifleri ve malî işlerle ilgili kanun tasarı ve teklifleri de bu komisyonda incelenir.

Bu komisyon ayrıca kesinhesap kanun tasarılarını inceler.» demiş. Ve son fıkrasında:

«Plân Komisyonu, diğer komisyonların rapor ve metinlerinde yürürlükteki uzun vâdeli plâna aykırı bulduğu hususları belirtir ve metni uzun vâdeli plâna uygun şekilde sokar. Bu takdirde, Genel Kuruldaki görüşmelerde esas, Plân Komisyonunun raporudur.»

Demekle, esas itibariyle aidolduğu ihtisas komisyonu raporu görüşülür. Aneak uzun vâdeli plâna uygun şekilde sokarsa ve bir tâdil yapsa o zaman Plân Komisyonu raporunun görüşülmesini âmirdir.

Bu sarahat karşısında aneak ihtisas komisyonu raporlarının görüşülmesi icabettiği ve malî mevzularla ilgili bir değişiklik yapılmış ise yine yukarıda arz ettiğim gibi icabettiği takdirde Plân Komisyonuna söz verebili. İctüzükte bu açık ve sarıhtir. Bu açıklık ve sarıh durum karşısında artık teamüle itibar etmek olmaz. Bu bakımdan bu kanun tasarisının tümüne lehte rey veremeyeceğim, bu bir ihtisas komisyonuna ritmediği için biz de kâfi malûmat edinemedik, Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Efendim bir akademik münakaşa açmıyalım. İctüzük açıktır deniyor ama, demek ki benim kafam kapalıdır. Öyle anlaşıyor. Ve kırk seneden beri tatbikat da bu merkezdedir. Öyle kanunlar gelir ki, birçok işleri alâkadar eder. Ve en sonunda bütün bunlar bir komisyona gidecek. En son Millî Eğitim Komisyonuna gitmiş ise o müzakere eder. Öteden beri tatbik edilen usul budur. Bu husus hakkında Sayın Adalı ve Sayın Ertuğ bir teklif verirse Meclis tezekkür eder bundan sonra bu surette hareket edilir. Buyurun Sayın Öztürkçine. Ben Tüzüğü öyle anlamıyorum.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, ben de bu kanunun lehinde konuşacağım. Birinci Tüzük tamamen, harfiyen tatbik edildiği için lehinde konuşacağım. İkincisi de sağlık yönünden ilgilendiğim için lehinde konuşacağım. Senelerden beri burada görülmektedir ki bütün komisyonlardan geçen kanunlar ve teklifler maddeler üzerinde bir değişiklik olmamışsa bu husus en son komisyonun konusu olarak ele alınmıştır. Ve daima o komisyonun raporu konuşulmuştur. En son Bütçe ve Plân Komisyonundan

çıkacağı için bunun üzerinde konuşma açılmıştır. Bu teamül devam etmektedir, senelerden beri. Ama ihtisas komisyonları üzerinde bir değişiklik olmuşsa bu da ayrı bir meseledir. Nitekim bazı kanunlar da filânce komisyonun raporunun ele alınması diye teklif yapılmış ve Yüce Meclis bunu ele almıştır. Bu bakımdan usule aykırı bir hareket olmamıştır. Kanun usulü dairesinde çıkmıştır. Ben de bu kanunun lehinde konuşacağım.

Muhterem arkadaşlarım, Sağlık Eğitim enstitüleri kuruluş kanun tasarısı ile Sağlık Teşkilâtının temel dâvâlarından birisi de halledilmiştir. Ebe, hemşire, sağlık memurları bu kanunla onöre edilmiştir. Mesleklerine göre alâka, sevgi, hastalarımıza karşı hüsnüniyet hislerinin daha fazla olmasına yol açmıştır. Buradan mezun olan talebelerimiz, idareci, eğitim, öğretim işlerinde çalışacaklar ve aynı zamanda halk sağlığını koruyucu ve tedavi edici sağlık teşkilâtında kendi meslekî kabiliyetlerine, görevlerine tahsil seviyelerine göre öncelik verilecektir. Esasen muhterem arkadaşlarım, okul inşası Beş Yıllık Plâna uygun olarak devam etmektedir. Okul bittiği zaman da bu okulun öğrencileri ile birlikte öğretmenleri ne şekilde temin edilecektir? Öğrenci temini gayet basittir. Fakat burada öğretmen temini zor iştir. Fakat ileri gelen sağlık teşkilâtı mensupları bu dâvayı halletmişlerdir. Bu da 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun üçüncü maddesinin kendilerine vermiş olduğu yetkiye dayanarak bu mevzuda kurslar açılmıştır. Talebeler bu kurslara devam etmektedirler. Bir taraftan okullar ikmâl edilirken öbür taraftan bu okullara öğretmen yetiştirilmiş olacaktır. Bu itibarla bu kanunun sağlık teşkilâtı yönünden uğurlu ve hayırlı olmasını temenni ederim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Kanunun tümü üzerinde leh ve aleyhte konuşmalar yapıldı. Tümünü oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Taasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı olsun.

2. — *Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile (A), (B), (C), (D), (E) ve (F) eklerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı Ek Protokollerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve en ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın; onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tavatma ve Millî Savunma komisyonları raporları, (Millet Meclisi 1/24; Cumhuriyet Senatosu 1/489) (S. Sayısı : 568) (1)*

BAŞKAN — Millî Müdafaa ve Dışişleri temsilcileri lütfen yerlerini alsınlar.

Sayın Bekata ve Sayın Özdelek buradalar. Burada son şeyde zaten bir değişiklik olmamakla beraber son rapor Millî Savunmanın raporu okunmasına lüzum var mı efendim? (Hayır sesleri)

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. İvedilikle müzakeresini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 568 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile A, B, C, D, E, ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair Listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Andlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkında Kanun.

MADDE 1. — 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın,

Onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanunun 1 nci maddesinde sayılan Andlaşma ve Anlaşmalarla ilgili uygulama Andlaşmalarını yapmaya Hükümet yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen... Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun 1 nci maddesinde sayılan Andlaşma ve Anlaşmaların hükümleri 16 Ağustos 1960 tarihinden itibaren uygulanır.

Yukardaki fıkrada zikri geçen Andlaşma ve Anlaşmalarla ilgili olarak bu kanunun 2 nci maddesinin yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan uygulama andlaşmalarının hükümleri, bu uygulama andlaşmalarında gösterilen yürürlüğe giriş tarihinden itibaren uygulanır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen...

ZİYA TERMEN (Çanakkale) — Hükümetten bir soracağım. Bu andlaşmayı Atina ve Lefkoşa'da aynen bizim gibi kabul ediyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HİFZİ OĞUZ BEKATA (Ankara) — Atina aynen kabul muamelesini tekemmül ettirmiştir. Lefkoşa zaten bahiskonusu değildir.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun 1 nci maddesi hükmü yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Bu kanunun 2 ve 3 nci maddeleri hükümleri, 1 nci maddede sayılan Andlaşma ve Anlaşmaların onaylanmasına dair kararda başkaca bir tarih gösterilmemişse, bu kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen? Olmadığına göre maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum, kabul edenler... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanun açık oylarınıza sunulacaktır. Hayırlı olsun.

Şimdi özel öğretim kurumları kanun tasarının müzakeresine geçiyoruz.

3. — *Özel öğretim kurumları kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/539; Cumhuriyet Senatosu 1/441) (S. Sayısı : 565) (1)*

BAŞKAN — Sözeçiler burada mı efendim?

Komisyon burada. Bilindiği gibi bütün maddeler kabul edilmiş 21 nei, 32 nei ve 45 nei maddeler komisyona gitmiştir. Komisyondan gelmiş bulunmaktadır. Bu maddelerden evvelâ 21 nei maddeyi ele alacağız.

Yüksek Başkanlığa

Geri alınan 21 nei madde Komisyonumuzca aşağıdaki şekilde yeniden kaleme alınarak kabul edilmiştir.

Arz olunur.

Bütçe ve Plân Komisyonu Sözeçüsü
İstanbul

Osman Zeki Gümüšoğlu

MADDE 21. — Özel öğretim kurumlarında yönetim, eğitim ve öğretimin, asıl görevi bu kurumlarda olan yönetici ve öğretmenler yürütülmesi esastır.

Her derece ve tipteki özel öğretim kurumlarının yöneticilik ve öğretmenliklerinde, en az dengi resmî öğretim kurumlarının yöneticilik öğretmenliklerine atanabilmek için gerekli nitelik ve şartları taşıyanlar görevlendirilebilir.

Bu esasa göre, okulların özellikleri göz önünde tutularak yönetici ve öğretmenlerinde aranacak nitelik ve şartlar yönetmelikte belirtilir.

(1) 565 S. Sayılı basmayazı 24 . 3 . 1965 tarihli 60 ncı birleşim tutanağın sonundadır.

İhtiyaç halinde, esas görevi resmî öğretim kurumlarında olan öğretmenlere, aylığı karşılığında okutmakla yükümlü olduğu ders saatlerine hâlel gelmemek üzere yetkili mercilerin muvafakati ile özel öğretim kurumlarında ücretle ek ders verilebilir.

Resmî okullarda öğretmen iken Millî Eğitim Bakanlığının muvafakati ile özel okullarda müdürlükle görevlendirilen öğretmenlerin Bakanlıkla ilişkileri kesilir.

BAŞKAN — Sayın Özgüneş, bu takrirler bu madde için mi?

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Üye) — Bu madde için.

BAŞKAN — Sayın Özgüneş'in, maddenin 4 neü ve 5 nei fıkraları için takrirleri vardır. Okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 21 nei maddenin 4 neü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımla dilerim.

Tabii Üye

Mehmet Özgüneş

İhtiyaç halinde esas görevi resmî öğretim kurumlarında olan öğretim elemanlarına, aylığı karşılığında okutmakla yükümlü olduğu ders saatlerine hâlel gelmemek ve resmî öğretim kurumlarında okuttuğu ders saatlerinin yarısını geçmemek üzere, yetkili mercilerin izni ile özel öğretim kurumlarında ücretle ders verilebilir.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 21 nei maddenin 5 nei fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımla rica ederim.

Tunceli

Tabii Üye

Mehmet Ali Demir

Mehmet Özgüneş

Resmî öğretim kurumlarında öğretim elemanı iken yetkili mercilerin izni ile özel öğretim kurumlarında yöneticilikle görevlendirilenlerin kendi kurumlarıyla ilişkileri kesilir. Aneak bunlar özel öğretim kurumlarında çalıştıkları sürece maaşsız izinli sayılırlar.

Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir özel öğretim kurumu için bu yoldan yönetici görevlendirilmesi 3 yılı geçmeyeceği gibi bir öğretim elemanı da bu şekilde 3 yıldan fazla maaşsız izinli sayılamaz.

BAŞKAN — Bir takrir daha vardır, okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

21 nei maddenin son fıkrasına aşağıdaki metnin ilâvesini arz ve teklif ederim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Zerin Tüzün

Ancak, bir özel okulun resmî okul öğretmenlerini yönetici olarak kullanması 3 seneyi geçmez. Resmî okul öğretmenlerine de bu konuda 3 yıldan fazla görevlendirme izni verilemez.

BAŞKAN — Söz mü istiyorsunuz efendim?

HÜKÜMET ADINA MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim, Hükümet adma.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Sayın Başkan, sayın senatörler, 21 nei madde ile ilgili son komisyon raporu, özel okuleculüğümüz bakımından sıkıntılı bir durum ihdas edeceği için vaziyeti kısaca arz etmeme müsaadenizi dilerim.

Bilindiği gibi Millet Meclisinde kabul edilen metinde resmî okul öğretmenlerinin özel okullarda idarecilik vazifeleri kabul etmeleri mümkün kılınmıştır. Üstelik bu metne nazaran resmî okul öğretmenlerine tıpkı resmî okul müdürleri gibi ders saatleri azaltılarak özel okula vakitlerinin önemli bir kısmını tahsis etmeleri sağlanmıştır. Senato Millî Eğitim Komisyonunda, Millet Meclisi Komisyonunun bu metni tadil edildi. Şöyle ki : Bir okul müdürünün idare edeceği müesseseye daha hâkim ve nâfiz olması için başka hiçbir yerle ilişiği bulunmasın ve bütün vaktini özel okul idareciliğine vakfetsin diye resmî görevleriyle ilişiklerinin kesilmesini kabul etti. Buna karşılık garantili olmıyan bu hizmetlerinin hitamında tekrar eski görevlerine dönebilmelerini sağlayıcı bir fıkrayla durumun muhafaza edilmesine çalışıldı. Bu defa son komisyon takririnde görüyoruz ki, ilişik kesme hükmü muhafaza edildiği halde maaşsız mezuniyetle ilgili fıkra tamamen çıkarılmıştır. Şüphesiz bir özel okulda uzun müddet idarecilik yapma şansı pek nadir öğretmene nasibolacak bir şeydir. Çoğu kere belirli süreler içerisinde idarecilik vasıflarındaki değişiklikler bâzı sebepler dolayısıyla idari hizmetlerinden bu zevat

ayrılmakta ve öğretmenliğe dönmek istemektedirler. Yeni şekle nazaran bu mümkün olamayacaktır. Çünkü yeniden öğretmenliğe döndüğü anda ya yeniden memuriyete başlıyan kimselerin tabi olduğu kıstas ve maaş sistemine tabi olacaktır veya yeniden öğretmenliğe döndüğü zaman da eski memuriyetindeki yerini muhafaza edemeyecektir. Bu durum karşısında pek çok resmî öğretmen resmî okullarda idarecilik görevi almak riskini göze alamıyacaktır. Acaba özel okullar başka piyasadan bu tip elemanı bulamazlar mı, diye bir sual varidolabilir. Fakat yine Yüksek Heyetinizin malûmudur ki, resmî sektör dışında Türkiye'de bir öğretmen piyasası mevcut değildir. Öğretmenleri ve idarecileri resmî müesseselerimiz yetiştirmekte ve geniş ölçüde Devlet sektöründe istihdam etmektedir. O takdirde özel okullar çaresizlik içinde kalınca, ya son derece genç yeni mezunları idareci olarak teklif edecekler veyahut emeklilik muamelesi bitmiş ve dolayısıyla enerjik, çalışmak imkânını oldukça kaybetmiş eski meslekdaşlarımıza başvurmak zorunda kalacaklar. Her iki hal özel okuleculüğümüzün özellikle sevk ve idare yönünden gelişmesini engelliyecek ve işlemlerini tehlikeye sokacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı resmî öğretmenlere özel okullarda idarecilik müsaadesi verirken resmî irtibatının muhafazasını bir teminat gibi görmüştür. Ancak, ilgili müdür bir yandan aldığı para ile resmî okulunun menfaatlerine uygun bir mesai yapmakla mükellef olacaktır. Öte yandan resmî memuriyet sıfatı aynen devam edeceği için vazifesinde kanunlarımıza ve yönetmeliklerimize ciddî surette riayete mükellef olacaktır. Aksi halde sadece özel okul müdürlüğünden azledilmekle kalmıyarak kendisi hakkında bağlı olduğu resmî müessesenin mevzuatı uygulanacağı için bu tip okul idarecileri bir bakıma Hükümetin mura-kabe gözcüleri gibi vazife göreceklerdir. İşte bu yeni tadillerden sonra bu imkânlar da kalkmış olmaktadır. O itibarla takrirlerin her birisi ayrı ayrı imkânlar getirmekle beraber biz Hükümet olarak şunu arz edelim ki; mutlaka resmî öğretmenler ya maaşlı izinli sayılarak ilk Senato Bütçe Encümeninin metnine veya altı saat resmî okullarda ders okutmak şartıyla özel okullarda vazife almak şeklinde yani Millet Meclisinin metnine itibar buyurulsun. Sayın Özgüneş'in takririnde öğretmenleri özel okullarda

alacakları görevleri resmî okuldaki vazifelerinin yarısı ile tahdidetmek gibi bir teklif mevcuttur. Bu teklifin faydaları olduğu muhakkaktır. Özellikle belli bir kıdem süresini doldurmuş öğretmenlerin daha kârlı olacağı, resmî okulların fazla hizmet yüklenmesi yerine, özel okulları geniş ölçüde tereih edip hizmet sahasını aksatabilmektedir. Ayrıca yüksek seviyelerde ders saati yüklenerek de hizmet aksiyabilmektedir. O itibarla taktirin bu noktasına iltihak etmek istiyoruz. Bilindiği gibi okul idaresinde ananenin ehemmiyeti büyüktür. Hattâ anane teşekkül etmemiş okullarda müessir bir eğitim atmosferinin kurulduğu iddia edilemez. **Ananenin kurulması** ise okul idaresinin sürekliliğine sıkı surette bağlıdır. O halde okul idarecilerini üç yıl gibi kısa sürelerle değiştirmek okullarımızda eğitim ananelerinin teessüsüne engel olucu bir keyfiyettir. Bu istikametteki takrirlere arza çalıştığım bu sebeplerden ötürü itibar olunmamasını istirham edeceğim. Esasen geçen celsede kabul buyurulan bir taktirle de yüksek okullarımızın re'sen imtihan yapma yetkileri alındığından geniş ölçüde özel okullar **sistemimiz sıkıntılı bir rejime** kayacaktır. Oysaki Devlet plânında eğitime yardımcı özel sektörün teşviki öngörülmüştür. Esasen yurdumuzda karma ekonomi rejimi bir siyasi tereih kararı bakımından meriyette bulunduğundan eğitim alanında özel sektöre yardımlarımızın esirgenmemesi kanaatiyle mâruzatımı bitiriyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Zerin Tüzün.

ZERİN TÜZÜN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.)

— Sayın Başkan, sayın senatörler;

Bu maddede kanunun ana prensiplerinden en önemlisi ile ilgili olması dolayısıyla meselelerin üzerinde biraz durmayı yerinde görüyorum. Bir kere bu hususta üzerinde ayrı ayrı durulması gereken iki mesele vardır. Biri özel okullarda görev alacak öğretmenler, diğeri idarecilerdir. Evvelâ öğretmenler meselesi üzerinde duracağım. Madde tetkik edildiğinde görüleceği üzere özel okullarda görev alacak resmî okul öğretmenlerine geniş bir kapı açmakta, buna mukabil özel okul kurucularına hiçbir mükellefiyet getirmemektedir.

Yani bir özel okula öğretmen bulmak için hiçbir zahmete girmeye mecbur olmadan resmî okul öğretmenlerinden, idareci ve öğretmen olarak istediği şekilde yararlanmakta serbest bira-

kılmış bulunmaktadır. Bu hususta belirli bir zaman da konulmamıştır. Bu durumun seneler ve senelere devamı mümkündür. Burada özel okulların da bizim okullarımız olduğu, bizim çocuklarımızı okuttuğu, dolayısıyla özel okullarda görev alacak öğretmenlerin resmî okullardan gitmesinde bir mahzur olmadığı ifade edilebilir. Bu fikir eğer resmî okullarda büyük imkânlarla sahibolsa idi sıkıntı içinde olduğu yükleri uygun görmemek mümkün değildi. Ancak resmî okullarımızda öğretmen yokluğundan çeşitli meslek erbabının öğretmen olarak kullanıldığı orta dereceli okulların daha 10 bin öğretmene bu hususu uygun görenlerin bu konuyu şöyle savunmaktadırlar. Bu özel okullar daha ziyade kalabalık ve büyük şehirlerde bulunmaktadır. Burada ise öğretmen bolluğu vardır. Bu bol öğretmenlerden özel okulları yararlandırmak yoluna gidilmesi yerinde olur.

Ancak uzun süre yürürlükte kalacak bir kanun çıkarırken bugünkü durumu değil, yarın meydana çıkacak durumu da dikkate almak zorundayız.

O halde bugün büyük şehirlerde açılmış olan özel okulların yarın daha az kalabalık şehirlerde açılmıyacağını peşinen kabul etmek mümkün değildir.

Bunun gibi büyük şehirlerdeki özel okulların tahminin üzerinde gelişerek bugün fazla gibi görülen öğretmenlerin de kâfi gelmiyeceği hakkında da bir garanti vermek imkânı yoktur. İhtiyacı olduğu, bütün gayretlere rağmen bir çok okullarda derslerin boş geçtiği, bunun için resmî okullarda verimin günden güne düştüğü burada defalarla tekrar edilmiş acı bir hakikat olmasına rağmen, özel okulların yalnız bugünkü değil yarınki ihtiyacı dahi Millî Eğitim Bakanlığının mevcut imkânları içinde karşılamasına yol açan böylesine kayıtsız şartsız ve sınırsız bir hüküm getirilmesini uygun görmek fikrimce mümkün değildir.

Gereği bu hükmün, özel sektörü teşvik ve özel okul açacaklara yardımcı olmak maksadıyla getirilmiş olduğu ifade edilmektedir.

Ancak ilk ve orta dereceli bir okul açarak Devletin bu konudaki yükünü paylaşmasını beklediğimiz özel sektörün, okul açmanın, sadece bina ve araç temin etmekten ibaret olmadığı hakikatini de kesin olarak bilmesinde fayda vardır. Kanundaki bu hükümler olduğu gibi kal-

dığı takdirde miktarı günden güne artacak olan özel okulların aynı nisbette artacak öğretmen ihtiyacını resmî okul öğretmenlerinden temin etmeye gayret etmek suretiyle Devletin esasen kısır olan imkânlarını zorlamamın belirli bir hadde kadar gideceği, bir gün de imkânsız hale getireceği gayet tabiidir. Bu konu bir başka yönü ile ele alınırsa bu hüküm özel okulların gereği gibi işlenmesini de güçleştiricidir.

Çünkü bir okulda sadece öğretimin değil eğitimin de önemli bir yeri olduğu açık bir hakikattir. Okullarda eğitim dersi içinde olduğu kadar ders dışı çalışmalarla yapılmakta, bunun için öğretmenlerin ders saatleri dışında okulda bazı görevler yapmaları gerekmektedir.

Şimdi bütün öğretim kadrosu başka okullardan ücret karşılığı toplanmış öğretmenlerden teşekkül edecek bir okulda ise, ders dışı faaliyetler dediğimiz eğitim çalışmalarının gerekli şekilde yürütülmesi büyük bir mâna ve kıymet taşıyan bu faaliyetlerin yapılması mümkün olamayacaktır.

Ben bütün bu mahzurları gözönüne alarak bugüne kadar açılmış veya yeniden açılacak olan özel okullara belirli bir süre içinde yardımcı olarak resmî okuldan öğretmen almasına müsaade edilmesini, bu süre içinde çalıştıracağı elemanlarından hiç değilse 1/3 nisbette bir miktarı kendisinin yetiştirmesini, bu suretle hem Devletin yükünü paylaşmak, hem de bu okullarda esas görevli öğretmenler bulundurmak suretiyle öğretim ve eğitimin gereği gibi yapılmasının sağlanmasını, bu bakımdan da tasarıya bu hususları öngören bir hükmün konulmasını yerinde görmekteyim. İdareciler konusuna gelince :

Burada iki zıt fikir mevcuttur. Hükümet resmî okul öğretmenini kayıtsız şartsız ve müddetsiz olarak özel okulda idareci olarak görevlendirmekte bazı faydalar mütalâa ettiğini ve bu hükmün aynen kabulünü uygun görmektedir.

Buna mukabil özel okulların evvelece resmî okullarda idarecilik yapmış veya diğer idari kademelerde çalışmış birçok kıymetli insanları bulabileceği, o bakımdan böyle bir yolun hiç açılmamasını, özel okulların kendi yöneticilerini bularak işe başlamalarını öngörenler mevcuttur.

Ben bu iki yolu da biraz aşırı bulduğumu ve orta yolda bir karar alınmanın en doğru yol olduğuna inandığımı ifade etmek isterim.

Buna göre ben, ne okullara idareci verme konusunda Bakanlığın imkânlarının devamlı olarak istismar edilmesinin uygun olmadığı fikrindeyim.

Bu konudaki görüşümü öğretmenler konusunda etraflı olarak izah etmiş olduğumdan tekrar üzerinde durmayacağım.

Ancak bir özel okulu birdenbire kendi kaderi ile başbaşa bırakmak ve imkânsızlıklar içinde kalarak, iyi bir yolda gelişmek hususunda hüsnüniyeti olarak da kötü duruma düşürmek de doğru olmaz kanaatindeyim.

O halde özel bir okulda belirli bir süre bir resmî okul öğretmenini görevlendirmek faydalıdır. Bu süre içinde bu okulun öğretmenlerinden yeterli görülen birinin müdür muavini olarak görevlendirilmesi ve kendisinin yetiştirilmesi imkânının sağlanması pekâlâ mümkündür.

Bu sürenin sonunda özel okulu artık kendi yetiştirdiği yönetici tarafından idare edilmesini beklemek yerinde olacaktır kanısındayım.

Öğretmenlerle ilgili husustaki tavrımı dün vermiştim.

İdarecilerle ilgili tavrımı de şimdi takdim ediyorum. Hürmetlerimle. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Sayın Alpiskender.

FERİT ALPİSKENDER (Manisa) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlar, iki görüş karşısındayız. Birisi özel öğretim kurumlarının kendilerine has bir gücü olması ve resmî sektörden istifade edememesi fikridir. Bu belki ilk nazarda cazip görünür. Fakat ikinci görüş bugünkü realitelere daha uygundur. Hükümet Anayasamızın 21 nci maddesine uyararak bu kanunu getirmekle bilhassa iki gayeyi istihdaf etmiştir. Birisi özel öğretimi teşvik, ikincisi özel öğretimin murakabesini ciddileştirmek ve sıkılaştırmak. Teşvik ve himaye yapılan yerlere daima birtakım muafiyet ve imtiyazlar, kolaylıklar verilir. Sermayenin o tarafa kayması, ilmin o tarafa kayması, bir tarafa karşı rağbet temini ki bu muayyen bir müddete kadar yapılır, ondan sonra bu rağbet haddi lâvıkını bulduğu zaman diğer meslekleri kısar, özel öğretimi kendi kaderiyle başbaşa bırakır. Yeni Anayasamızın getirdiği fikir şudur; özel öğretimi, bilhassa görev halinde bulunan özel öğretimi, teşvik ve himaye ederek bunları iş görür hale getirmektir. Bu itibarla özel öğretime gereken kolaylıkları göstermek Anaya-

sanın 21 nci maddesinin ruhuna da, lâfzına da uygundur.

Şimdi arkadaşlar, özel öğretimle meşgul olanlar veyahut umumiyetle öğretim problemleri ile meşgul olanlar bilirler ki, özel yüksek okul bir za'fa uğrarsa onun vasisi ve bi'âmme görevi gören Millî Eğitim Bakanlığı derhal el kor. Bu el koyma müessesesinin ders veren öğretmenin himayesi, öğrencinin himayesidir. Nasıl yapar o zaman resmî sektörde bulunan ve kendisinin ehliyetine itimadettiği bir adamı o özel okulun başına müdür olarak gönderir. Ve o müdür kısa zamanda o müesseseyi derler toplar Millî Eğitim Bakanlığının arzusuna uygun yani hiç değilse resmî öğretimin hizasına getirir gaye onun üstüne çıkmaktır. Fakat en azından onun hizasına getirir ve Millî Eğitim Bakanlığı bu şekilde çalışmaktadır. Onun için sayın müsteşarın burada izah buyurdıkları bu hususlarda tamamen kendisiyle beraber bulunmaktayım.

Şimdi Millet Meclisinin 22 nci maddesini Cumhuriyet Senatosu Eğitim Komisyonu 21 nci madde olarak kabullenmekte ve tercih etmektedir. O itibarla bendeniz Millî Eğitim Komisyonunun kabul etmiş olduğu Millet Meclisinin 22 nci maddesinin burada aynen kabulünü uygun bulmaktayım. Bir defa müessese bakımından bir tereddüt yok. Yani bunun, müessesenin teşvik ve himayesine medar olduğunu bütün hatipler kabul etmektedirler. Öğretmenin himayesi, bilhassa resmî okulda çalışan ve artan nüfusun külfetini taşıyan öğretmenin malî za'fını hususi öğretimde bir vazife almakla aynı zamanda telâfi etmiş oluyoruz. Binaenaleyh öğretmeni teşvik ve himaye edeceğiz. Öğrencinin teşvik ve himayesi, çünkü en seçkin öğretmenin hususi okulda idareci olması o okulda okuyan öğrencilerin himayesidir. Yalnız mahzur olarak kıymetli arkadaşlarımız diyorlar ki; hizmetin aksamasına sebeb olabilir. Bu hususta izin verme yetkisi Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Millî Eğitim Bakanlığı za'fa uğrayan bir hususi eğitim ve öğretim müessesesinin Millî Eğitim bakımından faydalı görmüyor ve aynı zamanda o öğretmenin bulunduğu resmî okuldaki vazifesinin aksamiyacağına kanaat getirdiği zaman izin veriyor, gönderiyor. O müessese ihtiyacı giderildikten sonra öğretmeni ordan alıyor. Yani ilânihaye, kaydı hayat şar-

tı ile veya beş sene, on sene oraya gitsin de çalışsın, demiyor. İdareci olarak verdiği personel ya iki, üç sene ya beş sene kalıyor. Bunun üstünde kalan vâki değildir. Çünkü, Millî Eğitim Bakanlığı bu hususta o zaman vazifesini ihmal etmiş sayılır. Ama bununla beraber Sayın Özgüneş'in bu üç sene kaydı bana cazip geliyor. Ama en doğrusu, bunu Millî Eğitim Bakanlığının takdirine bırakmak. Ve kanunlarda rijit davranmak doğru değildir. Hukukçular, büyük hukukçular derler ki, bir kanun ne kadar elâstikiyeté sahipse tatbiki o kadar kolay olur. Kayıtlar ne kadar şiddetli olursa kaçakçılık ve tatbikatta yarattığı müşkülât o nisbette mahzurlu olur. Ama bununla beraber bendeniz, bu kaydın da ilâvesine muteriz değilim. Ama bir diğer arkadaşımız diyor ki, bu büyük vilâyetlerde mümkündür, fakat küçük vilâyetlerde mahzur doğabilir. Küçük vilâyetlerde okul açıldığı takdirde öğretmen bulamayacağına inanan bir eğitim ve öğretim kurumu şu mesele karşısındadır; ya öğretmeni tamamen kendisi temin edecektir veya resmî okullardan öğretmen alamıyacaksa orada elbetteki bir öğretim müessesesi açmıyacaktır, açmaktan sarfınazar edecektir. Sonra arkadaşlar, bir noktayı daha müsaadenizle arz edeyim; dünyanın hiçbir yerinde öğretmen yetiştirmek isteyen hususi okullar yoktur. Amerika'da kuruluşu icabı olarak var. Fakat bu da yine mahalli idarelerden yardım görür. Bu itibarla bir hususi öğretim ve eğitim okulu mecburen bir müddet için resmî okullardan istifade edecek, fakat sermayesini amorti ettikten ve kâra feçtikten sonra şüphesiz ki; kendisine daha bağlı, daha kaliteli öğretmenler yetiştirmek için burslar vererek, harice gönderecek ve tahsillerini yaptırmak, öğretmenler yetiştirmek yollarına gidecektir. Bu kanunlar ile değil, daha ziyade özel öğretimin bugün şiddetle muhtaç olduğu ve Anayasamızın da öngördüğü bir teşvik ve yardım ile sağlanacaktır. Bütün bu arz ettiğim sebeplerden dolayı, bendeniz, Millet Meclisinin 22 nci madde ve aynı zamanda Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim Komisyonunun 21 nci madde olarak kabul etmiş bulunduğu maddenin bu madde olarak kabul edilmesini uygun bulmaktayım. Kabulünü arz ve rica ederim.

BAŞKAN — Sayın Mehmet Özgüneş.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Üye) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri. 21 nci maddenin üzerinde münakaşa ettiğimiz konuda üç ana fıkrası var. Birinci fıkrada, Hükümet tam isabetli hükmü getirmiştir. Diyor ki, «Özel öğretim kurumlarında yönetim, eğitim ve öğretimin, asıl görevi bu kurumlarda olan yönetici ve öğretmenlerle yürütülmesi esastır.» Bu hükmü getirdikten sonra maalesef Hükümet aşağıya koyduğu fıkralarla bugünkü tatbikatı, kanaatimce hatalı tatbikatı, kanunlaştırmanın yoluna gitmiştir. Nedir bu günkü tatbikat? Efendim şimdi bir resmî liseyi, bir de özel liseyi alalım. Meselâ Kayseri Lisesiyle İstanbul'da bilmem Mehtap Lisesini ele alalım. Şimdi bir kimseyi Maarif Vekâleti Kayseri Lisesine müdür tâyin ettiği takdirde 18 saat mecburi ders saatini aldirmakta, 12 saatini affetmektedir. Müdürlük yaptırmakta kendisine buna mukabil ayda 150 liradan âzami 250 liraya kadar çıkan bir makam aylığı vermektedir. Şu halde Kayseri Lisesine tâyin edilen 6 000 öğrenciye yüz ilâve öğretmen topluluğuna müdürlük yapan bir müdür sadece ayda 150 - 250 lira alacak. Fakat eğer bu zat diyor Hükümet, bir özel liseye giderse ona da ayrı muamele yapayım. Ona da 12 saat ders vereyim ama buna mukabil o da özel teşebbüs ile istediği pazarlığı yapsın. Bin, iki bin, üç bin, ne tutturabilirse o miktar üzerinden maaş almak üzere anlaşsın. Şimdi burada ilk nazarda bir eşitsizlik karşımıza çıkmaktadır, arkadaşlar. Kalabalık bir lisenin bütün çocuklarının mesuliyetini üzerinde taşıyan bir müdür ile, özel bir lisede çok daha az miktarda öğrencinin mesuliyetini taşıyan bir müdür arasında zaten kâfi miktarda eşitsizlik olur arkadaşlar.

Ben, yirmibir yıl, bu memleketin en ümmi çocuğundan, yüksek tahsil yapmış insanına kadar birçok çeşit fertleri ile birlikte çalıştım. Çok ağır şartlar içerisinde, çok ağır mesuliyetler yüklenerek çalıştım. Benim bu 21 yılda varabildiğim kanaat şudur ki, müsavi muamele yapmakla bu memleketin evlâtlarına katlandırılmıyacak fedakârlık yoktur.

İkincisi, eşitliği bozduktan başka bir de Devlet hayrına değildir. Sayın sözcü diyorlar ki, bizim adamlarımız gidip orada çalışacak. Maaşı bende bulunan, emri kumandası benim elimde olan bu zat özel liseye gidecek müdürlük yap-

cak. Arkadaşlar bu Devletin lehine değildir, aleyhinedir. İnsan psikolojisini iyi incelemeye ihtiyaç var. Tasavvur edin, maaşının üç mislini özel teşebbüsten alan bir insan hangi tarafın adamı olur? Bunu kaybetmek ister mi? Kahramanlar karşısında değiliz arkadaşlar. Ben normal insan üzerinde konuşuyorum. Ben demiyorum ki, çaraya giden herkez özel öğretimin adamı olur.

Şu halde mesele bizim lehimize değildir. Devletin lehine değildir. Aleyhinedir. Üstelik de üç bin liranın cazibesi var. Ayrıca eğitimin de lehine değildir. Bir müdür sabahdan akşama kadar bir okulda görevlenmek zorundadır. Halbuki Hükümetin getirdiği teklifte, müdür gidecek, altı saatlik dersini bir Devlet lisesinde verecek, veya profesör ise; tutacak üniversitede ders verecek, araştırmasını yapacak yazın Avrupa seyahatini Devlet kesesinden yapacak, bir de özel okullarda müdürlük yapacak. Bu olmaz arkadaşlar, buna maddeten imkân yoktur.

Biz, 1961 yılında buraya bir teklif ile geldik. Müdür muavinliklerini kaldıralım, buraya lise mezunu kâtipler getirelim, burada çalışsan müdür muavini arkadaşlarımızdan da öğretmen olarak faydalanmak yoluna gidelim. Bu teklifimize karşı Milli Eğitim Bakanlığı dedi ki: Yok, bunlar sadece idareci deşillerdir. Çocuklarımızın öğretime olduğu kadar eğitime de ihtiyaçları vardır. Müdür muavinliği aynı zamanda çocukları eğitici bir vazifedir. çocuklara vereceğimiz yalnız öğretim değil, bu çocuklar eğitime muhtaç» şimdi nasıl oluyor?

Şu hale göre, uzatmıyayım arkadaşlarım, bir hâvli daha mahzurları var bunun. Fakat mesele şudur ki, benim kanaatim, özel teşebbüs bir okul aemava niyet ediyorsa lütfetsin maaşını kendisi versin. Şimdi durum böyle iken yani Hükümetin getirdiği teklif tamamen özel teşebbüse Devlet kesesinden ve hep verecek; buna karşılık Komisyon, kanatimce o da daha isabetli bir yol bulmuştur. Ama beni mâzur görsünler biraz ifrada giderek büsbütün kaldırmıştır bunu. Muhterem Komisyonumuz da diyor ki, hiçbir idareci vermiyelim, nereden bulursa bulsun alsın. Veya eğer resmî okulda bir öğretmen varsa müdürlük yapacak, onu istifa ettirsin alsın. Öyle kursun. Bu bir prensiptir. Hür-

met ederim hattâ doğrudur, çalışır. İyi bir prensiptir. Ancak zannederim ki, bâzı ihtilâflar var. Ben Hükümetin getirdiği Hazinesin kapılarını sonuna kadar açan teklifin yanında komisyonun getirdiği sınıksız kapalı teklifin yanında, azıcık kapıyı açık tutan orta bir teklifle gelmiş bulunuyorum. Diyorum ki, bu özel okul açıldığı zaman üç yıl müddetle kendisine bir müdür verelim. Bu müdürlüğü izinli sayalım. Bu üç yıl içinde özel öğretim, özel okul kendisine bir müdür bulsun. veya mevcut öğretmenlerden birisini bu müdüre muavin olarak versin. Yetişsin.

Biz üç yıl sonra müdürlük yapan şahsı çekelim ve bu şekilde özel okul kendi müdürü ile devam etsin. Ayrıca başka bir hüküm daha getiriyorum; bir şahsa, bu üç yıllık ücretsiz izin yalnız bir defaya mahsus olmak üzere verilsin. Bu suretle de bâzı şahısların o özel okulda müdürlük süresi bitince yeni açılan diğer bir özel okula, o okuldan, bu okula gönderilmek sureti ile imtiyazlı bir hale getirilmesini önlemiş oluruz. Son olarak bir hususu daha arz etmek istiyorum, benim kanaatim odur ki; eğer benim bu konudaki teklifim iltifat görmezse Komisyon teklifine taraftarım. Fakat ayrıca da benim teklifimin, biraz ifradı olan bir teklif olduğunu belirtmek isterim. Benim getirdiğim teklif, hem Devletin, hem özel teşebbüsün lehinedir. Bu konuda sözlerimi bitirmeden evvel, son bir noktaya daha temas etmek istiyorum. Sayın Komisyon sözcüsü dediler ki; «kendi emrimizde bulunan bir şahıs gidip müdürlük yapacak.» Zaten tasarıda hüküm var. Müdür doğrudan doğruya Millî Eğitim Bakanlığına karşı sorumludur. İster Devlet versin, ister dışardan alsın, doğrudan doğruya Millî Eğitim Bakanlığına karşı sorumludur. Binaenaleyh bu da mevzu bahis değildir zannederim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Kinaytürk... Okuma müddeti 10 dakikadır, arz ederim.

ÖMER FARUK KINAYTÜRK (Burdur) — Sayın Başkan, sayın senatörler, maddenin ruhu üzerinde konuşan muhtelif hatip arkadaşlarım, iki fikri savunmuşlardır. Sayın Zerin Tüzün arkadaşımızın fikri, ilk nazarda hakikaten caziptir. Devletin yetiştirdiği öğretmeni almak ve Devleti öğretmen sıkıntısına düşürmek bir

mukaddes fikirdir. Bu yolda hususi teşebbüs kendisi öğretmen yetiştirmelidir. Hakikaten bir düşüncedir. Bunun karşısında Hükümet sözcüsü; «öğretmen yetiştirme işini Devlet yapmakta ve Devlet hususi sektöre öğretmen vermelidir,» buyurdular. Sayın Zerin Tüzün arkadaşımızı da kıymetli arkadaşımız Özgüneş aynı mealde müdafaa etmişler ve mukaddes fikirlerini bu şekilde savunmuşlardır. Ve arada da bir birleştirici üç sene gibi yapıcı bir teklif ile ortaya gelmişlerdir. Fikirlerin hepsi mukaddestir ve netice itibariyle Türk çocuklarını okutmak amacıyla iyi öğretmenleri hususi teşebbüse vermek ve Devleti de kısır bırakmamak, diğer taraftan da Hükümetin düşüncesine göre yine öğretmen bulamama sıkıntısından bu yola gidilmesi lâzımdır. buyurulmaktadır. Hakikaten iki fikrin ikisi de caziptir. Ama kanaatimece hâdiseyi şöyle detaylarsak, müsaade buyurulursa, Hükümetin teklifine doğru kaymak zorundayız. Zira biz bugün hususi teşebbüse önem verdiğimizize, hususi teşebbüsün karşısında olmadığımızı göre ve hususi teşebbüsün bugün için bütçemize bilhassa maarife büyük finansman şeklinde yardım ettiğine göre, hususi teşebbüsün de resmî okullardan farksız bir eğitim yapması, ilk ideâlimizdir. Buna nazaran, derhal de öğretmen okulu açmak veyahut kendi öğretmen yetiştirmek imkânı olmadığına göre, Hükümet teklifinin tarafını veyahut o teklifin memleket için hayırlı olacağına inanıyorum.

Takdir edersiniz ki, öğretmen okulları meccanedir. Hiçbir hususi teşebbüs öğretmen okulu açmaz. Açsa da rağbet görmez. Rağbet görmeyeceğine göre, bu şekilde bir öğretmen yetiştirme imkânı olmayacaktır. Ancak idareciler belki. Sayın Özgüneş arkadaşımızın buyurduğu gibi muvakkat bir zaman için verilir, hususi teşebbüsdeki idareci muavinler yetiştirilir; sonra alınabilir. Bu bir mukaddes fikirdir. Ama öğretmen ihtiyacını hiçbir zaman hususi teşebbüs tek başına Devlet kanalından, Devlet öğretmen okulları mezunlarından faydalanmazsa kadrosunu tamamlamaya imkân olmayacağı kanısındayız. Zira arz ettiğim gibi öğretmen okulunu hususi teşebbüs açmaz ve açsa da iltifat görmez. Çünkü karşıda yüksek okullar var. Liseyi bitiren gençler burada meslekî okullardan çok mühendis, mimar, tıp hülâsa diğer mesleklerle yönelmiştir.

Öğretmen okulunu hususi teşebbüs açsa talebe bulacağına veyahut burada kendisi için bir me- haz bulacağına inanmıyoruz. Bu bakımdan Hükümetin teklifi, Millet Meclisinden gelen metnin özel okullarımız için hakikaten öğretmen alma- ya mecbur edilen bir yerdir. Yine Mehmet Özgüneş arkadaşımız buyurdular ki, büyük şehir-lerdeki eğitim ve öğretimle görevli olanlar res- mî okullarda vazife gördükleri gibi ikinci olarak da ders saatlerinin muayyen bir kısmından son- ra hususi okullarda veyahut özel okullarda vazife göreceklerdir.

Kayseri'deki, bir özel okulu olmıyan bir öğ- retmenimiz orada ne gibi bir eşitlik, bu gibi bir imkâna sahip olmadığı için eşitlik kabul edilebi- lir mi? Hatırımında yanlış kalmamışsa, böyle bu- yurmuşlardı. Biz hâdiseyi hiç de böyle etüdet- miyoruz. Kayseri'deki öğretmen arkadaşımızın bir gün Ankara veya İstanbul'a gelmeyeceğine dair, takdir buyurursunuz ki, Millî Eğitim Ba- kanlığının böyle bir (şeyi) yetkisi yoktur ve ola- maz. Kayseri'deki bir öğretmen arkadaşımız gü- nün birinde İstanbul veya Ankara'ya gelir. Bu- rada hakikaten resmî vazifesinden başka özel okullara da yardım eder. Böyle hâdiseler de var- dır. İstanbul'da bugün özel okulların pek çoğun- da Anadolu'dan gelmiş İstanbul'da resmî ma- arif okullarında vazife görmekle beraber yine özel okullarda vazife alan değerli öğretmenleri- miz vardır. Onun için bu düşünce ile de bu öğ- retmenlerin maarıftan alınması prensibinin doğ- ru olmayacağı fikrini özür dileyerek söyleyelim, iştirak etmiyeceğiz.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Üye) — Ben öyle bir şey söylemedim.

ÖMER FARUK KINAYTÜRK (Devamla) — Özür dilerim, yanlış anlamış olabilirim. Böy- le bir konuşma oldu. Belki yanlış anladım, yan- lış not ettim.

Ayrıca yine söyleyebiliriz ki, bunun karşısın- da olarak günün birinde Anadolu'nun her hangi bir yerinde de okuyan talebelerimizin akını kar- şısında özel okullar açılacaktır ve bunlara da derhal öğretmen bulmak bugünkü şartlar altın- da mümkün olmayacağına göre yine maarıfin öğ- retmen okullarından gelen veyahut resmî okul- larında bulunan arkadaşlarımızdan faydalan- mak zorundayız ve bu membalardan da istifade mecburiyetindeyiz.

Bir noktaya daha işaret etmek isterim. İera- nın yetkisini parlömanter teamüllerde bu kadar kısıtlamanın bilmiyorum ama hukukçu arkadaş- larım daha iyi bilirler, doğru olmayacağını dü- şünmekteyiz.

Bugün sözlerime başlarken söylemişim. Bil- miyorum, yanılmıyorsam aldığım rakama göre Millî Eğitimimizin 40 milyona yakın masrafını özel okullar karşılamaktadır. Bu karşılayıcı mas- raflar karşısında da bu okulların, yine Özel Okullar Kanunu konuşulurken, pek çok hatip ar- kadaşlarımızın işaret ettiği gibi, özel okulların Devlet okullarından da üstün kalitede olmasını, her bakımdan yalnız bina, teçhizat değil, öğret- menleriyle de üstün kalitede olmasını arkadaşla- rımızın pek çoğu konuştular ve maddelerde de işaret buyurmuşlardır. Buna nazaran maarıfin masrafını bu kadar yüklenen özel okulların öğ- retmen kadrosunun da yine yetişmiş, maarıftan gelmiş kıymetli öğretmenlerimiz veyahut da ida- recilerimiz tarafından idare edilmesinin de Türk çocukları, Türk maarıfi için doğru bir yol ola- cağı kanısındayım. İnşallah gün gelecektir, mem- lekette öğretmen okulları çoğalacak bu vazifeye Maarif Vekâleti daha fazla eleman verecek ve çı- kan öğretmenlerimiz de tamamen özel veya hu- susi sektörde başka vazifesi olmadan akşama ka- dar bütün mesai saatinde öğretmenlerimizi oraya bağlama imkânı bulacağız. Gönlümüz bunu ister. Fakat bugünkü şartlar içinde bu mümkün olma- dığına göre bunu kısıtlamak takdir buyurursunuz ki bugünün maarıfiyle bağdaşacak bir olay değil- dir. Bu bakımdan biz Yüksek Heyetinizin, Hükümetin yani, Meclisin kabul buyurduğu 22 nei maddenin gerek Millî Eğitim Komisyonunun 21 nei maddesiyle birlikte Bütçe ve Plân Komis- yonunda 21 nei madde olarak buraya metni ge- tirmesini uygun bulmaktayız. Bu şekildeki tas- vilbiniz Türk Maarıfi, Türk çocukları için iyi ola- cağı inancı ile sözlerimi bitirir, hepinizi hürmet- le selâmlarım.

BAŞKAN — Sayın Demir.

MEHMET ALİ DEMİR (Tunceli) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım; dün bir nebze temas etmişim. Benden evvel konuşan Sa- yın Senatör arkadaşım da temas etti. Fakat ay- rıldığımız bir nokta vardı. Dün taktir vermişim. İltifat gösterilmedi. Bu madde yeri değil, dendi.

Başka bir maddede görüşülmesi lâzımgelir denilerek reddedilmişti.

Efendim, öğretmen meselesi, Sayın Zerin Tüzün de biraz evvel temas buyurmuşlardı. Arkadaşım; bunların nerede yetiştirilmesi lâzımgeliyor, kendileri ayrıca okul mu açmaları icabeder. Aynı bir okul açıp da oradan mı öğretmen yetiştirirler. Böyle bir külfet yüklemek mümkün değildir, demişlerdi. Bendeniz de dün yaptığım konuşmada şuna temas etmiştim. Bu mümkün olmadığına göre, halihazırda birçok bakanlıklar da, kendi müesseseleri için eleman yetiştirmek için bütçelerine konmuş tahsisatla öğrencilere burs vermektedir. Bu burs vermek suretiyle, buradaki okul kendi öğretmenlerini yetiştirebilir. Dün bunu müdafaa ettik. Fakat 42 nci maddeye uygun değildir, buyurdular. Bugün dikkat ettim arkadaşlar, hakikaten oraya uygun değilse dün ben de temas etmiştim. Belki burada yeri değildir. Ama bangi maddede yerini ise Yüksek Hıfzınca o maddeye aktarmak suretiyle vahut da yeni taktirle bir madde ekliyebiliriz. Tekrar bu hususta ısrar ediyorum ki, sayın arkadaşım Maarif müdürlüğü de yanmıştır. Bâzi noktalarda avrılır. Bâzi noktalarda birleşiriz. Birbirimize hürmetimiz var. Hüsnü Dikeliçil, buna temas ettiği zaman beni özel sektörü hıfzıvacı olarak, bir taraftan özel teşebbüsün inkişafına yer ararken bu şekilde bâzi maddeler, fıkralar, paragraflar koymak suretiyle onların önüne set çektiğimi de ileri sürdüler. Ben tekrar ısrar ediyorum, bu hususta musırrım. Bu özel okullar ki 21 nci madde ine giriyor. Kendisinin ihtivaı olan öğretmenleri yüzde yüz değilse de yüzde ellisini bugün birçok bakanlıkların her yıl bütçelerine koymuş oldukları tahsisatla nasıl ki burs vermek suretiyle öğretmenlerini yetiştiriyorlarsa bunlar da hiç olmazsa bu külfeti üzerine alsınlar. Birinci noktamız bu.

İkincisi, Mehmet Özgüneş arkadaşımızla beraber verdiğimiz bir taktir var arkadaşlarım. O da şudur : Şimdi muhterem arkadaşlarım, şu kayırmaları, şu birçok müesseselerimizi şunun bunun yalnız kesesini doldurmamak için, peşkes çekmemek için vazgeçelim.

Arkadaşlar, bu yine af buyurun yani bir kapı bırakmak suretiyle, nihayet eş ve dostlar için yeni mevkiler icadetmek olur, burada bekletmek olur, onlara menfaatler sağlamak olur.

Onun için vazgeçelim, biz bu usulden. Ne yapalım arkadaşlarım? Biz teklifimizde diyoruz ki, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 3 sene müddetle burada çalıştırılır, ve çalışır. 3 sene sonra buradan aldırılır. Aldırıldıktan sonra da başka bir okula verilmez. Nasıl oluyor? Bizde vardır. Şimdi birine vekâlet verirsiniz efendim bir müessesede 6 ay, vekâleti biter başka bir yere devredersiniz o vekâleti, yine onu kayırmak babından başka bir yerde vekâlet olmak suretiyle cebine para girer. Bu ve buna benzer kayırmalara bu memlekette son verme zamanı gelmiştir. Hem söyleriz hem de yine bugüne kadar devam edip gelen kötü alışkanlıklardan bir türlü kendimizi kurtaramayız arkadaşlarım. Artık kurtaralım arkadaşlarım. Sonra Komisyon yukarıda kabul etti taktirini. Nasıl kabul etti. Yedi kişi idik, bir tek farkla kabul etti. Tabii bu arkadaşlarımızın oyları da muteberdir. Biz üç kişi kaldık karşı tarafta üç kişi idi, Komisyon Başkanı iltihak etti dört kişi olduk yedi kişi gelmişti arkadaşlarım, ve bir kişilik farkla taktir kabul edildi ve böyle bir teklif getirildi. Tekrar ısrar ediyoruz. Özgüneş arkadaşımınla birlikte getirdiğimiz bu taktirini kabul ettiğimiz takdirde artık şimdiye kadar devam edip gelen bâzi kötü alışkanlıklardan hiç değilse şu çıkan kanunla birinin önünü kapatmış olursunuz, arkadaşlarım. Siz ne yaparsanız yapın bugün İktisadi Devlet Teşekküllerinde bir çok kişiler adeta bir aile şirketi kurmuş gibi orada barındıkları, kümelendikleri görülmektedir. İşte bu ve bunun gibi şeylere konulan bu maddeler bunların önüne geçmektedir. Sözü mü bitirirken tekrar ediyorum vermiş olduğumuz taktir, bugüne kadar gelen kötü alışkanlıkları bertaraf etmek için getirilmiştir. İltifat gösterirseniz iyi bir şey olur, göstermezseniz yine teşekkür ederiz. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Tüzün.

ZERİN TÜZÜN (Cumhurbaşkanıca S. Ü.)
— Sayın Başkan, sayın senatörler; tekrar huzurunuzu işgal ettiğim için özür dilerim. Ancak konuşmamdaki bâzi hususların iyi anlaşılmasını dolayısıyla, maksadımı iyi anlatamamış olduğum kanaatine vardığım için tekrar söz almak lüzumunu hissettim. Sayın Kınaytürk arkadaşımız, öğretmen ve idareci mevzuunda yaptığım konuşmamla Sayın Özgüneş'in de aynı fi-

kirde olduğunu ifade ettiler. Bir kere açıklamak isterim. Öğretmen konusunda Sayın Özgüneş ile benim aynı görüş içinde olup olmadığını bilmiyorum. Fakat, idareci konusunda aynı görüş içindeyiz. Öğretmen konusunda getirdiğim görüş benim görüşümdür ve hakikaten samimi olarak özel sektörün Devletin yetiştirmiş olduğu personeli kayıtsız şartsız ilânihaye istihdam etme yoluna gitmesini mahzurlu görmekteyim. Bunun sonu gelmez ve özel sektör bir okul açma yoluna giderken hakikaten okul açmanın biraz evvel de işaret ettiğim gibi sadece bina ve araç temininden ibaret olmadığını kesin olarak bilmelidir. Okul açmak demek okulun bütün imkânlarını meydana koymak ve ondan sonra da bunu işletmeye açmak demektir. Şimdi burada Bakanlık getirdiği hükümlerle bir yardım sunuyor. Diyor ki; sen binanı bul, aracı da bul ben de sana öğretmen vereyim, bu işe başla. Güzel buna bir diyeceğim yok. İşlesin, ama bu demek değildir ki ilânihaye sen binanın aracını ver ben de öğretmeni vereyim, bu işi böylece yürütelim. İşte ben bunun karşısındayım. Bir özel okul kurucusu behemehal öğretmenin de hiç değilse bir miktarını yetiştirme yolunda bir gayretin içine girmelidir. Bakanlığın eğer yükünü taşımak, ona yardımcı olmak mevzu bahis ise sadece binayı temin etmek bu yükü taşımak demek değildir. Bu yükü tamamen paylaşma mânasına gelmez. Yükü paylaşmak, her cihette müştereken yürütmek ve bunun müştereken yükünü taşımak demektir. Ben bu kanaatteyim. Bu bakımdan ne dedim: İlânihaye Devletin mevcudolan imkânlarından istifade etmeyi öngören bu hudutsuz hükmün ağırlığın yanbaşımda ikinci bir hüküm daha konulmalıdır. Belirli bir süre Devletin imkânlarından faydalanan özel sektör, bu müddet zarfında kendi öğretmenlerinin hiç değilse bir miktarını, hattâ burada bir miktar da söyledim; hiç değilse üçtebirini yetiştirmeye gayret etmelidir, yetiştirmelidir. Ve bu sadece Devletin yükünü paylaşmak bakımından değil, açmış olduğu özel okulun gerekli şekilde yürütmesini temin bakımından da lüzumludur. Aksi takdirde Devletin okulunda hocalık yapan öğretmeni üç, beş saat, altı saat, sekiz saat ne kadarsa oradan alıp burada görevlendirmek istenilen neticeyi vermez. Meselenin öğretimin yanında bir de eğitim meselesi olduğunu düşü-

necek olursak, behemehal bu okullarda kendi esas öğretmenlerinin görevli olmasını da öngörmek şarttır. Aksi takdirde eğitim meselesi yürümez. Bunu ne ile yapacak? Kendi yetiştireceği kendi sahibolacağı, başından sonuna kadar okulda öğretim ve eğitim görevini üzerine vereceği öğretmenlerle bunu yapması ancak mümkün olabilecektir. Bunu nasıl yapacak? Sayın arkadaşımız diyor ki: «Özel sektör öğretmen okulu açamaz. Özel öğretmen okulu açmak mühim bir meseledir. Bunu nasıl yapacak? Gayet tabii Devlet yetiştirecek o kullanacak. İşte burada ayrılıyoruz. Ben diyorum ki, özel sektör pekâlâ kendi öğretmenlerini yetiştirmek imkânına sahiptir. Öğretmen okullarına burslu talebe koyabilir bu mümkündür. Kendi hesabına yetiştirir, kendi hesabına çalıştırır. Pek yakında eğitim fakülteleri hakkında kanun tasarısı gelmek üzeredir. Yüce Meclise. Buna göre fakültelerde yetişecek bir çok elemanı kendi hesabına yetiştirebilir. Eğitim Fakültesinden geçirmek suretiyle bunları yine kendi öğretmeni olarak kullanabilir. Özel sektör daha geniş, daha bol imkânlarla sahip ise dış memleketlere öğrenci gönderir ve bunları kendi hesabına öğretmen olarak yetiştirebilir ve ben o kanaattayım ki, eğer böyle bir hüküm konursa, özel sektör bizim burada düşünemediğimiz daha nice nice usulleri bulup kendisine öğretmen yetiştirme çarelerini de pekâlâ bulabilir ve bu suretle de Devletin yükünü hakikaten paylaşan, hüsnüniyet içinde çalışan özel müesseseler meydana gelebilir. Aksi takdirde bu özel okulların benim görüşüme göre bir nevi yük telâkki ettikçe Devlet aleyhine gelişeceği de bir hakikattir. Bu hususu açıklamak için söz aldım. Özur dilerim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Dikeçlilgil buyurun.

HÜSNÜ DIKEÇLİGİL (Kayseri) — Muhterem arkadaşlarım, sanki Karma Bütçe Komisyonu yani Plân Komisyonu arkadaşlarımız, özel sektörün karşısında gibi bir hava estir. Hiç değil...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Öyle değil.

HÜSNÜ DIKEÇLİGİL (Devamla) — Öyle değil beyefendi. İçeride kalıp dinlerdiniz. Kürsüye gelip söylediniz, muhalefet şerhi verirdiniz, konuşurdunuz.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, o faşisttir, o komünisttir...

BAŞKAN — Sayın Dikeçligil, Bütçe Komisyonu adına değil mi efendim, yoksa kendi adınıza mı?

HÜSNÜ DİKEÇLİGİL (Devamla) — Evet efendim, şahsım adına.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, mesele öyle değildir. Mesele özel öğretim kurumları hattı-zatında bakanlığın öğretmenlerinden faydalanıyorlar. Ders saatinin dışında öğretmen oradan ücretli ders alabiliyor. Buna kimse mâni olamaz. Bu kanunun onlara verdiği bir hak-tır. Ortada şöyle bir mesele kalıyor; müdür tâ-yini meselesi. Arkadaşlar ben sizlerin viedan-larımıza hitabediyorum. Kimin kesesinden veri-yoruz? Ben Bütçe ve Plân Komisyonundanım. Ama Bütçe ve Plân Komisyonu demek Hazineyi düşünen komisyon demektir. Hazineden oraya buraya bağışta bulunan komisyon demek de-ğildir. Dikkat nazarlarınıza sunuyorum. Millî Eğitim Bakanlığı kendi öğretmenlerinden bir tanesini müdür olarak veriyor. Altı saat veya iki saat dışarda ders alıyor. Özel okuldan da 2 000 - 3 500 lira tazminat alıyor, makam maaşı alıyor. Nerede bunun Anayasası, nerede bunun adaleti, nerede bunun plânı, nerede bunun ma-liyesi? Komşu bağından bostan bağışlamaya benzer. Bu iş. Ben aynı zamanda burada di-ğerk meslektaşlarımın haklarını müdafaa edi-yorum. Ben imtiyazın karşısında bulunuyorum, imtiyazın kaldırılmasını istiyorum ve istemekteyim. Şöyle ki; efendim, diyorlar ki; özel okullar müdür bulamazmış; peki ben size soruyorum. Maarif Bakanlığı resmî liselerinde müdür buluyor mu? Millî Eğitim Bakanlığın-ın vazifesi, önce fakir olan çocuklar kalifiye müdür bulmak, kalifiye eleman bulmak. Onla-rı yetişdikten sonra parası olan çocuklara yar-dım etmek. Benim Anadolu'nun muhtelif kö-şelerinde, vilâyetlerinde kalifiye müdür bula-mazken ben Devlet Hazinesinden maaşımı vere-rek özel okullara müdür vereceğim ve emekli liğine sayılacak. Elli lira, yüz lira, her ne ise 150 lira makam maaşını alacak. Bunun dışın-da 3 000 lira, 2 500 lira makam maaşı alacak. Arkadaşlarım, bu kayırma değildir de nedir? Biz yine Hükümetin bu meselede, öğretmenle-rin nezdinde dedikodulardan kurtulmasını isti-

yoruz. İstemekte de haklıyız. Sebebine gelin-ce; diyor ki meslektaşlarımız, haklı olarak: İs-tanbul gibi iyi yerlere geliyorlar kendi adamlar-ını müdür olarak tâyin ediyorlar, edebiliyor-lar. Altı saat ders alabiliyor. Bunu Hüküme-tin yapmasını tercih ederiz. Ama 2 500 lira ma-kam maaşı alıyor diyor. Pekâlâ Kayseri'de Anadolu'nun bilmem falan yerinde, Ağrı'da ve-ya Hakkâri vilâyetinde aynı bareme tabi olup da 200 lira makam maaşı ile çalışan arkadaşla-ra ne demeli? Ve sonra istirham ederim bugün bir stajyer öğretmen; müdür olarak tâyin edi-yor. Liselere, ortaokullara bu bakanlık. Önce kendisi himete muhtaçtır. Kendi okullarını tak-viye etmekle mükelleftir ve etmesi iktiza eder. Meselâ ben şahsın özel sektörün karşısında de-ğilim. Fakat özel sektörün de Devletin sırtın-dan tüfeyli olarak geçinmesine taraftar değilim. Misalini vereyim beyefendi. Birçok kolej ku-ran arkadaşlarımız kazanıyorlar, on sene içinde milyonlara lira para kazanıyorlar. Elbette bu müesseselerin para kazanmalarını isterim. Ka-zanmamasının da aleyhinde değiliz. Fakat böy-le para kazanan, büyük tesisler kuran insanlar neden müdürünü bulamam ve neden Hazine-den maaşıyla oraya tâyin etmekte devam etsin? İkinci bir hata, aynı zamanda kaçamak nokta-sından faydalanarak liselerde çalışan müdür ve müdür muavinleri 6 saat çalıştıktan sonra özel kurumlardan da ders alıyor. Benim ortaokul-larımın, benim liselerimin eğitim, öğretim, ida-re işi aksamıyor mu? İdareci, yerinden ayrıla-bilir mi? Nihayet mânevi olan bir öğretmen-lik kazane meselesine dökülebiliyor bu gibi yerlerde.

Sayın arkadaşımın, hürmet ederim, saygım vardır, fakat biz hakikatleri bir avukat gözü ile değil de öğretmen gözü ile tetkik ederiz.

Şimdi arkadaşlar, komisyonun getirmiş ol-duğu rapor adalet prensiplerine uygun Hükü-meti zedeleyici değil, bilâkis takviye edicidir. Bir özel okul, istirham edeceğim özel okul yal-nuz kuru bina bulacak, ders araçlarını bulacak ve bunun dışında müdürünü bulamayacak, bana Devletsen ver diyecek, maaşımı da sen ver diyecek, ben ona üstelik 2 500 lira makam maaşı veriyorum diyecek. Ben öğretmenimi bulam-ıyorum diyecek, bana öğretmen ver diyecek. Bu özel okul mudur? Sonra meselâ Maliye Bakan-lığında böyle bir şey olabilir mi? Bir şirket de

dışarıda bir müessese açsın, Maliyeye desin ki bana bir malî uzman ver, sen de Devlet kesesinden onun maaşını ver. Ve dolayısıyla ben de makam maaşı vereceğim, ek tazminat vereceğim desin. Bu olmaz arkadaşlar. Varsa da biz bunun karşısındayız, beyefendi. Onlar da bunlar da olabilir, Fakat, öğretmenler camiası eşit haklar eşit prensipler ister. Bunun dışında eşit prensiplerle okuldan çıkıp biri Anadolu'nun muhtelif yerlerinde ikiyüz lira 250 lira, makam maaşı ile vazife görürken diğer bir meslektaşı Devlet bareminden yine maaşını almak şartıyla üçbin lira, ile ikibin beşyüz lira ile müdürlük yaparsa bu hakkaniyetle kabili telif değildir. Olmaz bu olamaz. Şimdi diyorlar ki: «Müdür bulunamaz» Arkadaşlar müdür bulunur, öğretmen de bulunur. Bugün yüksek tahsile devam eden pek çok arkadaşlar vardır. Meselâ: İlköğretmen okullarına devam eden öğretmenler vardır. Mecburi hizmetleri yoktur. Kayseri'de 200 tane mecburi hizmeti olmayan ilköğretmen okulu mezunu kızımız vardır. öğretmen olarak. Ve Ankara'nın içinde de ilköğretmenler, mecburi hizmeti olmayanlar vardır.

BAŞKAN — Sayın Dikeçligil, vaktiniz dolmuştur. Bağlayınız, rica ederim.

HÜSNÜ DIKEÇLİĞİL (Devamla) — Bağlıyorum, Sayın Başkanım, müsahabanıza sığınarak bağlıyorum. İki yüksek fen fakültesinden de edebiyat fakültesinden de çok mezunlar var. Özel öğretim bulabilir. Dolayısıyla Sosyal Sigortalar Kanununu sizler çıkardınız beyefendiler. Sosyal Sigortalar Kanununa göre bu özel okullara girdi mi, emeklilik hakkından ziyade fevkalâde bir hakka sahiboluyor meslektaşlarım. O da var onu da kanunun hükmü altına aldınız mükemmel bir şekilde.

E... Böyle zorlamalar olmazsa güzel kazanet herkes tercih eder. Yerden biter gibi Millî Eğitim Bakanlığı okulunu versin müdürünü versin özel okullar açılsın. Can kurban buna. Bu özel okuleuluk değil. Bilâkis bunlar, Anayasamız da, sosyal adaletin de, kanunların da hilâfına kurulmuşlardır. O halde sözlerimi bağlıyorum, arz edeyim. Biz hakikaten bu memleketin Hazinesini düşünmekle ve korumakla mükellefiz. Ve hakikten öğretmenlik camiasında adalet ve müsavat prensiplerini müdafaa etmekle mükel-

lefiz. Biz yine özel sektörün kalkınmasını isterken ki, istiyoruz, özel sektörün de biraz kendi takatını kullanmasını ve Devlet sektörü aleyhine bir istikamete gitmesini arzuluyoruz. Mehmet Özgüneş arkadaşımızın takririne de taraf tar değilim. Şöyle ki, üç gün izinli sayılacak olmaz bu. Genç yaşta emekliye ayrılmış ben size yüzlerce bu maarife hizmet etmiş, fevkalâde başarılı başmüfettişler, müdürler, gösterebilirim, vardır. Daha 25, 28 yaşında ayrılmış arkadaşlardır ve bunlar okul açmaktadırlar. Bulunur, arkadaşlarım. Ama sadece Devlete yük olduğu için elbette biraz da ucuza mal edecek, oraya da Bakanlığın adamlarından birisi gitmek suretiyle özel sektör meselelerini belki yürütebilecek ve bu bakımdan onu tercih edecektir. Bu tercihe imkân vermeyiniz, fırsat vermeyiniz ve vermemeğe lâzımdır. Elzemdir bu.

Sonra şunu da arz edeyim Bakanlık murakabe diyor. Bakanlığın müfettişleri vardır. Kanunun diğer maddelerinde geçti. Her zaman teftiş edebilir. Sadece müdür bu murakabeden mesul değildir. Bakanlık ve diğer yetkili organlar da mesuldür.

BAŞKAN — Sayın Dikeçligil, vaktiniz dolmuştur.

HÜSNÜ DIKEÇLİĞİL (Devamla) — Dedi-kodulardan tenzih etmemiz lâzımdır. Onun için hakikaten Sayın Maarif Komisyonunun mütalâasını da alan komisyonun maddesinin lehindeyim ve bu, memleketin lehine olacaktır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Andlaşmaya oy vermiyen...? Lütfen oylarını kullansınlar.

Buyurun Komisyon.

PLÂN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; hatırlarda olduğu üzere komisyonun mu maddeleri Emeklilik ve Sosyal Sigortalar Kanunu bakımından maddeler arasında mevedolan çelişmeyi düzeltmek ve uzurunuzla öylesine getirmek üzere geri almıştır. Bu itibarla komisyon 21 nei maddenin son fıkrasındaki bir ibareyi 32 nei madde ile çelişmekte bulunduğu mülahazası ile madde metninden tayyetmiş bulunmaktadır.

Ancak madde üzerindeki vâkı görüşmeler sebebiyle kanaatimizi de bu arada, sırası gelmişken arza müsaadenizi istirham ediyorum.

Millet Meclisinde kabul edilen metin de, resmî okulda öğretmen olup da.

BAŞKAN — Oylama işlemi bitmiştir.

Kendilerine özel okullarda müdürlük veya müdür muavinliği gibi yönetim görevi verilmiş bulunan resmî okullarda okutmakla yükümlü buldukları ders saati bakımından resmî okullarda müdür ve müdür yardımcılara uygulanan esaslara tabi olacağını belirtmektedir. Biraz daha meseleyi vazih surette arz etmek için şu hususu belirtiyim ki, resmî okullarda müdür ve müdür muaveni vazifesiyle tanzif edilen öğretmenler muayyen ders saatini okutmakla yükümlüdürler. Bunlar haftada iki saat, üç saat, dört saat, altı saattir. Şimdi resmî okullarda öğretmen olan kişiler özel okulda muavin veya müdür olarak görevlendirildikleri ahvalde resmî okullarda okutmakla yükümlü buldukları 18 saat dersi okutmıyacaklar, tıpkı resmî okullardaki müdürler gibi ders okutma mükellefiyetleri azalacak ve özel okullarda bu mesailerine devam edeceklerdir. Komisyonunda muhtelif yönleriyle münakaşa konusu olan bu keyfiyet göylesine bir neticeye vardırıldı. Dendi ki : Devletin okuttuğu, maaşı mukabilinde istihdam ettiği bir öğretmene maaş verecek fakat ondan hizmet beklemeyecek, müdür ve müdür muavimlerinin yönetici vazifeleri gibi haklardan istifade edecek ve özel okullardaki yönetim ve eğitim işlerini tedvire müsaade ve mezuniyet verelim dendi ve haliyle Devlet kesesinden özel okullara bir bağış ihsan gibi mütalâa edildi ve dendi ki, bu bir israftır. Bu, hakikaten bütçe için Millî Eğitime tahsis edilen maddi kaynaklarda bir azalmadır, buna müsamaha edilmesin, dendi.

İkinci kısım, bu kanunla ve komisyonun getirdiği bu madde ile resmî okullarda vazifeli öğretmenlerin yükümlü buldukları ders saati dışında özel okullara gidişine müsaade edilmektedir. Kendileri serbest bırakılmaktadır. Ve aynı zamanda devamlı şekilde özel okullarda vazife aldıkları ahvalde tekrar millî eğitim camiasına döndüklerinde özel okullarda geçirmiş oldukları sürenin üçte ikisinin de kıdemlerine sayılacağını âmir bulunmaktadır. Bu maddenin

yalnız son fıkrası müdürler için istisnai bir hüküm vaz'etmiştir. Öğretmenlerden farklı olarak müdürler için deniyordu ki, özel okullarda müdürlük vazifesi yapacak olan bir öğretmene Maarif Vekâleti evvelâ muvafakat verecek, kendisini süresiz izinli sayacak ve tekrar Bakanlığa avdet ettiği takdirde her türlü emeklilik hakları saklı kalacak şekli idi. Bugün de bu konunun münakaşası yapıldı. Öğretmenlerle müdürler arasında böylesine bir tefrikin lüzumsuz olduğuna karar verildi ve bu maddenin, müzakeresi yapılan bu maddenin son fıkrasından bir cümle çıkarılmak suretiyle yüksek huzurlarımıza yeniden geldi. Maliye Vekâleti temsilcilerinin izahatına göre müdürler için tanınması iktiza eden bu istisnai halinde, mevcut mevzuata göre terveciledilemeyeceği fikri öne sürüldü. Dendi ki, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 ne maddesi, emeklilikle ilgili kanunların ancak bu kanuna ek bir kanunla mümkün olabileceğini başka türlü özel kanunlarla emekliliğe taallük eden bir hükmün vaz'edilemeyeceği prensibini ortaya koydular. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 12 ne maddesine göre Sandığa tabi kurumlar prensibolarak genel ve katma bütçeli daireler, özel daireler, belediyeler, Devlet ve ekonomi kurulları özel kanunlarla kurulmuş Devlet kurumlarıyla özel kanunlarla kurulmuş bankalar bulunmakta bunlarla özel, teadül ve kuruluş kanunlarına göre aylık ve ücretle çalışanlar sandıktan faydalanabilmekte. Ayrıca aynı madde bu durumda olanlar hakkında İş ve İşçi Sigortaları Kurumu Kanunu hükümlerinin uygulanmıyacağını hükme bağlamaktadır. Yine kısa bir müddet evvel Senatamızdan çıkan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda Emekli Sandığına tabi olanlar hakkında ihtiyarlık veya Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerinin uygulanamayacağı hükmünü vaz'etmiş bulunması öne sürülmüş bulunmaktadır. Bu itibarla Emekli Sandığı Kanununun kuruluş ve işleyişine dair Kanun hükümleriyle bu hüküm fıkrasının da bağdaşmadığı izah edilmiş ve komisyonumuz bu izahata iltifat etmiş bulunmaktadır. 5371 sayılı Kanunla tesis edilen Yüksek Öğretim ve Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Kanununa göre, Maarif Vekâleti kuruluşuna ait aylıklı kadrolarda çalışanların da ve aylıklarını maarif bütçesinin

den alanların da Emekli Sandığı ile olan ilgilinin devam edeceğinin icabedeceği mülâhazasında bulunmuşlardır. Devlet Tiyatrosu 5441 sayılı Kanunla kurulan bir Devlet kurumu olduğundan müessese olarak Emekli Sandığına tabi olduğu gibi memur ve hizmetlileri de Emekli Sandığına tabidir. 6588 sayılı Kanunla mukavele ile müstahdem sanatkârın da emeklilik hakkından faydalanmaları gibi bir netice doğacağını ileri sürmüşlerdir. Bu itibarla bu misallerle de belirtildiği veçhile...

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Bu 21 nei madde midir, yoksa 22 nei madde midir?

OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (Devamla) — Arz edeyim. Bu 21 nei maddeden tayyedilen fıkra, müdürlere emeklilik hakkının saklı kalmasını tanımış bulunmakta idi. Biz bu maddeden bu fıkranın tayyi sebebiyle altyhte mütalâaya cevap veriyorum. Ve do'ayısıyla 32 nei madde ile de irtibatı vardır. Bu bakımdan misalleri arz ediyorum. Emekli Sandığı ve Maliye Vekâleti mümessillerinin sebep ve delilleri gösterilmek suretiyle öne sürülen mütalâaları bundan sonra doğacak yeni kötü emsallere vesile vermemek için bu kanunların bugüne kadar ortaya koymuş bulunduğu prensipleride zedelememek noktai nazariyle maddedeki bu son fıkranın bu hükmünü tayyetmiş bulunmaktayız. Sözü gelmiş iken madde üzerinde diğer bir takrire konu olan mevzua da temasla huzurunuzdan ayrılmak istiyorum.

Mehmet Ali Demir Beyefendi ve Zerin Tüzün Hanmefendi bu madde metninde özel öğretim kurucularının öğretmen yetiştirme mükellefiyetinin de vazını talebetmiş bulunmaktadırlar. Bu hususta şahsi kanaatimi arz ediyorum, zira komisyon bu noktayı bir karara bağlamış bulunmaktadır. Bu itibarla içtüzüğe göre komisyon âzalarının bana terketmiş oldukları rey'e istinaden beyanda bulunmama müsaadenizi rica edeyim. Bizde öğretmenlik Devletin inhisarı içinde değildir. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olmıyan ve ona hizmet mükellefiyeti ile karşı karşıya olmıyan öğretmenler mevcuttur. Öğretmen okullarında bu vasıfta öğretmenlerimiz yetişmektedir. Kaldı ki, özel öğretim kurumu birtakım burslarla, birtakım mukavelelerle kendisine bağlı öğretmen kütlesini yetiştir-

tirmek mükellefiyeti gibi bir mükellefiyetle karşı karşıya bırakıldığı nazarı itibara alındığı ahvalde dahi bu bursların bedelini tekrar iade etmek suretiyle veya mukavele hükümlerini bertaraf etmek suretiyle başka kurumlarda, başka iş kollarında çalışma hürriyetini ortadan kaldıracak bir mükellefiyet altında bunları tutmaya imkân yoktur. Eğer özel öğretim kurumlarına bir mükellefiyet tahmil etmek istiyorsak bunu vergi şeklinde yapabiliriz. Başka şekilde yerine getirmek mümkün olabilir. Ama, siz muayyen insanlarla bir mukavele yapacaksınız ve mutlâka okuduktan sonra bu adamı kendi müessesenizde çalıştıracaksınız gibi bir mecburiyet içine sokmaya imkân yoktur. Böyle bir mükellefiyet tahmil edilse dahi bunun tatbikatta yerine getirilmesine imkân olmadığı ka-naatinde olduğumuzu arz ederim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın sözcü bir soru vardır. Sayın Özgüneş'in «Komisyonun getirdiği 21 nei maddeye ait yeni metin özel yüksek okullarda yöneticilik görevi alacak üniversite öğretim üyelerine de şâmil olup olmadığının komisyonea açıklanmasını saygılarımla rica ederim.» diyor.

OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (Devamla) — Sayın Özgüneş galiba bir tereddüdü ortadan kaldırmak için sormuş bulunuyorlar.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Uye) — Müsaade ederseniz buradan söyleyeyim: Komisyonun getirdiği metinde «esas görevi resmî okullarda olan öğretmenler özel okullarda idarecilik yapamaz» diyor. Halen özel yüksek okullarda öğretim üyeleri müdür ve müdür muavini olarak devam ediyorlar. Şimdi getirdiğiniz metin buna mâni midir, yoksa özel okullarda, resmî okullarda öğretmenlik yapanlar idari vazife alabilecekler midir?

OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (Devamla) — Zannımea bu kanun ilk (zannımea olur mu sesleri) okuldan yüksek okullara kadar bütün özel okulları kapsamaktadır, istisnai bir hüküm yoktur.

BAŞKAN — Kâfi efendim..

OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (Devamla) — Hükümet sözcüsü daha salâhiyetli, beyanda bulunabilir..

BAŞKAN — Hükümet söz istemiştir, Hükümetten sonra söz istemiş daha beş arkadaş da

söz istiyor. Hükümete söz verdikten sonra diğer taraftan kifayet takriri gelmiştir, onu oyunuz sunacağım, buyurun efendim..

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Sayın Başkan, sayın senatörler, yanlış bilgiye dayandığımı sandığım bir ithamı cevaplanırmak ve diğer bir hususu da dikkatinize sunmak için söz almış bulunuyorum. Bakanlık mensuplarının özel öğretim kurumlarında idarecilik görevi olarak menfaatlendikleri yolundaki iddialar yanlış bilgiye dayanmaktadır, vârit değildir. Şöyle ki, Bakanlık mensubu olanlar ancak ve yalnız Darüüşsafaka Lisesi ile Ankara Eğitim Kolejinde idarecilik alagelmışlerdir. Darüüşsafaka Lisesi bilindiği gibi yetim çocukları okutan bir hayır kurumudur, tesistir. Hiçbir kâr kastı gütmemektedir. Bu okullar zaman zaman yönetim bakımından za'fa düştüklerinde bu hayır tesisini işletenler Bakanlıktan yardım istemişlerdir. Bakanlık da güzide okul müdürlerinden veya Bakanlık müfettişlerinden bâzılarını bu müesseseye müdür olarak göndermiş ve müessesenin amacına lâıyk bir tutum içinde olmalarına yardım etmiştir. Bunlara ödenen ücretler pek büyük miktarları da bulmamaktadır. İkinci görev alınan yer Ankara Eğitim Kolejidir. Bu kolej de zaman zaman idari za'fa düştüğünden ve koleji yönetenler hiçbir kâr kastı gütmemektedir bu kolejde, mensupları da tamamen fahriyen bu müessese ile ilgilenmektedir. Bizden değerli bir yönetici göndererek müesseseye daha iyi bir şekil vermemizi istemişlerdir, istiyegelmişlerdir. Güzide müdürlerimizden Bakanlık müfettişlerinden bâzılarını bu müesseseye tavsiye ederek müessesenin daha iyi bir yolda gelişmesine yardım edilmiştir. Bu sonuncu müessesenin 10 milyonu aşan borcu Hazinece ödenmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinin komisyonlarında bir kanun teklifi halinde incelenmektedir. Görülüyor ki bu iki kâr kastı gütmeyen hayır müessesesi dışında Bakanlık mensuplarının geniş ölçüde, böyle bir ithama yer verecek şekilde vazife aldıkları vârit değildir. 234 Türk özel okulundan ancak bir tanesinin müdürü Bakanlıktaki vazifesini bırakıp oraya müdür olarak geçmiştir. 234 okuldan ancak bir tanesi. Bu geçiş de inhilâl eden daha yüksek mevkiye tâyin edilmemesindeki kırıklığındandır. Binaenaleyh bu istikametteki zanların yanlış bilgilere

dayandığını beyan ederek haksız ithamlara âme hizmeti görenleri muhatap tutmaktan kurtarmayı resmî bir vazife saydığım için tasrihe mecbur oldum. Özür dilerim. Hiç şüphesiz özel öğretim kurumlarına dolaylı yollardan öğretmen, idareci vermek suretiyle yardım etmenin takdiri bir siyasi terah meselesidir. Bu terehi yüce meclisler yapacaklardır. Bu konuda bizim daha ileri kanaatte bulunmamıza ihtiyaç olmadığını sanırım. Ancak şu kadarını dikkatinize arz etme müsaadenizi dilerim.

Darüüşsafaka gibi, Ankara Koleji gibi kârını tamamen eğitim maksatlarına hareıyan hayır kurumlarına bu neviden yardımlar yapmak da ayrıca bir vazifemiz olduğu kanaatindeyiz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Ege.

ISKENDER CENAP EGE (Aydın) — Bir soru soracağım. Efendim, şimdi resmî öğretmen olduğu halde resmî okullardan özel okullara müsaade alarak gitmeleri menedildiği takdirde bir kısmı meslekten ayrılarak gidebilir. Şimdiye kadar Millî Eğitim Bakanlığında özel okullarda vazife yapmak için Vekâlete bağlı resmî okullarda hocalık, bir de özel okullarda müdürlük yapıp da sonradan mesleğe dönenlerin miktarı hakkında bize bir malûmat verebilir misiniz?

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — 40 yıldan beri bu tabîkat mevcuttur. Resmî öğretmen ya da müdürlerimiz idari vazifeler kabul etmişlerdir. Başarısız hale düştüklerinde veya kurucularla kendi anlayışlarına uygun bir eğitim rejimi üzerinde mutabık olmadıklarında hizmeti terk edip mesleğe avdet etmişlerdir. 40 yıla ait bir ciddî istatistiki malûmat şu anda hatırimda değildir, özür dilerim.

ISKENDER CENAP EGE (Aydın) — Efendim kasdım şu, Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olmak meselesi, yani biz özel okullara öğretmen bırakmıyacağız. Resmî okullarda kayıtlıyacağız. Derken tamamen serbest bırakıp o tarafa geçenlere mâni olmamak hence daha ehvenîşerdir. Ve müsaade verilmesi daha yerinde olur. Her halde böyle bir mecburiyet yüklersek olmaz. Çünkü, tekrardan özel okullardan ayrılıp meslekine dönenlerin sayısı fazladır.

BAŞKAN — Sayın Ege bu son kısım soru olmadı mütalâa oldu.

Buyurun Sayın Karaman.

SUPHİ KARAMAN (Tabii Üye) — Bir sayının arkadaşımız konuşması sırasında özel öğretim kurumlarına Devlet yükü üzerine almak suretiyle 40 milyon liralık bir yardımda bulunmuştur, buyurdular. Ben bu sözde bir propaganda edası hissediyorum. Ben de aksi kanaatteyim. Sayın Hükümet sözcüsü cevap verebilir mi?

Devletin yetiştirmiş olduğu öğretmenler ve Devletin yaptığı yardımlarla bu özel okullara acaba ne kadar milyon gitmektedir?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Sayın Başkan, bu soruya sarıh cevap verebilmek için Türkiye'de mevcut özel okulların menkul, gayrimenkul bilcümle imkânlarını maddi bir tahmine bağlamak ve bunların bir başka iktisadi sektörde istimal edilseydi getireceği nemanın ne olacağını kestirmeye bağlıdır. Hiç şüphesiz böyle bir tahminde bulunmuş değiliz. Yalnız 5 000 kadar çocuğun okuduğu Ankara Kolejinin 10 küsur milyon liralık mevcut ve 6 - 7 milyon liralık da fiiliyatırımını bulunduğu hesaba katılırsa bir tanesinin karşılaştığı külfetin bu olduğu düşünülürse, bunların sayıları çoğaltılırsa azçok karşımıza bir eğitim yardımı miktarı çıkacaktır. Hiç şüphesiz bu iki milyar dört yüz milyon olan bir Devlet bütçesinin karşısında büyük bir yekûn ifade etmiyebilir. Fakat geçen celsede de arz ettiğim gibi 40 bine yakın çocuğumuzun bu sektörden istifade etmekte oluşu Devlet sektöründeki maliyetle çarpıldığı takdirde fiilî istifademizin miktarını hesaplamak mümkündür. Müsade ederseniz bu çarpmayı bendeniz burada yapmıyayım. Gerisini hesabetmek kolaydır.

BAŞKAN — Sayın Dikeçligil. Siz söz mü istiyorsunuz?

HÜSNÜ DIKEÇLİGİL (Kayseri) — Söz istiyecektim, vazgeçtim.

BAŞKAN — Efendim, kifayet takriri vardır. Okutuyorum.

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Aleyhinde.

BAŞKAN — Daha evvel Sayın İskender Cenan Ege istediler.

Yüksek Başkanlığa

21 nci madde üzerinde 6 üyeden fazla üye konuştuğundan ve vuzuha varıldığından müzakerenin kifayetini arz ve teklif ederim.

Hakkâri

Necip Seyhan

BAŞKAN — Buyurun Sayın Ege.

İSKENDER CENAP EGE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar, müzakere etmekte olduğumuz madde çok ehemmiyetlidir. Bu maddenin tam mânasiyle vuzuha kavuşması yani özel okullarda idareci olacak kişiler resmî okullarda hocalık vazifesinde bulunsun mu, bulunmasın mı meselesi kafamızda bir istifham olarak kalmamalıdır. Bunun vuzuha kavuşması lâzımdır. Öğretmenliği bir meslek olarak alıyorsak diğer mesleklerde olduğu gibi buna da bir meslek haysiyeti tanıyorsak böyle Devletin ve Hükümetin dar, kısır inhisarcılığından bu mesleki kurtarmak mecburiyetindeyiz. Bunları izah edebilmek için konuşmak mecburiyetindeyiz. İstirham ediyorum, yeterlik önergesi kabul edilmediği takdirde bu konular aydınlığa kavuşacaktır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Kifayetin aleyhinde konuşulmuştur. Kifayet önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Kabul etmeyenler?.. Kifayet kabul edilmiştir.

Söz, sırada olan Sayın Bozcalı'ya aittir.

ÖMER LÜTFİ BOZCALI (İzmir) — Muhterem arkadaşlarım; kıymetli arkadaşlarım özel okulların lüzumu üzerinde durmak suretiyle Devletin bu okullara yardım edip etmeyeceği hususunu biraz incelemiş olsalar idi; belki de bu kadar karşılıklı ve tezathî münakaşalara yer kalmazdı. Kıymetli arkadaşlarım, özel okulların lüzumu ittifakla kabul ediliyor. Bu okullarda biraz evvel Sayın Müsteşarın da işaret ettiği gibi 40 bin alebe okumaktadır. Asgari bir hesapla 40 milyon lira dolayısıyla Hazinesinin menfaati sağlanmıştı. Devlet imkânları, müsaidolsaydı, bu vatanın evlâtlarını resmî okullarda okutacaktı. Bu mümkün olmadığı içindir ki, mecburiyetler, özel okulların açılmasını icabet-tirdi. Özel okulların bu vatan evlâtlarını Anayasanın 21 nci maddesinde tâyin ve tasrih ettiği şekilde resmî okullardakinden daha üstün şekilde okutmayı ve eğitmeyi gaye edindiğine göre Hükümetin ve Millî Eğitim Bakanlığının

titizlikle üzerinde durduğu gerek öğretmenler ve gerekse idarecilerinin tâyin ve bu özel okullarda vazife almaları sırasında nereden nasıl temin edileceklerini bilmemiz ve bu kanunla da tedvin etmemiz iktiza ediyordu ki, Hükümet resmî okullarda ders verecek öğretmenler gibi ve aynı salâhiyet ve vasıfta olan öğretmenleri özel okullarımıza tâyinine muvafakat ettiğini gerek Millî Eğitim Komisyonunun; gerek Hükümetin getirdikleri metinlerde ve gerekse, şimdi müzakeresi ile meşgul olduğumuz 21 nei maddede tasrih edilmiş olduğuna göre bu okullara seçilecek ve tâyin edilecek öğretmenlerin özel okullarımızın, resmî okullarda yetişmiş olan idareci ve öğretmenler arasından alınmasında zaruret olduğu aşikârdır. Şu itibarla, bugün resmî okullarımıza ancak kâfi geldiği bazı arkadaşlarımız tarafından söylenen ve fakat okullarımızın kifayetsizliği sebebiyle özel okulların açılmasında bir zaruret bulunduğuna göre onlara da bu okullarımızdaki öğretmen ve idarecileri vermek zaruretiyle öğretmenler için kendi okullarındaki vazifelerine en ufak bir hâle gelmemek kaydıyla özel okullarda muayyen saat ders almasına, Millî Eğitim Bakanlığı müsaade vermek suretiyle yardım yapmaları; idareciler için de haftada 6 saatten az olmamak üzere kendi mensup bulunduğu okulda öğretmenlik vazifesini yaptıktan sonra özel okulda müdür ve müdür muaviniği gibi bir hizmet almasına mâni olmak eminin ki, bu özel okulların kapatılmasını icabettirir duruma sokar. Şu itibarla bu kanunun tatbik yeri bulabilmesi Hükümetin getirdiği ve Millet Meclisince de kabul edilen metnin her iki tarafı telif eder mahiyette hazırlanmış bulunan metnin kabulünde de isabet olduğu kanaatindeyim. Bu yönde bir de takdir taktım etmiş bulunuyorum. Takdir Yüksek Meclisindir. Teşekkür ederim, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Efendim konuşmalar bitmiştir. Takrirleri tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

BAŞKAN — Evvelâ, takrirleri okuyacağım, sonra Komisyonun getirdiği maddeyi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarrufların 21 nei maddesinin 4 nevi fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştiril-

mesini saygılarımla dilerim.

Tabii Üye
Mehmet Özgünes

İhtiyaç halinde, esas görevi resmî öğretim kurumlarında olan öğretim el manlarına, aylığı karşılığında okutmakla yükümlü olduğu ders saatlerine hâle gelmemek ve resmî öğretim kurumlarında okuttuğu ders saatlerinin yarımını geçmemek üzere, yetkili mercilerin izni ile özel öğretim kurumlarında ücretle ders verilebilir.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu takdir okunmuştu ve tekrar okuttum.

Bu takrire Komisyon iştirak ediyor mu efendim?

KOMİSYON SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — İştirak ediyoruz.

BAŞKAN — Hükümet iştirak ediyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — İştirak ediyoruz.

(Diğer önergeler de okunsun, sesleri.)

BAŞKAN — Okutmuşuk ama, tekrar okutayım efendim. Peki.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarrufların 21 nei maddesinin 5 nevi fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla rica ederiz.

Tunceli
M. Ali Demir

Tabii Üye
Mehmet Özgünes

Resmî öğretim kurumlarında öğretim elemanı iken mercilerin izni ile özel öğretim kurumlarında yöneticilikle görevlendirilenlerin kendi kurumlarıyla ilişkileri kesilir. Ancak bunlar özel öğretim kurumlarında çalıştıkları sürece maaşsız izinli sayılırlar.

Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, bir özel öğretim kurumu için bu yoldan yönetici görevlendirilmesi 3 yılı geçemeyeceği gibi bir öğretim elemanı da bu şekilde 3 yıldan fazla maaşsız izinli sayılamaz.

BAŞKAN — Sayın Sözcü ve Hükümet yeni bir takdir gelmiştir. Lütfen dinlemenizi rica ediyorum. Mütalâanızı soracağım tabiiyle.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

21 nei maddeyi dördüncü paragrafına aşağıdaki metnin ilâvisini arz ve teklif ederiz.

Cum. Başk. S. Üye

Tunceli

Zehin Tüzün

Mehmet Ali Demir

«Ancak bu kanunun yürürlüğe girişinden sonra veya bir özel okulun kuruluşundan itibaren beş yıl içinde öğretim yetiştirmek üzere gerekli tedbirler de alınmak suretiyle mevcut kadronun en az üçte birinin esas görevi bu okullarda olan öğretmenler tarafından yürütülmesi zorunludur.»

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

21 nci maddenin son fıkrasına aşağıdaki metnin ilâvesini arz ve teklif ederim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Zerin Tüzün

«Ancak bir özel okulun resmî okul öğretmenlerini yönetici olarak kullanması üç seneyi geçemez. Resmî okul öğretmenlerine de bu konuda üç yıldan fazla görevlendirme izni verilemez.»

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

21 nci maddenin Millet Meclis'inden geldiği şekilde kabulünü arz ve teklif ederim. Teklif ekte sunulmuştur.

İzmir
Ömer Lûtfü Bozçalı

MADDE 21. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının binaları genişletilemez, çoğaltılamaz, şubeleri açılamaz; bu kurumların mevcut binaların yerlerine kaim olmak üzere başka yerde binalar her hangi bir suretle mülk edinilemez veya kiralanamaz. Mevcut binaların yerinde yeniden bina inşa ettirilmesi, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun kararı ile olur.

Mevcut binalarda, ihtiyaç halinde yapılaerk tadilat, Millî Eğitim Bakanlığının iznine bağlıdır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Karma Bütçe ve Plân Komisyonunun 21 nci maddesi yerine Millet Meclis'inin 22 veya Senato Millî Eğitim Komisyonunun 21 nci maddesinin kabulünü arz ve teklif ederiz.

Burdur Manisa
Faruk Kınaytürk Ferit Alpiskender

BAŞKAN — Efendim, takrirleri dinlediniz. Şimdi bizim tüzük şöyle diyor: «Önergeler verilmişse evvelâ çıkarılmalar istenenler.» Çıkarılmaları istiyenler yoktur. «Sonra değiştirmeye taallük

edenler...» Şimdi, değiştirmelerden Sayın Zerin Tüzün'le, Sayın Mehmet Özgüneş'indir, ikisinde değiştirilmesini istiyor. Geliş sırasına göre oya koyacağım.

(Mehmet Özgüneş'in 21 nci maddenin 4 ncü fıkrasında değişiklik isteyen önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Hükümet?

M. E. B. MÜSTEŞARI NURİ KODAMAN-
OĞLU — Katılmıyoruz. Çünkü, eğiticilik tâbiri yok.

BAŞKAN — Komisyon?

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜ-
SÜ ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Biz katılmıyoruz.

BAŞKAN — Siz katılıyorsunuz. Hükümet katılmıyor. Nazarı dikkate alanlar lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Teklif nazarı dikkate alınmıştır.

BAŞKAN — Müsaade buyurun, 4 ncü fıkraya ait Sayın Zerin Tüzün ile Mehmet Ali Demir'in tavrı var.

ZERİN TÜZÜN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Yalnız orada bir kelime hâtası var. «Yürütülmesi» değil, «kurulması» lâzımdır. Bu şekilde düzeltilir.

(Zerin Tüzün ve Mehmet Ali Demir'in önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Öteki ile tezat halinde bir şey mi var?

MEHMET ALİ DEMİR (Tunceli) — Hayır.

ZERİN TÜZÜN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Müsaade ederseniz, izah edeyim. (Sağdan oylama sırasında olmaz sesleri)

BAŞKAN — Takririni izah ediyor, ne oylaması?..

ZERİN TÜZÜN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Efendim, bu getirilmiş olan hüküm, evvelece kabul edilmiş olan tavrıyla çalışma halinde değildir. Evvelece kabul edilmiş olan tavrıda, resmî okulda görevli olan bir öğretmenin, ancak vermekle yükümlü olduğu veya vermekte olduğu ders miktarının yarısı kadarını özel okulda verebilmesi öngörülmekte idi. Bu tavrıda asıl getirilmek istenen şudur; oylanacak tavrıda şudur. Bir resmî okul, kurucusu veya yöneticisi mevcut dersleri, böyle dışarıdan toplama öğretmenlerle

'kapatma yoluna giderse, bu kurucunun, yöneticinin hakikaten menfaatinedir. Şöyle ki, meselâ 8 saat açık ders varsa, bu dersi bir ek vazife ile öğretmene vermek demek, ders saati on liradan olursa seksen lira, onbeş liradan olursa 120 lira ödemeyi gerektirir ve elbette ki bir yönetici bu ucuz yolu tercih eder. Aksi takdirde seksen lira tutan saatlik bir dersi bir esas öğretmene verirse bunun karşılığında en az 500-600 lira ödemesi gerekecektir. Bu durumda elbette ki kurucu bu yolu tercih edecektir. Aneak bizim burada önemle üzerinde durmak istediğimiz esas mesele şudur. Bir okulu böylece sıradan buradan toplanmış sadece muayyen saatlerde dersini verip o işi bitince bunu terkelen öğretmenlerle kurmamız eğitim bakımından bize büyük zararlar getirir. Bir okulda behemahal bir miktar öğretmenin esas görevi bu okulda olanlardan teşekkül etmesi burada nöbet, ders dışı faaliyetler gibi okulun esas işlerini de yürütmesi için lâzımdır. İşte bu hüküm bunu getirmektedir. Yani ilk zamanlarda öğretmen bulamazsa yetiştirme imkânını da kurucuya verebilmek için beş sene bir müddet tanınmıştır. Okul evvelce açılmış ise bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren. Okul yeni açılacaksa açıldığı tarihten itibaren beş sene içinde okul kurucusu tedbirini alacak, gerekirse öğretmenini de yetiştirecek. Ama bu müddet sonunda mevcut kadronun üçte birinin bu okulda esas görevli öğretmenler tarafından teşkil edilmesini mümkün kılaacak şekilde tedbirlerini alacaktır. Teklifin esas mahiyeti budur, efendim. Teşekkür ederim. («Takririn kabul edilmesine lüzum var mı efendim?» sesi.)

Bu takrir, yeni bir hüküm getirmektedir. Sayın Özgünes tarafından verilen takrir bir fıkraya aittir. Takriri tekrar okutuyorum, efendim. Yani hakikaten işin içinden çıkmak zor.

(Zerin Tüzün ve Mehmet Ali Demir'in takrirleri tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyor mu?

KOMİSYON SÖZCÜSÜ ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Katılmıyoruz.

HÜKÜMET TEMSİLCİSİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, Hükümet katılmıyor. Takriri oylarınıza sunuyorum. Dik-

kate alanlar.. Kabul etmiyenler.. 24 e karşı 35 oyla nazarı dikkate alınmıştır.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Madde nasıl tedvin edilecektir şimdi?

BAŞKAN — Komisyona gidecektir.

Şimdi yine Özgünes'in bir takriri var.

(Mehmet Özgünes ile Mehmet Ali Demir'in 21 ne maddenin 5 ne fıkrasında değişiklik isteyen takrirleri tekrar okundu.)

ZERİN TÜZÜN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, ben bu konudaki takririmi geri alıyorum, bu takriri katılmıyorum.

BAŞKAN — Komisyon, Hükümet katılıyor mu?

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ O. ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Katılmıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılmıyor; takriri nazarı dikkate alanlar lütfen işaret etsinler.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Komisyon bu maddeyi müzakeresiz geri aldı. («Almadı» sesleri.) Karmakarışık oldu bu iş.

BAŞKAN — Vallahi ben de biliyorum ama.. Efendim anlayamadı tekrar oya koyacağız, teklifi nazarı dikkate alanlar lütfen tekrar işaret etsinler.. Dikkate almayanlar.. Dikkate alınmıştır. Bu takrirler Komisyona gidecektir efendim.

HAZİM DAĞLI (Çankırı) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz.

HAZİM DAĞLI (Çankırı) — Muhterem arkadaşlarım, bir takrir Başkanlığa verilip reylerinize arz edilince bu takrir artık Meclisin malı olur. Binaenaleyh, bu takrirden vazgeçilemez. Sayın Başkandan rica ediyorum. Bidayette takrir kabul edilmiştir. Tekriri müzakere varsa, yapılsın ondan sonra oylansın. Hata olmuştur.

BAŞKAN — Lütfen bir daha izah eder misiniz, anlıyamadım.

HAZİM DAĞLI (Devamla) — Şahsi bir takrir Başkanlığa verilip oylandıktan sonra bu takrir meali Senatonun malı olmuştur. Bundan vazgeçilemez, hata olmuştur, bunun tashihini rica ediyorum.

BAŞKAN — Yani neden vazgeçilemez? Ben anlayamadım, efendim. Vallahi.. Durun bakalım.

HAZİM DAĞLI (Devanla) — Efendim, Galiba Türkçe konuştum. Bir taktir dedim, Sayın Başkanlığa verilir, bu taktir reyeye konduktan sonra, bu taktir kabul edildikten sonra, artık bu taktirden vazgeçilemez, bu taktir Meclisin mahi olmuştur, dedim.

BAŞKAN — Hangi taktir.

HAZİM DAĞLI (Devanla) — Zerin Tüzün'ün taktiri, vazgeçti.

BAŞKAN — Efendim, anladım. Geç anladım ama, iyi anladım. Sayın Dağlı zannediyorlar ki, ben taktiri reyeye koydum, kabul edildi. Şimdi geri alıyorlar. Geri aldıkları taktir o taktir değil. Daha okunacak olan bir taktirdi. Daha okunmamış ve oylanmamıştır, arz edebildim mi efendim?

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Usul hakkında söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim, buyurunuz. Galiba Tuna haklı çıkacak, ben de yanlış bir iş yaptığımı zannediyorum. (Gülüşmeler)

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Şimdi muhterem arkadaşlar, çok yorulduk. Bir taktir oylanırken bizim müzakere ettiğimiz metne en muhalif hangisi ise ondan başlamak suretiyle sırayla taktirler sıraya konur, ayrırlığı derecesine göre. Bir taktir kabul edildikten sonra ona muhalif ikinci bir taktir varsa artık Senatonun kararı noktai nazarı belli olduğu için o oya konmaz. Eğer o taktirin değiştirilmesi isteniyorsa bir tekriri müzakere mevzuu olabilir. Yoksa ne cins taktir gelirse gelsin okunsun, kabul edilsin serapa birbirine zıt hükümleri taşıyan taktirler kabul edilirse bu şekilde Senatonun bir karara varması mümkün olmaz. Bunu rica ediyorum, usul hakkındaki talebin budur : Taktirler verildikten sonra esas müzakere edilen metne muhalefet derecesine göre sıraya konsun ve bir taktir kabul edildikten sonra, ona muhalif diğer bir taktir varsa o artık oya konmasın. Bu suretle karara varmak, netice almak mümkün olur. Yoksa her taktir oya konuyor, her taktir kabul ediliyor, her taktir komisyona gidiyor ee... Birbirine zat hükümlerin telifi gibi bir durum doğuyor ki, bu şekilde Senatonun müsnet bir karara varması müm-

kün olmayacaktır. Bu şekilde usule riayet edilmesini istirham etmekteyim.

BAŞKAN — Efendim, şimdi bu taktirlerin konmasında bir yanlış bir iş oldu ama bunda değil, Sayın Tuna. Evet yanlış doğru onda mu tabıkız. Ama bu şekilde değil. Yanlışlık şurada oldu. En ayrı olan Millet Meclisinin metninin müzakeresi hakkındaki taktir. Bunu kabul ediyorum. Ama muhalefet derecelerine göre, hepsi muhalif. Artık elimde terazi yok ki tartayım bu bir santim fazla, bu bir santim eksik. Bu itibarla hatayı kabul ediyorum. Ama bunun tashihine bir yol bulun bakalım hukukçular. Buyurun Sayın Öztürkgine. Osman Bey size de söz vereceğim, efendim.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, müzakeremizde Mehmet Özgünes arkadaşımızın taktiri ve diğer hanimefendinin taktirinin oylanması usule uygundur. Yalnız usule ayrı bir tek husus oldu. Muhterem arkadaşlarımızın taktirleri üçüncü, dördüncü veya beşinci fıkralara aitti. Demek ki, bunlar birinci ve ikinci fıkraya aittir, bir diyecekleri yok. Ama diğer arkadaşlarımızın taktiri ise tamamen bunlara ayrıdır. Bizim Bütçe ve Plân Komisyonumuzun kabul etmiş olduğu 21 nci maddeye karşılık, muhterem arkadaşlarımızın 22 nci maddenin müzakeresini taleb etmektedirler. Halbuki 21 nci, 22 nci maddenin durumu da tetkik edildiği zaman bunların birinci ve ikinci fıkralarında da bir değişiklik mevcut değildir. Yani, Millet Meclisinin kabul ettiği birinci ve ikinci fıkralar ne ise bizim 21 nci maddenin birinci ve ikinci fıkraları da aynıdır. Bu itibarla usule de bir ayrırlık olmamıştır. Netice itibariyle müzakere normal olarak devam etmektedir. Yalnız aradaki fark Özgünes arkadaşımız taktirinde üçüncü ve dördüncü fıkraları birleştirmek suretiyle bir metin haline getirmiştir. Sayın Zerin Tüzün Hanimefendinin taktiri ise, yalnız dördüncü fıkraya inhisar etmektedir. Esasta bir hata yoktur, müzakereler uygundur, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Bir taktir var onu okutuyorum, efendim.

Sayın Senato Başkanlığına

Usule ayrı oylanmanın taktirini arz ve teklif ederiz.

Burdur

İzmir

Ömer Faruk Kınaytürk Ömer Lütfi Bozçalı

BAŞKAN — Sayın Güzey buyurun efendim. Pardon Sayın Komisyon buyurun efendim.

BAKİ GÜZEY (Bursa) — Usule göre doğru olmadı efendim.

BAŞKAN — Daha evvel istemişti, Sayın Gümüšoğlu'nun adı hatırıma gelmedi, komisyon dedim.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, hatırlanacağı veçhile bugün huzurunuzda okunan ve oylanana takrirler dün komisyona verilmişti. Bu itibarla komisyona yeniden iadesi yeniden maddenin tedvinini, redasöyünü gibi bir keyfiyetin ortada olmaması lâzımgelir. Saniiyen komisyon, müzakere edilen maddenin son fıkrasının bir cümlesini tayyetmiş ve maddenin olduğu gibi kabulü şeklinde kendi kararında ısrar eylemiştir. Mehmet Özgüneş'in verdiği takrir son fıkrayla ilgili değildir. Komisyonun tasarrufuyla alâkalı değildir. Yalnız maddenin metninden anlaşılacağı veçhile resmî okullarda görevli öğretmenlerin özel okullarda ders verebilme imkânını ortaya koymaktadır. Özgüneş bu imkânın hudutsuz olmamasını, resmî okullarda ders okutmakla vazifeli bulunduğu saatleri doldurduktan sonra ancak bir öğretmenin âzami verebileceği saatin ne olabileceğini düşünmüş, bunun yarısı kadar özel okullarda ders verebilmesini öngörmüştür. Zira bir öğretmenin muayyen gün ve muayyen saatlerde çalıştıktan sonra özel okulda aynı gün daha fazla çalışmasının verimsiz olacağını düşünmüş bir insanın kaldırabileceği yük haemi ne ise onu ortaya koymuş Hükümet de, komisyon da; bu kendi tasarrufu ile çelişmiyen son fıkra ile ilgisi almıyan, 4 neü fıkradaki bu tâdile de iştirak etmiştir. Bu itibarla bundan sonra okunan takrirlerin esasen komisyonun getirdiği madde ile ilgisi bulunmamaktadır. Komisyon bunları nazarı itibara alarak kendi maddesinde ısrar etmiştir, arz ederim.

BAŞKAN — Artık son söz Sayın Güzey'in dir, buyurun Sayın Güzey.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Usul hakkında daha evvel söz istemiştim. Müzakereler usulsüz cereyan ediyor, arz edeceğim.

BAŞKAN — Efendim. Buyurun Sayın Güzey.

BAKİ GÜZEY (Bursa) — Muhterem arkadaşlarım, mesele bir maddenin tâdili meselesidir. Bir maddenin içinde de bir fıkra ele alınmış diğerleri kabul edilmiş mahiyettedir. Şimdi mesele şu: Bütün takrirler okunmuştur, bütün takrirler okunduktan sonra bir takrirden ekseriyet hâsıl olmuşsa bundan sonraki takrirlere diğer arkadaşlarımızın oy vermiyeceği mefruzdur. Esasen birinci takrire oy kullanılınca, ekseriyet temin edilince artık bundan sonra dördüncü fıkra hakkında yeni bir tadile gitmek usulsüzdür. Çünkü reyler izhar edilmiştir. Her kelimesi için ayrı ayrı bir takriri oya koymak imkânı olmadığına göre dördüncü fıkra hakkında oy kullandıktan sonra ve arkadaşlarımızın da onun üzerinde tekrar ayrıca tekriri müzakere olmadan ayrı bir takrirden meseleyi vaz'edemeyeceklerine göre artık bundan sonraki takrirlerin reye konulmaması iktiza eder. Çünkü mesele mahlûl hale gelmiştir. Mahlûl hale gelen meselenin tekrar tekrar, kelime kelime reye konulması mümkün değildir. Usule aykırıdır. Birincide esas mesele halledilmiştir. Ondan sonraki bütün tadil teklifleri hükümsüzdür. Ekseriyet hâsıl olmuştur. Ayrıca takririn oya konulması usulsüzdür, efendim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Özgüneş'in takriri kabul edildi. Sayın Tüzün'ün takriri yeni bir hüküm ihtiva etmek üzere (Bir madde fıkra fıkra oylanmaz, sesleri)

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Sayın Başkan ben izah edemedim, her halde. Takrir müzakere edilmiş ve madde tedvin edilmiştir.

BAŞKAN — Evet efendim buyurun Sayın Ertuğ.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Üye) — Efendim ben de söz istemiştim.

BAŞKAN — Daha evvel istedi efendim. Yani Tüzüğe göre hak sâkit olmuştur ama, tenevür etsin diye söz veriyorum.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Sayın Başkan, muhterem senatörler; kanaatimce bu madde

üzerinde cereyan eden yani bu maddeye inhisar ettiriyorum sözümü, müazerelerin hepsi usule aykırıdır. İctüzüğün bir maddesini okuyorum. Burada komisyon muhatabolamıyacak durumdadır.

İctüzüğümüzün 19 neu maddesi diyor ki, «Başkanlık uzun vâdeli plânla ilgili gördüğü tasarı ve teklifleri. Hükümetin veya Genel Kurulunun lüzum göstermesi halinde en son olarak Plân Komisyonuna havale eder. Plân Komisyonu bundan başka harcama gelir veya giderlerin de artış veya azalış gerektiren kanun tasarı veya tekliflerini veyahut sadece belli maddeleri ile bu niteliği taşıyan tasarı veya tekliflerin söz konusu maddelerini inceleyer.

Plân Komisyonu, diğer komisyonların rapor ve metinlerinde yürürlükteki uzun vâdeli plâna aykırı bulduğu hususları belirtir ve metni uzun vâdeli plâna uygun şekilde sokar. Bu taktirde Genel Kuruldaki görüşmelerde aneak söz sahibi olabilir. Şimdi rica ederim, özel okullarda resmî hocaların çalışıp çalışmamasının uzun vâdeli plânla ne alâkası vardır ki Plân Komisyonu karşımızdadır. Bütün münakaşaların, çalışmaların girmesinin sebebi muhatabın Millî Eğitim Komisyonu olmamasıdır. Bunu bir kere daha arz ettim. Bir kere daha söylüyorum; sırf cereyan eden müzakerelerin bu yönden, İctüzüğümüzün 35 nei maddesine uygun olmadığını belirtmiş olmak için tekrar söz aldım.

Bütün müzakereler, muhatabımızın yetkisi dışında olduğu için usulsüzdür, kanaatindeyim.

BASKAN — Buyurun Sayın Özgünes.

Efendim bu mesele büsbütün başka bir meseledir. Günlerden beri Plân Komisyonu karşımızda. Şimdiye kadar bir itiraz vâki olmadı. Millet Meclisinde de aynı şekilde müzakere edilmiştir. Biz usulsüz olduğu kanaatinde değiliz kanaatinize itiraz etmiyoruz efendim. 40 seneden beri yapılan tatbikat da bu yoldadır.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabii Üye) — Efendim ben burada Bütçe ve Plân Komisyonunun metninin konuşulmasının tamamen usule uygun olduğu kanaatindeyim, binaenaleyh, bu hususta bir itirazım yoktur. Fakat, esas mesele olan oylama meselesinde durum şudur: Birinci fıkra hakkında kimsenin itirazı yok. İkinci fıkra bütün teklifler müşterektir, şu halde o da ka-

bul edilmiştir. Mesele yok. Üçüncü fıkrada bütün tekliflerde, gerek komisyonun, gerek Hükümetin, gerek Millet Meclisinin ve gerekse bizim takrirlerimizde, ona da dokunmadığımız için biz de iştirak halindeyiz. Dördüncü fıkraya ben sadece bir iki kelime eklenmesini teklif ettim ki, bu dördüncü fıkra bütün metinlerde aynıdır, bunu kabul buyurdunuz. Şu halde dördüncü fıkra da bu haliyle kabul edilmiştir. Ayrıca Sayın Zerin Tüzün Hanımefendi bu dördüncü fıkraya bir hüküm eklenmesini teklif ettiler o da kabul edilmiştir. Mesele beşinci fıkraya gelmiştir. Bütün ihtilâf komisyonla Hükümet arasında veya bizim kendi takrirlerimiz arasındaki ihtilâf beşinci fıkradadır. Beşinci fıkrada Hükümetin teklifi başka türlü, komisyonun getirdiği başka ve bendenizin teklif ettiği başka. Üçü de aykırılık derecesi bakımından birbirine eşit. Çünkü komisyonun metninden ayrılmaktadır. Sayın Başkan tercih hakkını kullanmıştır. Bendenizin takririnin en aykırı olduğu kanaatine varmış oya koymuş ve teklifim kabul edilmiştir. Şu halde beşinci fıkra üzerinde her hangi bir şüphe yoktur. Ama eğer bir kısım arkadaşlarımız beşinci fıkranın tekriri müzakeresini arzu ediyorlarsa lütfederler, beklerler kanunun tümü bitmeden evvel tekriri müzakere tekliflerini tekrar getirirler, şüphesiz ki kanaatleri muhtemeldir, yeniden müzakere edilir. Ama ben ona kaaniyim ki Sayın Başkanın fıkra fıkra oylama sistemi doğrudur, usule uygundur. Eğer bastan Sayın Başkan bu işi fıkra fıkra oylasa idi hiçbir zorluk yoktu. Ve böylelikle daha rahat gâdilirdi. Tekrar edeyim, 5 nei fıkraya kadar hiçbir usulsüzlük ve itiraz mevzuubahis değildir. Yüce Senatonun reyleriyle de kabul etmiştir. 5 nei fıkrada Sayın Başkan takdir haklarını kullanmışlar, en aykırı teklif olarak benim takririmi bulmuşlar bunu oylamışlardır. Ve kabul edilmiştir. Binaenaleyh, 5 nei fıkranın da bendeniz kabul edildiği kanaatindeyim. Hümetlerimle.

NIYAZI AĞIRNASLI (Ankara) — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Sizde söylerseniz sonu gelmez. Sizden evvel isteyenler de vardır, ısrar ediyor musunuz? Sayın Ağırnaslı'dan rica edeceğim müsaade etsinler, son söz olmak şartıyla Sayın Özden'e söz vereceğim. Buyurun Sayın Özden.

EKREM ÖZDEN (İstanbul) — Sayın Baş-

kan, muhterem arkadaşlarım, gerek bu kanun gerekse bundan evvelki kanunlarda hep Sayın Başkanın izah ettiği şekilde burada müzakere yapıldı. Ve müzakerede hiçbir arkadaşımız, hayır bu falan encümenin yetkisi dâhilindedir o encümenin bulunması lâzımdır, o onun karşısında bu müzakere yapılır diye bir iddia sevk etmedi ve böyle bir itiraz duymadık, görmedik.

Bu itibarla muhterem arkadaşlarımızın bilhassa bu maddeye taallük eden encümenin karşısında olmayacak başka bir komisyonun karşısında ihtisas komisyonunun karşısında olacaktır diye yaptıkları itirazlar katıyen varit değildir.

Şimdi ikinci meseleye gelince:

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Evet ne olacak böyle olunca?

EKREM ÖZDEN (Devamla) — Evet 19 neu maddeyi iyi okursanız anlarsınız.

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Siz anlayan Beyefendi.

EKREM ÖZDEN (İstanbul) — Müsaade buyurun, biraz yaşa hürmet etmenizi rica ederim. Anlama bahs'inde biraz müsaadenizi rica ederim.

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Sizin kadar anlarız Beyefendi.

EKREM ÖZDEN (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, şimdi burada bir mühim mesele vardır. Zannederim ki, Başkan burada tereddüdü etti ve deminecekki ifadesinden de bunu anladım. Dedi ki, daha aykırı olan önergeyi ben reye koyacaktım, bu konulmamıştır. Yani Millet Meclisinden gelen şekli evvelâ koymak lâzımgelirdi. Hakikaten doğru, en aykırı olan o idi. Zaten içtüzük ve Millet Meclisinin tatbik etmekte bulunduğu diğer tüzük hükümleri hiçbir surette maddelerin fıkra fıkra müzakeresini derpiş etmez. Fıkra fıkra müzakeresi yapılmaz, maddeler müzakere edilir. Ve maddelerin fıkrasına taallük eden takrirler fıkralara mütaallik değil, bu takrirler maddelere mütaalliktir. Bu esası derpiş ettikten sonra, bunu kabul ettikten sonra rahatlıkla neticeye varmak mümkündür. Şimdi ben rica ediyorum Sayın Başkandan, en aykırı olan teklif Millet Meclisinin kabul ettiği metindir. Bu metin hakkındaki takririn reye konup konamayacağı reye vaz'eder. Yani bu metin, değiştirilmesi hakkındaki takrir kabul edilmezse daha iyi olan takriri reye koyayım mı, koymıyayım mı? Bu halle-

dildikten sonra zannederim ki mesele kendiliğinden halledilmiş olur.

BAŞKAN — Efendim, aynı mealde bir takrir de vardır, okutuyorum.

(Ömer Lûtfi Bozcaalı ve Faruk Kınaytürk'ün tekriri müzakere istiyen takrirleri tekrar okundu.)

BAŞKAN — Yani Sayın Kınaytürk diyorlar ki, bunları kecnlemyekûn addedin, benim takririmi oya koyun. Bu teklifi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Madde bu şekilde... Başka tadil teklifi de yoktur...

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Var efendim, kaç tane teklif var daha.

BAŞKAN — Şimdi en aykırı olanı okutuyorum.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Sayın Başkan, buradaki müzakere komisyon raporu üzerinde cari değildir. Anladığıma göre komisyon bir metin getirmiştir. Okunmadı.

BAŞKAN — Komisyonun metnini okuttuk efendim. Komisyon metni tamamen maddenin aynı. Yalnız sondan bir paragraf çıkarılmış, öyle değil mi efendim?

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Evet.

BAŞKAN — Güzel, buna karşı Sayın Özgüneç, Sayın Tüzün ve Sayın Mehmet Ali Demir tadil teklifleri verdiler. Ve onlar da kabul edildi.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Müzakere konusu yapılmadı ki bu cihet.

BAŞKAN — Okundu efendim, avnen okunurken zatiâliniz yoktunuz, yerinizde Sayın Hüsnü Dikeçliçil bulunuyordu. O zaman okundu.

Ferit Alpiskender, Faruk Kınaytürk arkadaşlarımızın aynı mahiyetteki takrirleri vardır. Okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Karma Bütçe ve Plân Komisyonunun 21 nei maddeci yerine Millet Meclisinin 22 nei veya Senato Millî Eğitim Komisyonunun 21 nei maddesinin kabulünü arz ve teklif ederiz.

Burdur

Manisa

Faruk Kınaytürk

Ferit Alpiskender

BAŞKAN — Komisyon?.. Hükümet?..

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ O. ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Katılmıyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM MÜŞTAAŞARI NURİ KODAMANOĞLU — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor, komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmivenler... Kabul edilmiştir. Redaksiyonu Sayın Özgüneş tarafından yapılmak üzere bu tadillerle, Sayın Özgüneş tarafından yapıp oyunuz arz edilecektir. Redaksiyon bu şekilde yapılacaktır.

(Adalet Parti sıralarından usule aykırıdır sesleri.)

ERDOĞAN ADALI (İstanbul) — Şahsa veremezsiniz.

BASKAN — Peki o halde komisyona verilecektir. Komisyon buna uvmaya mecburdur. Çünkü evvelki takriri geri almıştır. Yalnız redaksiyon yapılacaktır...

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ O. ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Söz istiyoruz.

BAŞKAN — Buyurun, buyurun komisyon.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, aynı konu üzerinde çeşitli kanaatleri belirten ve çeşitli hükümleri ihtiva eden muhtelif takrirler kabul edilmiştir. Komisyon her bir takririn ihtiva ettiği hükümleri ayrı ayrı nazarı itibara alarak bir madde vücuda getirmek mecburîyetiyle karşı karşıyadır. Yek değerini nakzeden hükümler ayrı ayrı takrirler halinde kabul edildiğine göre, bunların bir metin içine alınmasına imkân yoktur. Bu itibarla buna bir hal seçilinin tâvini icabeder. Şimdi Komisyonun teklif ettiği tertibeylediği bir madde vardır. Bu maddenin heveti umumîvece reddine karar verildiğini hatırlamıyarak Başkanlık Divanına ikazda bulunduk. Bulunmadığım sırada kabul edilmiş bulunduğu beyan edildi.

BAŞKAN — Havır efendim. reddi değildi, o, okunmıştı, onun üzerinde tadil teklifleri geldi. Bu tadil teklifleri Heveti Umumiyenin tasvibine arz edilmiştir. Şimdi redaksiyon için Komisyon vereceğiz.

OSMAN ZEKİ GÜMÜŞOĞLU (Devamla) — Şimdi eğer tensip buyurulursa 4 neü fıkra üzerinde evleviyetle ve ilk olarak kabul edilen tak-

ririn ışığı altında onun getirdiği hükümlerle diğer takrirlerin tevazuunu ve bu şekilde redaksiyonun yapılmasına gayesi istihsalini istirham edeceğim.

BAŞKAN — Komisyon istiyor ve Komisyona verilmiştir. Zaten Komisyon da bunu istiyor. Bu esas dâhilinde redaksiyonunu yapacaktır.

Şimdi 32 nei maddenin müzakeresine geçeceğiz. Bu en mühim bir madde olduğu için...

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Benim bir takririm vardı efendim, ne oldu?

BAŞKAN — O en sonunda efendim.

Anlaşmalara 115 iştirak var, 113 kabul, 2 çekinir... 113 oyla kabul edilmiştir.

32 nei maddeye dair komisyon önergesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Geri alınan 32 nei madde komisyoneca aşağıdaki şekilde yeniden kaleme alınarak kabul edilmiştir. arz olunur.

Bütçe ve Plân Komisyonu
Sözeüsü
İstanbul

Osman Zeki Gümüšoğlu

MADDE 32. — Özel okullarda çalışan müdür, diğer yönetici ve öğretmenleriyle bu kurumların kurucuları veya kurucular temsilcileri arasında hizmet akdi en az bir yıl süreli olmak kaydıyla yazılı olarak yapılır. Yazılı sözleşmede görevin çeşidi, süresi, ders sayısı, aylık ücret veya ders saati başına verilecek ücret miktarı, terfi süreleri, zam nisbetleri ve sözleşmenin uzatılması ve fesih şartları belirtilir.

Bu şartlarda değişiklik aneak, yeni bir sözleşme ile olur. Asıl görevi özel öğretim kurumlarında olan yönetici ve öğretmenlerle yapılacak sözleşmeler aylık ücret esasına göre düzenlenir.

Bu sözleşmelerde ilgililerin ihtiyari veya mecburi sosyal sigorta bağlantı yardımlarından faydalanma imkânlarını kısıtlayıcı, tehlikeye düzürücü önleyici şartlar hükümsüzdür.

Süresi öğretim yılı içinde sona eren sözleşmeler öğretim yılı sonuna kadar kendiliğinden yenilenmiş sayılır.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Demir. Yediye kadar devam edeceğiz müzakerelere.

MEHMET ALİ DEMİR (Tunceli) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; kanunun Parlâmentoya gelip tümü üzerinde mensubu bulunduğum Y. T. P. Senato topluluğu adına yaptığımız konuşmada bu maddeye şu şekilde temas etmiştik. Hükümet tarafından getirilmiş olan tasarıda bu okullarda vazife görenlerin, geleceklelerinin teminat altına alınmadığı ve bunu gören Büyük Millet Meclisinin bâzı mensupları verdikleri bir tavrile uzun yıllardan beri bu müessesede çalışanların da istikballerinin garanti altına alınması babından emeklilik hakkının tanınması uygun görülmüş ve Büyük Millet Meclisinde kabul edilmiş idi. Demek oluyor ki, muhterem arkadaşlarım, Hükümetin noksan olarak getirmiş olduğu tasarınnın bu maddesine Millet Meclisinde bir fıkra eklenmek suretiyle uzun yıllar bu müessesede çalışan ve bugüne kadar asla bir teminat altında bulunmayan buradaki öğretmen ve idareci mensuplarının istikballerinin teminat altına alınması Büyük Millet Meclisinde eklenen bir fıkra ile sağlanmış bulunuyordu. Bu Cumhuriyet Senatosuna intikal ettiği zaman muhterem arkadaşlarım, Millî Eğitim Komisyonunda bu madde çıkarılır, Bütçe ve Plân Komisyonuna gelir, Bütçe ve Plân Komisyonu burada bunu değiştirmek suretiyle yine bunlara bir hak tanır arkadaşlarım. Yani Bütçe ve Plân Komisyonu bundan evvel yapmış olduğu toplantıda Senatoya gelmeden evvel bu kanun tasarısı, Bütçe ve Plân Komisyonunda görüşüldüğü zaman Büyük Millet Meclisinde kabul edilen fıkranın metni az veya çok değiştirmek suretiyle bir hak tanır. Fakat burada bâzı tavriler verilir, yukarı gider Bütçe ve Plân Komisyonu, evvele kabul etmiş olduğu o haktan da bunları mahrum eder. Bütçe ve Plân Komisyonunda yedi arkadaşımızdan üçü lehte, dördü aleyhte olmak üzere, bu madde kaldırıldı. Şimdi muhterem arkadaşlarım, uzun yıllar bu müessesede çalışan ve çalışmakta olan bu kimselerin istikballerini garanti altına almak lâzım ve elzemdir. Bir teminat altına alınması şart ve elzemdir. Bunu Millet Meclisi düşünüp koyduğuna göre muhterem arkadaşlarım biz de aynı hakkın hiç değilse değiştirilmek suretiyle verilmesi yerinde olur. Bendenizin teklifim şu olacaktır: Bu bir, iki özel okulumuzda çalışan ve sayıları

20 - 25 i geçmiyen öğretmenlere tanınacak bir haktır. Bunun için birçok arkadaşlarla görüş-tük; hemen hepsi ile de mutabakata vardık ve şöyle bir değişiklik getiriyoruz muhterem arkadaşlarım son fıkrasına; kamu yararına hizmet amacı ile kurulan dernekler tarafından kâr gâyesi dışında açılmış ve Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabi okullarda aylık ve ücretle çalışan ve resmî okullarda enaz başarılı bir kıdem süresi hizmet etmiş bulunan öğretmen ve yönetimcilerin bu görevlerinde geçirdikleri hizmet süresine 5434 sayılı Kanun hükümleri uyarınca emekli hakkı tanınır.

Şimdi, bu müesseseyi açanlara birçok haklar tanıdık, tanıyorsunuz muhterem arkadaşlar, şu veya bu şekilde.. Fakat müsaade buyurunuz da burada çalışan ve hizmet eden ve çocuklarımızı yetiştiren o öğretmen arkadaşlarımıza da bir hak tanıyalım. Ve tanıyacağınız bu hak da büyük bir kütleye değil şimdiye kadar muhterem arkadaşlarım, bu iki veya üç okulu geçmiş o okullarda vazife görenlerin sayısı belki bugüne kadar 40 - 50 yi geçmiyen kimselerdir. Bunu kıskanmamamızı ve vermiş olduğum bu tavrile iltifat göstermenizi ve bu maddenin son fıkrasını bu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ediyorum. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Yeşilyurt.

İSMAİL YEŞİLYURT (Yozgat) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, benim bu madde üzerinde komisyonda bulunan bir arkadaşınız olarak muhalefette bulunmuş olmam sebebiyle, huzurunuzda gelmiş bulunuyor. Benim şahsi ve hukukî kanaatime göre, dünkü yapılan görüşmelerde 32 nci madde üzerinde bir görüşme dahi vâkı olmadan bu maddeyi Komisyon kendiliğinden yeniden verilmiş bulunan önergelerle birlikte tedvin etmek üzere almış olduğuna göre, verilmiş bulunan önergeler içerisinde, Komisyonun, 6, 7 ve 8 nci fıkraların kaldırılmasına mütedair bir önerge bulunmadığına göre Komisyonda bulunan bir arkadaşım önergesi ile, Komisyonda dört kişinin reyî ile bu fıkraların tayyına hukukî sıfat ve salâhiyeti yoktur. Bu sebeple bu, usule aykırıdır. Çünkü Umumi Heyet tarafından bize verilmiş olan vazife; verilmiş olan ve kabul edilen tavrillere göre maddenin yeniden tedvidir, verilmiş bulunan tavrillerin içerisinde ise

6 ne, 7 ne ve 8 ne fıkraların tayyına dair bir takrir bulunmadığına göre Komisyonumuzun hukukan böyle bir yetkisi bulunmadığına kaanım. Zira komisyon içerisinde bulunan bir arkadaşımız tarafından verilmiş bulunan, yalnız bir takrir ile 6, 7 ve 8 ne fıkraların tayyı tekli üç muhalif oyuza karşı 4 oyla kabul edilmiş olmasında hukukî bir sakınca olduğu yine hukukî kanaatindeyim. Kaldı ki, demin Komisyon içerisinde bulunan ve bu takriri vermiş bulunan muhterem arkadaşımız Dikeçligil burada biz Bütçe ve Plân Komisyonu olarak yalnız ve yalnız maliyeyi düşünürüz, Hazineyi düşünürüz, biz başka şey düşünmeyiz, dediler. Bu, nasıl bir görüştür, arkadaşlar? Aynen söyledi...

HÜSNÜ DIKEÇLİGİL (Kayseri) — Böyle bir şey söylemedim.

İSMAİL YEŞİLYURT (Devamla) — İstirham ederim Beyefendi; neyi söylediğiniz zabıtlarda vardır. Çıkar cevap verirsiniz kardeşim. Benim şahsi kanaatime göre, ben şahsan şahsiyat yapan bir kimse de değilim, ömrüm boyunca da daima arkadaşların fikirlerine hürmet ederim. Fakat bizi de içine alan bir konuşmaya muhterem üstadımızın hakkı olmasa gerektir.

Ben Bütçe ve Plân Komisyonunda bulunan bir üye olarak, her şeyden evvel hak ve adaletten ayrılmamak şartıyla bize gelmiş bulunan kanunlarda hizmetlilerin hakkı olursa Hazinesinin hakkıdır, diye maliyenin hakkıdır diye bunların hakkının iade edilmemesi mi lâzımdır? Bu netice itibariyle buna müncer olmuyor mu? Yani, biz, yalnız, maliyeyi ve Hazineyi düşünerek, hakkı ketmedilmiş olan insanlara bir hakkın iadesi mevzuunda böyle mi hareket edeceğiz? Hayır, arkadaşlar ben bu kanaatte değilim. Benim hukukî görüşüme göre, Aristo'nun ifadesiyle, adalet bir bütünün parçaları arasındaki ahengi temindir. Biz bu Komisyonunda bir bütünün parçaları arasındaki ahengi temin için çalışıyoruz. Ve hukukî kanaat ve görüşüme göre, diyorum ki ve evvelden beri ısrar ettiğim veçhile, bu kanunun Komisyonea tayyedilmiş bulunan fakat diğer arkadaşlar tarafından, bir önerge şeklinde verilmiş olan ve kamu yararına hizmet amacıyla kurulmuş bulunan dernekler tarafından kâr gayesi de bulunmadığına göre bunların mensuplarına da bir emeklilik hakkının tanınmasında ben bir adalet, bir nasefet ve netice

itibariyle bir haklılık görmekteyim. Bu benim hukukî görüşümdür. Yine muhterem arkadaşım Hüsnü Dikeçligil buraya çıktılar, dediler ki ben bu kürsüden bu hakların müdafaasını yaparken, bir avukat olarak müdafa etmiyorum yok arkadaşlar, avukatlar daima inandıklarını müdafa ederler hakları müdafa ederler. Şu hale göre buraya çıkıp da başka meslekte bulunanlara serzenişte bulunmaya benim şahsi kanaatime göre hiçbir dostumuzun hakkı yoktur. Şimdi muhterem arkadaşlarım ben netice itibariyle fikirlerimi şu noktada toplamak üzereyim.

Komisyonumuzdaki vâkı görüşmelerde biz Emekli Sandığı temsileisini, Maliye Vekâleti temsileisini ve bir de Sosyal Sigortalar temsilcisini dinledik. Her üç müessesenin mensupları da kendilerine ait bulunan hakları o yerde savundular. Emeklilik şu hakları tâyin eder, tesbit eder ve şu hakları kendilerine tanır, sosyal sigortalar ise şu, şu hakları tanır, dediler. Ben şimdi bu hakların üzerinde, uzun uzun Muhterem Heyeti vakit de geçmiş olması hasabıyla yormak da istemiyorum, sabrınızı da suiistimal etmek niyetinde değilim. Şu hale göre Komisyonunuz burada benim kanaatime göre hukukî bir hataya düşmüş bulunmaktadır. Bu hatanın tamiri ise, yine verilmiş bulunan netice itibariyle, takrirlerle telâfisi mümkündür. Bu şekilde kurulmuş bulunan birkaç tane ve yeni gelen takrirle bundan evvelki esbabı mucibe Hükümet tarafından şöyle idi: Şayet bu son Komisyonea tayyedilmiş bulunan âmme hizmeti gayesi ile kurulmuş dernekler tarafından kâr gayesi gözetilmemek şartıyla açılmış bulunan bu okullarda hizmet gören öğretmenlere emeklilik hakkının tanınması hususunda eğer bir karar verilirse azınlık okulları da var. Onlar da istifade etsin, dediler. Son olarak bu hüküm ile azınlık okullarındaki de istifadesi mümkün olmamaktadır. Bu sebeple muhterem arkadaşlarım, benim yeni aldığım malûmata göre ve şahsi kanaatime göre bundan istifade ederek Ankara Koleji üstünde Işık ve Şafak liseleri gibi bir okula inhisar etmiş olsa gerektir. Ankara Koleji içerisinde vazife görmüş bir arkadaşınız olarak altıbin küsur öğrenci halen fiilen öğrenim yapmaktadır. Şayet bu kanun kabul edilmediği takdirde, ruhu şâdolasıca Atatürk tarafından kurulmuş bulu-

nan bu müessese benim kanaatime göre birkaç sene içinle öğretmen bulamıyacak, memlekete hizmet etmiş olan ve hizmet etmekte olan bu irfan yuvasının ise, netice itibariyle sonunun olmayacağı kanaatindeyim. Bu sebeple Komisyon tarafından tayyedilmiş bulunan hükmün yine verilmiş bulunan bir önerge ile aynen kabul edilmesini ve bu yolda rey vermenizi bir hakkın iade edileceğine vicdanen kaarı olarak arz ve rica ederim. Takdir Heyeti Alinizindir.

Hürmetlerimle.

BASKAN — Sayın Tuna.

NUSRET TUNA (Kastamonu) — Muhterem arkadaşlar, ben deniz esas hakkında konuşacaktım. Fakat saat 19 dur. Çok yorulduk. Şimdi ben yalnız usule dair görüşümü ifade etmekle iktifa edeceğim ve söz hakkımın da Sayın Başkandan mahfuz tutulmasını istirham edeceğim.

Şimdi arkadaşlar, bizim Bütçe Komisyonumuz 15 kişiliktir. Daha evvel Bütçe Komisyonunda şu kanun müzakere edilmiş, elimizdeki metinde imzası bulunan 8 arkadaşımız dernekler tarafından işletilmekte olan özel okullara emeklilik hakkının tanınmasını kabul etmiştir. Bu sekiz arkadaşımızın görüşü böyledir, kabul etmiş imzalamıştır. Çünkü eelsede 32 nei madde müzakeresi olarak komisyonca geri alınmıştır.

Bu komisyona iştirak eden arkadaşların beyanlarından anlıyorum ki, komisyona 7 kişi iştirak etmiştir, 7 kişi. Dört, üç diye arkadaşlarım mütemaaliyen söylemektedirler. Dördü bir tarafta oldu, üçü bir tarafta oldu, yedi kişi oya iştirak etti; üç - dört arkadaşım oyu ile bu geçti. Şimdi komisyon, müzakere edilmeden nazara alınması Yüksek Heyetçe kabul edilmeden vaktiyle artık tevsik ettiği bir raporu hat behat değiştirme hakkını haiz değildir.

İkineisi, bu Komisyon 15 kişilik bir komisyon olduğu halde üçte iki bir ekseriyetle bu raporu kabul ettiklerine göre bu rapor Yüksek Heyetinize müzakereye esas olacak kuvvette değildir. Saat 19 dur. Ben Komisyondan şu anlayışı rica ediyorum. Anayasanın iki maddesini oku-

yacağım: Anayasanın ışığı altında bu maddeyi alsınlar, yarınki müzakereye kadar mümkün olan üyelerin tamamını iştirak ettirmek gayretini göstermek suretiyle metni yeniden tedvin etsinler.

Okuyacağım metin şu; Anayasanın 50 nei maddesi, «halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlamak Devletin başlıca ödevlerindedir.» Anayasa ile Devlet neyi üzerine alıyor? Halkın, herkesin okuyup ve yazma külfetini üzerine alıyor. Özel okullara ben bizim komisyonun konuşmalarından anlıyorum, bir çıkare bir vurucu, bir kazanççı gibi bir maksatla bakılmaktadır. Bu yol doğru değildir. Bunlara bakacağımız yol, Devletin üzerine aldığı vazifeyi kısmen üzerine alan, Devletin yükünü azaltan ve binaenaleyh Anayasanın gösterdiği istikamette hizmet yapmaya gayret eden kimselerdir, teşekküllerdir. Yani Anayasanın 50 nei maddesini gördüğümüz zaman, bu girişten girdiğimiz zaman maddenin mahiyeti bambaşka olacaktır.

İkinci bir maddeyi okuyorum; 48 «Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir.» Devlet neyi tekeffül ediyor? Herkesi değil, özel okulda öğretmenlik yapanı değil herkese sosyal güvenlik sağlamayı taahhüdetmektedir. Ama bugün için maddi vaziyetimiz müsait değildir, onlara gidememişiz. Ama Devlet Anayasayla tekeffül ettiği mükellefiyet herkese bir sosyal güvenlik temin etmektedir. Şimdi şunu şöyle hü-lâsa ediyorum: Bize verdiği şu direktifler muvacehesinde Komisyonun tutacağı yolun başka olması lâzımdır. Komisyon kanuni nisabiyle teşekkül etmemiştir. Evvelece verdiği imzayı inkâr etmek suretiyle bambaşka bir rapor getirmiştir. Vakit gecikmiştir, raporu yeni alsınlar. Yarın ekseriyetin iştirak ettiği bir rapor getirsinler. Hepinizi hürmetle selâmlarım.

BASKAN — Vakit dolmuştur, yarın saat 15.00 te toplanmak üzere Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 19.05

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

B. — YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner'in, Orta - Doğu Üniversitesi tedrisatında vazife gören öğretim üye ve görevlilerine dair yazılı soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Cihat Bilgehan'ın cevabı (7/193)

29 . 12 . 1964

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Bir ilmi çalışmaya esas teşkil etmek üzere aşağıda yazılı sorunun Sayın Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına müsaadelerinizi saygularımınla arz ve rica ederim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Ragıp Üner

1. Orta - Doğu Üniversitesi tedrisatında vazife gören öğretim üye ve görevlilerin sayısının isim ve soyadları ile bunlar içinde üniversite profesörü veya doçenti ünvanını alanların isim ve soyadlarının liste halinde bildirilmesini, üniversite profesörü veya doçenti olmyanla-

rında aynı listede bildirilmesini emir ve müsaadelerinizi saygı ile arz ederim.

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı
Talim ve Terbiye Dairesi
Sayı : 711

Konu : Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner'in soru önergesi

30 . 3 . 1965

İlgi : 30 . 12 . 1964 tarihli ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadedeli 4588 -5971 /7 - 193 sayılı yazı :

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına
Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner tarafından verilen, Orta - Doğu Teknik Üniversitesiyle ilgili yazılı soru önergesi cevabı ekli olarak sunulmuştur.

Arz ederim.

Cihat Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı

Orta - Doğu Teknik Üniversitesinde görevli öğretim üyelerine ait Liste - Tablo

	Fen ve Edebiyat Fak.	İdari İlimler Fak.	Mimarlık Fak.	Mühendislik Fakültesi	İngilizce Haz. Okulu	Yekûn
Profesör	5	—	—	2	—	7
Assoc. Profesör	4	2	1	3	—	10
Yardımcı Prof.	11	6	7	31	—	55
Öğ. görevlileri :						
a) Tam görevli	20	12	10	28	13	83
b) Ek görevli	25	3	6	23	—	57
Asistanlar	40	20	6	36	—	102
Yabancılar :						
a) Sözleşmeli	19	1	3	6	15	44
b) Teknin Yad. gelenler	20	12	2	14	18	66
Yekûn	144	56	35	143	46	424

Not : 10 kişi barış gönüllülerinden

C. Senatosu B : 65 31.3.1965 O : 1**Orta - Doğu Teknik Üniversitesi Öğretim üyeleri isim listesi**

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
Fen ve Edebiyat Fak.			
Matematik Bl.	Y. Prof. Dr.	Yaşar Gönenc	
»	»	İsmet Olcaylar	
»	»	Tuğrul Taner	
»	»	Bedri Süer	
»	Öğ. Görevlisi	Hüseyin Demir	
»	»	Ülkü Kuran	
»	»	Nermin Arık	
»	»	Erland Wikborg	
»	Y. Prof. Dr.	Okan Gürel	
»	Asistan	Türkân Başgöze	
»	»	Türkân Göğüş	
»	»	Lütfiye Sertçelik	
»	»	Bahattin Cengiz	
»	»	Hasan Ali Çelik	
»	»	Azize Batıyalı	
»	»	Mahmoud Haifawi	
Kimya Bl.	Prof. Dr.	Bahattin Baysal	Doç. unvanını Üniv. Ka-
»	»	Vedat Enüstün	» »
»	»	Raşit Tolun	» »
»	Y. Prof. Dr.	Lütfü Karasoy	
»	»	Ertuğrul Onat	
»	Öğ. Gö. Dr.	Sevim Sanır	
»	Öğ. Görevlisi	Sacit Başol	
»	»	Baylan R. Türkmen	
»	»	Namık Kemal Tunalı	
»	»	İffet Kızılkaya	
»	»	Dr. Hüseyin Feridun	
»	»	Ahmad Rafi	
»	Asistan	Turgut Balkaş	
»	»	Ülviye Yücelik	
»	»	Güneri Akovalı	
»	»	Şahinde Demirei	
»	»	Esin Çiftçi	
»	»	Tansel İdil	
»	»	Ertuğrul H. Ergöz	
»	»	Kemal Alyürek	
»	»	Ayla Akovalı	
»	»	Mete Enuysal	
»	»	Yakup Mehmet	
»	»	Güler Somer	
Beşeri İlimler Bl.	Y. Prof. Dr.	Yuluğ Tekin Kurat	
»	Doç. Dr.	Ercüment Kuran	Üniversiteyi Kanununa göre

C. Senatosu B : 65 31.3.1965 O : 1

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
» »	Y. Prof. Dr.	Rasih Güven	
» »	»	Cemal Yıldırım	
» »	Öğ. Görevlisi	Ayten Coşkunoglu	
» »	» »	Nevin İnal	
» »	» »	Nili Tlabar	
» »	» »	Belma Ötüş	
» »	» »	Oya Gökçe	
» »	» »	Sıfat Gülsen Okay	
» »	» »	Şükran Özoğlu	
» »	» »	Kemal Melek	
» »	» »	Jean M. Melek	
» »	» »	Sally Dewar	
» »	» »	Alan S. Hindle	
» »	» »	İrma Demirhan	
» »	» »	Sheila M. O'Callaghan	
» »	» »	Nevzat Yalçın	
Sosyal İl. Bl.	Assoc. Prof. Dr.	Hasan Tan	
»	Doç. Dr.	Mübeccel Kıray	Üniversiteler Kanunu- na göre
»	Öğ. Görevlisi	Devit Hershiser	
»	» »	William Le Compte	
»	Asistan	Sema Erol	
»	»	Muallâ Harun	
Eğitim Bl.	Y. Prof. Dr.	Kemal Özinönü	
»	Öğ. Görevlisi	Turhan Oğuzkan	
Fizik Bl.	Doç. Dr.	Adnan Şaplakoğlu	Üniversiteler Kanunu- na göre
»	Öğ. Görev. Dr.	Suha Suat Gürsey	
»	» »	Joseph R. Riley	
»	» »	C. Cullingford	
»	» »	Roberet West	
»	Asistan	Türkân Salgır	
»	»	Özean Öktü	
»	»	Serap Dinçler	
»	»	Ay Melek Özer	
»	»	Tuncay İncesu	
»	»	Yurdanur Kabasakal	
»	»	Gülây Öke	
»	»	Erol Aygün	
»	»	Naci Gülbaş	
»	»	Gürcan Yülek	
»	»	Suphi Kemaloğlu	
»	»	Orhan Ateş Tezer	
»	»	Ziya Semengen	
»	»	Yeter Göksu	
»	»	Mehmet Müçtehidzade	
»	»	C. E. Siewert	

C. Senatosu B : 65 31 . 3 . 1935 O : 1

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
Teorik Fizik Bl.	Prof. Dr.	Erdal İnönü	Doç. Ünvanını Üniv. Kanununa göre
» »	»	Feza Gürsey	Colombia Üniv «Misa- fir Roçent» ünvanını almış.
» »	Öğ. Görev. Dr.	İ. Ferit Öktem	
» »	Öğ. Görevlisi	L. Howarth Ryder	
» »	Asistan	Saime Göksu	
» »	»	Ali İmre Usseli	
» »	»	Hüseyin Akçay	
» »	»	Ralph Cuertin	
Mühendislik Fakültesi			
Elektrik Müh. Bl.	Assoc. Prof. Dr.	Mustafa Parlar	
» »	Y. Prof.	Ahmet Ferit Konar	
» »	»	Halit Bengi	
» »	»	Şakir Yeşildoruk	
» »	»	Sevim Tan	
» »	»	Ayhan Çilingiroğlu	
» »	»	Metin Akgün	
» »	»	Kemal Merttopçuoğlu	
» »	Öğ. Görevlisi	N. Nejat Ilgaz	
» »	» »	Haluk Şükrü Oran	
» »	» »	H. Mümtaz Kızılyallı	
» »	» »	M. Ayhan Tireli	
» »	» »	Güney Gönenç	
» »	» »	Ersin Tolunay	
» »	Asistan	Ahmet Rumeli	
» »	»	Nâfiz Tepedelenlioğlu	
» »	»	Rüyal Ergül	
» »	»	İcnzi Togaylı	
» »	»	Hıza Altunkal	
» »	»	Yahya Önder Yüksel	
» »	»	Mehmet Çalta	
» »	»	Devras Yavuz	
» »	»	M. Kemal İnan	
» »	»	Mehmet Biral Baray	
» »	»	Cemil Arıkan	
» »	»	Atalay Sofuoğlu	
» »	»	K. Hâldun Abdullah	
Mühendislik Fak.			
Makina Müh. Bl.	Assoc. Prof. Dr.	Murat Dikmen	
» »	Prof. Dr.	İsmet Özdemir	Doç. Ünvanını Üniv. Kanununa göre almış- tır.

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
» »	Y. Prof.	Hasan Çetinel	
» »	»	İlgaz Alyanak	
» »	»	Uğur Ersoy	
» »	»	Korkut Özal	
» »	»	Turgut Dincer	
» »	»	Sedat Sami	
» »	»	Şafak Zühtü Uzsoy	
» »	»	Erol Salim Uluğ	
» »	»	Çetin Soydemir	
» »	»	Oktay Ural	
» »	Öğ. Görevlisi	Fahrettin Aydın	
» »	» »	V. Doğan Sorguç	
» »	» »	Cahit Çıray	
» »	» »	Coşkun Erkay	
» »	» »	Teoman Peköz	
» »	» »	Yüksel Uçkan	
» »	» »	Ertan Acaroğlu	
» »	» »	Ekrem Çelebi	
» »	» »	Erşen Ülküdaş	
» »	» »	Rüştü Yüce	
» »	Asistan	Oktay Akmanoğlu	
» »	»	Uğur Şendil	
» »	»	Turhan Erdoğan	
» »	»	Mustafa Kalpancioğlu	
» »	»	Nejat Kök	
Mühendislik Fak.			
İnşaat Müh. Bl.	»	Yalçın Öksüzler	
» »	»	Mehmet Uluçaylı	
» »	»	Altay Birand	
» »	»	Özal Yüzügüllü	
» »	Y. Prof. Dr.	Nuri Saryal	
» »	Y. Prof.	Halit Ziya Çakır	
» »	Y. Prof. Dr.	İbrahim Şazi İpek	
» »	Y. Prof.	Hieri Sezgen	
» »	»	Sadık Kakaç	
» »	»	Kudret Selçuk	
» »	»	Yalçın Göğüş	
» »	»	Mustafa Doruk	
» »	»	İlhan Onur	
» »	Prof. Dr.	Ariel Taub	
» »	Öğ. Görevlisi	Erdoğan Çıtakoğlu	
» »	» »	Orhan Alp	
» »	» »	Hasan Zaimoğlu	
» »	» »	Ömer Köksel	
» »	» »	Ahmet Raif Taney	
» »	» »	Akın Tezel	
» »	» »	Alpay Ankara	

C. Senatosu B : 65 31 . 3 . 1965 O : 1

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
» »	» »	Syed T. Wasti	
» »	Asistan	Alp Esin	
» »	»	Ekrem Pakdemirli	
» »	»	Levent Kayalar	
» »	»	Mehmet Akyurt	
» »	»	Ahmet Orhan Yeşin	
» »	»	Muharrem Timuçin	
» »	»	Yüksel Birol	
» »	»	Eray Bayasaygun	
» »	»	Richard Thorhett	

Mühendislik Fak.

Kimya Müh. Bl.	Doç. Dor.	Tarik Somer	Üniversiteler Kanunu- na göre.
» »	Y. Prof.	Selâhattin Akyol	
» »	»	S. Süha Atamer	
» »	Y. Prof. Dr.	Temel Çakaloz	
» »	Öğ. Görevlisi	Meral Kızılyalı	
» »	» »	H. Avni Hitit	
» »	» »	Aytekin Sipahioğlu	
» »	» »	Fahrettin Can	
» »	Asistan	Göneng Arın	
» »	»	Mürüvvet Aykut	
» »	»	Ülkü Güçalp	
» »	»	Birkan Çetinkaya	
» »	»	Hani Abdullah Dukhgan	
Maden Müh. Bl.	Y. Prof. Dor.	Hayri Erten	
» »	»	Tacettin Ataman	
» »	Prof. Dor.	Melih Tokay	Doç. Ünvanını Üniv. Kanuna göre almış.
» »	Profesör	Freydoun Afshar	
» »	Öğ. Görevlisi	Mehmet Güney	
» »	Asistan	Coşkun Ünan	
» »	»	Erdoğan Yiğit	
» »	»	Aylâ Bayıç	
» »	»	A. Taştan Bevi	

Mimarlık Fakültesi

Mimarlık Bl.	Assoc. Prof.	Abdullah Kuran	
»	Y. Prof.	Orhan Özgüner	
»	»	Adnan Taşpınar	
»	»	Dündar Elbruz	
»	»	Atillâ Bilgütay	
»	Öğ. Görevlisi	Aytekin Akalın	

C. Senatosu B : 65 31 . 3 . 1965 O : 1

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
»	»	Cevat Erder	
»	»	Rıdvan Metin Berkman	
»	»	Yıldırım Yavuz	
»	»	Kemal C. Aran	
»	»	Enis Kortan	
»	»	Aylâ Karacabey	
»	»	Fahrettin Tolun	
»	Asistan	İnci Nigar Arslanoğlu	
»	»	Olcay Okçetin	
»	»	Serik Gürsoy	
»	»	Cengiz Yetken	
Şehircilik Bl.	Y. Prof.	Rauf Beyru	
»	»	Gönül Tankut	
»	»	Ekmel Derya	
»	Öğ. Görevlisi	M. Doruk Pamir	
»	»	Sümer Gürel	
»	Asistan	Sevgi Alpsyoy	
»	»	Ayşe İrem Acaroğlu	
İdari İlimler Fak.			
Amme İdaresi Bl.	Doç. Dr.	Arif Payaşlıoğlu	Üniversiteler Kanunu- na göre.
»	»	Tahir Aktan	
»	»	Metin Tamkoç	
»	»	Nejat Erder	
»	»	Yaşar Gürbüz	
»	»	Fatma Mansur	
»	»	Rasih Asım	
»	»	Erhan Köksal	
»	»	Cemâlettin Çakmak	
Ekonomi ve İsta. Bl.	Doç. Dr.	Yorgi Demirgil	Üniversiteler Kanunu- na göre.
»	»	Bâki Işıkara	
»	»	Naili Cengiz Yücel	
»	»	Ergin Günçe	
»	»	Şadi Cindoruk	
»	»	Sami Ercan	
Ekonomi ve İsta. Bl.	Asistan	Fikret Gürün	
»	»	Ahmet Beyarslan	
»	»	Selim İlkin	
»	»	Ömer İnanç	
»	»	Tümay Ertek	
»	»	İlbiçe Ünalın	
»	»	Mevlût Çağlar	
»	»	Oya Köymen	
»	»	Arıl Seren	
»	»	Metin Berk	

Fakülte ve bölümü	Unvanı	Adı ve soyadı	Düşünceler
İşletmecilik Bl.	Öğ. Görevlisi	Doğan Energin	
»	» »	Alâattin Güneysu	
»	» »	Bâki Sedan	
»	» »	Turgut Var	
»	» »	Ergün Yener	
»	» »	Erol Tümer	
»	» »	Ünver Çınar	
»	» »	Aykut Öney	
»	Asistan	Fahir Gürkan	
»	»	Muhan Soysal	
»	»	Pekin Ogan	
»	»	Erkut Göktan	
»	»	Süreyya Bucak	
»	»	Murat Ertuğ	
»	»	Ömer Saatçioğlu	
»	»	Ömer Yağız	
İngilizce hazırlık	Öğ. Görevlisi	C. Olive Kuruç	
Okul	» »	Pervin Adataş	
»	» »	Valiha Bayülken	
»	» »	Arife Gümüş	
»	» »	Benkü Aksoy	
»	» »	Müşerref Dede	
»	» »	Faruk İrfaner	
»	» »	Gülümsün Güçbilmez	
»	» »	Cahide İleri	
»	» »	Özden Ekmekçi	
»	» »	Utku Tamer	
»	» »	Fügen Erk	
»	» »	Giray Atatür	
»	» »	Sevgi Atav	
»	» »	Günel Hershisar	
»	» »	Virginia Hutchissen	
»	» »	Graham Robertson	
»	» »	Nancy Bent	
»	» »	Harold Palmer	
»	» »	Leo Lynch	
»	» »	Kathleen Hill	
»	» »	Mary F. Dupre	
»	» »	Phyllis Oakley	
»	» »	Nicholas Williams	
»	» »	J. Anna Harris	
»	» »	Alan Harris	
»	» »	Edvard Feeney	
»	» »	Corinne Roy	

Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısına verilen oylar (S. Sayısı : 568)

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 115
Kabul edenler : 113
Reddedenler : 0
Çekinseler : 2
Oya katılmayanlar : 67
Açık üyelikler : 2

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Fahri Özdilek
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
Mehmet Şükran Özka-
ya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler
ADANA
Mehmet Ünalı
Sakıp Önal
ADIYAMAN
Halil Açar
AFYON KARAHİSAR
Rasim Haneroğlu
Celâl Tevfik Karasapan
AĞRI
Salih Türkmen
ANKARA
Niyazi Ağırnaslı
Osman Alışiroğlu
Hıfzı Oğuz Bekata
Sabit Kocabeyoğlu
Mansur Ulusoy
ANTALYA
Mehmet Pıraltı
Akif Tekin
ARTVİN
Fehmi Albaslan

AYDIN

İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü

BALIKESİR

Nejat Sarıcalı
Hasan Âli Türker

BİNGÖL

Sabri Topenoğlu

BURDUR

Ö. Faruk Kınaytürk

BURSA

Seref Kayalar

Cahit Ortaç

ÇANAKKALE

Nahit Altan

Ziya Termen

ÇANKIRI

Hâzım Dağlı

DIYARBAKIR

Azmi Erdoğan

ELAZIĞ

Celâl Ertuğ

ERZİNCAN

Fehmi Baysoy

ERZURUM

Sakıp Hatunoğlu

Edip Somunoğlu

ESKİŞEHİR

Gavsi Uçagök

Ömer Ucuza

GAZİANTEP

Zeki Islâm

Nizamettin Özgül

GİRESUN

Mehmet İzmen

HATAY

Enver Bahadırılı

İÇEL

Cavit Tevfik Okyayuz

Talip Özdolay

İSPARTA

Mustafa Güleügil

İSTANBUL

M. Erdoğan Adalı

Mebrure Aksoley

Şevket Akyürek

Mehmet Tekin Arıburun

Fikret Gündoğan

O. Zeki Gümüşoğlu

Hasan Ekrem Özden

Rifat Öztürkçine

İZMİR

İzzet Birand

Ömer Lûtfi Bozcalı

Enis Kansu

Hümi Onat

KARS

Y. Ziya Ayrım

KASTAMONU

Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ

Hüseyin Kalpaklıoğlu

KIRKLARELİ

Ahmet Naci Arı

KOCAELİ

Rifat Özdeş

Lûtfi Tokoğlu

KONYA

Sedat Çumralı

Mustafa Dinekli

Muammer Obuz

Ahmet Onar

KÜTAHYA

Ahmet Orhan Akça

Ibrahim Etem Erdinç

MALATYA

Mehmet Zeki Tulunay

Nüvit Yetkin

MANİSA

Emin Açar

Ferit Alpiskender

Orhan Süersan

Refik Ulusoy

MARAŞ

Cenap Aksu

MARDİN

Abdurrâhman Bayar

MUĞLA

Haldun Menteseoğlu

NEVSEHİR

Ibrahim Seyki Atasâğın

NİĞDE

Kudret Bayhan

İzzet Gener

RİZE

O. Mevdi Agun

SAKARYA

Turhan Kapanlı

SAMSUN

Rıza İştan

Fethi Tevetoğlu

SİNOP

Suphi Batur

SİVAS

Rifat Öçten

Hulusi Söylemezoğlu

TEKİRDAĞ

Cemal Tarlan

TRABZON

Reşat Zaloğlu

TUNCELİ

Mehmet Ali Demir

URFA

Vasfi Gerger

YOZGAT

Sadık Artukmaç

İsmail Yeşilyurt

ZONGULDAK

Akif Eyidoğan

Tevfik İnci

**CUMHURBAŞKANIN
CA SEÇİLEN ÜYELE**

Âmil Artus

Hasan Atakan

Sadi Koçuş

Enver Kök

Osman Köksal

Sahir Kurutluoğlu

Kağıp Üner

Necati Özdeniz

Zerin Tüzün

Âdil Ünlü

[Çekinseler]

İSTANBUL

Cemâl Yıldırım

SAMSUN

Refet Rendeci

[Oya katılmıyanlar]

TABİİ ÜYELER

Ekrem Acuner

Refet Aksoyoğlu (İ.)

Emanullah Çelebi

Kadri Kaplan

Sezai O'Kan

Sıtkı Ulay

ADANA

Mehmet Nuri Âdem-
oğlu

Galip Afşar

AFYON KARAHİSAR

Mustafa Yılmaz İnceoğlu

AMASYA

Macit Zeren (B.)

ANKARA

Rifat Etker

İbrahim Saffet Omay

(İ.)

AYDIN

Fikret Turhangil

(Bşk. V.)

BALIKESİR

Enver Aka (Başkan)

Mehmet Güler

BİLECİK

Talât Cran

BİTLİS

Ziya Şerefhanoglu

BOLU

Rahmi Arıkan

Sırrı Uzunhasanoglu

BURSA

İhsan Sabri Çağlayangil
(B.)

Baki Güzey

ÇORUM

Alâeddin Çetin

Safa Yalçuk

DENİZLİ

Cahit Akyar

Mehmet Emin Durul

DIYARBAKIR

İhsan Hamit Tigrel

(Bşk. V.)

EDİRNE

Tahsin Banguoğlu

ELÂZİĞ

Rasim Giray

ERZURUM

Osman Alihocagil

GİRESUN

Sabahattin Orhon

GUMÜŞANE

Halit Zarbun

HAKKÂRİ

Necip Seyhan (İ. Ü.)

HATAY

Mustafa Deliveli

İZMİR

Cahit Okurer (İ.)

Nevzat Özerdemli

KARS

Sırrı Atalay

Mehmet Haazer

KASTAMONU

Mehmet Çamha

KAYSERİ

Hüsnü Dikeçligil

Suad Hayri Ürgüplü
(Başbakan)

KİRŞEHİR

Ali Rıza Ulusman

KONYA

Muhittin Kılıç (Bşk. V.)

MARAŞ

Nedim Evliya

MARDİN

Abdülkerim Saraçoğlu

MUĞLA

Muallâ Akarca

MUŞ

İsa Hisan Bingöl

ORDU

Eşref Ayhan

Şevket Köksal

Zeki Kumrulu

SAKARYA

Kâzım Yurdakul

SAMSUN

Hüseyin Enver Işıklar

SIIRT

Abdurrahman Kavak

SIVAS

Ahmet Çekemoğlu

Ziya Önder

TOKAT

Ali Altuntaş (İ.)

Zihni Betil

TRABZON

Şevket Buladoğlu

Yusuf Demirdağ (İ.)

URFA

Esat Mahmut Karakurt

UŞAK

Kâmil Coşkunoglu

VAN

Ferid Melen

ZONGULDAK

Tarik Remzi Baltan

**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**

Cevat Açıkalın

Muzaffer Alankuş (İ.)

Ömer Ergün

Hasan Kangal (İ.)

Nadir Nadi

[Açık üyelikler]

İstanbul 1
Tekirdağ 1

Yekûn 2

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

65 NCI BİRLEŞİM

31 . 3 . 1965 Çarşamba

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — Sağlık Eğitim Enstitüleri kuruluş kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/596; Cumhuriyet Senatosu 1/443) (S. Sayısı : 574) [Dağıtma tarihi : 21 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 31 . 3 . 1965)

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

× 1. — Özel öğretim kurumları kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi 1/539; C. Senatosu 1/441) (S. Sayısı : 565) [Dağıtma tarihi : 16 . 3 . 1965]

× 2. — Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile (A), (B), (C), (D), (E) ve (F) eklerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye

Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı Ek Protokollerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için inza edilen Anlaşmanın; ve en ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın; onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Millî Savunma komisyonları raporları, (Millet Meclisi 1/24; Cumhuriyet Senatosu 1/489) (S. Sayısı : 563) [Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Maraş Üyesi Cenan Aksu ve 5 arkadaşının, İçtüzüğün 114 nci maddesi sonuna iki yeni fıkra eklenmesine dair İçtüzük teklifi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (2/135) (S. Sayısı : 559) [Dağıtma tarihi : 2 . 3 . 1965] (Ret)

2. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenan Ege'nin, İçtüzüğün 17 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında İçtüzük teklifi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (2/153) (S. Sayısı : 560) [Dağıtma tarihi : 2 . 3 . 1965] (Ret)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasında akdedilen ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetince imzalanan «Atmosferde, fezada ve su altında nükleer silâh denemelerinin yasaklan-

ması hakkında Andlaşma» nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi 1/604; C. Senatosu 1/479) (S. Sayısı : 550) [Dağıtma tarihi : 22 . 2 . 1965] (Birinci görüşme : 25 . 2 . 1965 - B. : 46) (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Milletlerarası Kavakçılık Komisyonunun gıda ve tarım teşkilâtı (FAO) bünyesi içine alınmasına dair sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin katılmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Tarım komisyonları raporları (M. Meclisi 1/418; C. Senatosu 1/481) (S. Sayısı : 555) [Dağıtma tarihi : 26 . 2 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

× 2. — 18 Nisan 1951 tarihinde Paris'te akdolan «Avrupa ve Akdeniz nebat koruma teşkilâtı kurulmasına mütaallik sözleşme» ile üç ekine katılmamız için Hükümete yetki verilmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Tarım komisyonları raporları (M. Meclisi 1/184; C. Senatosu 1/484) (S. Sayısı : 556) [Dağıtma tarihi : 26 . 2 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

× 3. — Bâzi iki taraflı Ticaret Anlaşmalarında veya bu anlaşmalara ekli listelerde yer alan Ahdi tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Mali ve İktisadi İşler komisyonları raporları (M. Meclisi 1/174; C. Senatosu 1/476) (S. Sayısı : 558) [Dağıtma tarihi : 26 . 2 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

4. — İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 nci maddesinin (a) bendinin son paragrafının kaldırılması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Millî Eğitim komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/456; Cumhuriyet Senatosu 1/492) (S. Sayısı : 563) [Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

× 5. — La Haye'de 14 Mayıs 1954 tarihinde imzalanan «Silâhlı bir çatışma halinde kültür mallarının korunmasına dair Sözleşme» ile bu sözleşmenin tatbikatına ait tüzük, protokol ve kararlara katılmamızın uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/306; C. Senatosu 1/461) (S. Sayısı : 564) [Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 18 . 4 . 1965)

6. — 1076 sayılı İhtiyat subayları ve ihtiyat askerî memurları Kanununun 2754 sayılı Kanunla değişen 25 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/535; Cumhuriyet Senatosu 1/518) (S. Sayısı : 567) [Dağıtma tarihi : 19.3.1965] (Bitiş tarihi : 10 . 6 . 1965)

7. — Islahî Hayvanat Kanununun 5883 sayılı Kanunla değişik 35 nci maddesine bâzi hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/435; Cumhuriyet Senatosu 1/491) (S. Sayısı : 570) [Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

8. — PTT nin 125 nci hizmet yılını doldurmuş olması dolayısıyla memur ve hizmetlilerine birer aylık tutarında ikramiye verilmesi hakkındaki kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/649; Cumhuriyet Senatosu 2/151) (S. Sayısı : 571) [Dağıtma tarihi : 22 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 18 . 4 . 1965)

9. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/311; Cumhuriyet Sena-

tosu 1/448) (S. Sayısı : 572) [Dağıtma tarihi : 22 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 11 . 4 . 1965)

10. — İller Bankası Kanununun 2 nci maddesinin değiştirilmesi ve 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar ve İskân ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/646; Cumhuriyet Senatosu 1/450) (S. Sayısı : 573) [Dağıtma tarihi : 23 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 11 . 4 . 1965)

11. — Askerî öğrencilerden başarı gösteremeyenler hakkındaki 5401 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/574; Cumhuriyet Senatosu 1/449) (S. Sayısı : 575) [Dağıtma tarihi : 23 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 11 . 4 . 1965)

× 12. — Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/97; Cumhuriyet Senatosu 1/459) (S. Sayısı : 576) [Dağıtma tarihi : 24 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 18 . 4 . 1965)

× 13. — Teşhis ve Tedavi maksadiyle Sağlık kurumlarına ariyeten ve meccanen tahsis edilecek tıbbi - cerrahi ve lâboratuvar malzemesinin Gümrük Resminden muafien muvakkat ithaline dair Andlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Sosyal İşler, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/279; Cumhuriyet Senatosu 1/457) (S. Sayısı : 577) [Dağıtma tarihi : 24 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 17 . 4 . 1965)

× 14. — Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkîd Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle il-

gili Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/98; Cumhuriyet Senatosu 1/458) (S. Sayısı : 578) [Dağıtma tarihi : 24 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 18 . 4 . 1965)

× 15. — Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/96; Cumhuriyet Senatosu 1/460) (S. Sayısı : 579) [Dağıtma tarihi : 24.3.1965] (Bitiş tarihi : 18.4.1965)

× 16. — «Barış gönüllüleri» adlı Amerikan Teşekkülünden faydalanma hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerikan Birleşik Devletleri arasında yapılan Andlaşmaya ait teati olunan mektupların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Bütçe ve Plân Komisyonları raporları (M. Meclisi 1/428, C. Senatosu 1/477) (S. Sayısı : 580) [Dağıtma tarihi : 26 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 21 . 4 . 1965)

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında imzalanan Sosyal Güvenlik hakkında sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân Komisyonları raporları (M. Meclisi 1/732; C. Senatosu 1/499) (S. Sayısı : 581) [Dağıtma tarihi : 26 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 15 . 5 . 1965)

× 18. Ambalajların muvakkat ithaline mütaallik Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/95; Cumhu-

riyet Senatosu 1/488) (S. Sayısı : 582) [Da-
ğıtma tarihi : 29 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi :
21 . 4 . 1965)

× 19. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1962
bütçe yılı Kesinhesap kanun tasarısının Millet

Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet
Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu
(Millet Meclisi 1/679; Cumhuriyet Senatosu
1/512) (S. Sayısı : 583) [Dağıtma tarihi :
29 . 3 . 1965] (Bitiş tarihi : 1 . 6 . 1965)

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 568

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile (A), (B), (C), (D), (E) ve (F) eklerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı Ek Protokollerinin; Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve en ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın; onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Millî Savunma komisyonları raporları, (M. Meclisi 1/24; C. Senatosu 1/489)

(Not: M. Meclisi S. Sayısı : 387)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 555-2629

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 15 . 1 . 1965 tarihli 40 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın 2 nci maddesinde âtıfta bulunan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile 1 ve 2 sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın;

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı, 27 . 12 . 1961 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 6, 14 ve 15 . 1 . 1965 tarihli 34, 39 ve 40 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı :387)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/489

Karar No. : 114

27 . 1 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 15 Ocak 1965 tarihli 40 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın 2 nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile 1 ve 2 sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 19 Ocak 1965 tarihli ve 555 - 2629 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 27 Ocak 1965 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu.

I - Kanun tasarısının gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan 1, 2, 3, 4 ve 5 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonuna tevdi olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Bu kanunda Sözcü

Başkan	Kâtip	Tabii Üye	Bursa
Aydın	Kastamonu		
<i>O. S. Sarıgöllü</i>	<i>A. N. Tuna</i>	<i>M. Ataklı</i>	<i>Ş. Kayalar</i>
Çanakkale	Hatay	Sivas	Sivas
<i>N. Altan</i>	<i>M. Deliveli</i>	<i>A. Çekemoğlu</i>	<i>R. Öçten</i>

Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışışleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu

Esas No. : 1/489

Karar No. : 67

17 . 2 . 1965

Yüksek Başkanlığa

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile A, B, C, D, E, ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlânda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı Ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısı komisyonumuza havale edilmekle ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi :

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler sonunda gerekçede belirtilen hususlar komisyonumuzca da uygun görülmüş ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 15 . 1 . 1965 tarihli 40 nci Birleşiminde tasvip gören tasarı metni aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Millî Savunma Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Ankara <i>H. O. Bekata</i>	Sözcü Samsun <i>F. Tevetoğlu</i>	Kâtip Tabii Üye <i>A. Yıldız</i>	Tabii Üye <i>S. O'Kan</i>
Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>C. Açıkahn</i>	Afyon Karahisar <i>C. T. Karasapan</i>	Çorum <i>S. Yalçuk</i>	Giresun <i>S. Orhon</i>
İstanbul <i>M. T. Arıburun</i>	Kocaeli <i>R. Özdeş</i>	Konya <i>M. Obuz</i>	Tekirdağ <i>C. Tarlan</i>

Urfa

E. M. Karakurt

İmzada bulunamadı.

Millî Savunma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/489
Karar No. : 35

16 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair Andlaşma ile A, B, C, D, E, ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerine dair listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı Ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleriyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde tafsilen izahı yapılan hususlar komisyonumuzca da benimsenmiş ve Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan
Tabii Üye
F. Özdilek

Başkan V.
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
N. Özdeniz

Kâtip
Denizli
M. E. Durul

Bu kanuna Sözcü
Ankara
H. O. Bekata

Manisa
E. Açar

Manisa
O. Süersan

Sivas
H. Söylemezoğlu

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,
Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kı-
rallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzala-
nan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair
Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve
Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında im-
zalanmış Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın
II nci maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cum-
huriyeti Anayasasının temel maddelerine dair
Listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve
Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak
Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı
ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan
İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza
edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına
dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuri-
yeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan An-
laşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkında
Kanun.

MADDE 1. — 16 Ağustos 1960 tarihinde
Lefkoşa'da,

Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kı-
rallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzala-
nan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair
Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve
Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında imza-
lanan Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın
II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cum-
huriyeti Anayasasının temel maddelerine dair
listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı
ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan
İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokol-
lerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı
ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan

**Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonunun
kabul ettiği metin**

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,
Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kı-
rallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzala-
nan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair
Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve
Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında im-
zalanmış Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın
II nci maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cum-
huriyeti Anayasasının temel maddelerine dair
Listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve
Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan İttifak
Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı
ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan
İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza
edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına
dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuri-
yeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan An-
laşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkında
Kanun.

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun
kabul ettiği metin

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,
Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kı-
rallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzala-
nan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair
Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve
Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında im-
zalanın Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın
II nci maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cum-
huriyeti Anayasasının temel maddelerine dair
Listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve
Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanın İttifak
Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı
ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanın
İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza
edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına
dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuri-
yeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan An-
laşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkında
Kanun.

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millî Savunma Komisyonunun
kabul ettiği metin

16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da,
Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Büyük Britanya ve Kuzey - İrlanda Birleşik Kı-
rallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzala-
nan Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulmasına dair
Andlaşma ile A, B, C, D, E ve F eklerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı,
Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve
Kuzey - İrlanda Birleşik Kırallığı arasında im-
zalanın Garanti Andlaşması ile bu Andlaşmanın
II nci maddesinde atıfta bulunan Kıbrıs Cum-
huriyeti Anayasasının temel maddelerine dair
Listenin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve
Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanın İttifak
Andlaşması ile I ve II sayılı ek Protokollerinin;

Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı
ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanın
İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza
edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına
dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuri-
yeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan An-
laşmanın;

Onaylanmasının uygun bulunması hakkında
Kanun.

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen
1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Anlaşmanın; ve,

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartına dair Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın,

Onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanunun 1 nci maddesinde sayılan Andlaşma ve Anlaşmalarla ilgili uygulama Andlaşmalarını yapmaya Hükümet yetkilidir.

MADDE 3. — Bu kanunun 1 nci maddesinde sayılan Andlaşma ve Anlaşmaların hükümleri 16 Ağustos 1960 tarihinden itibaren uygulanır.

Yukardaki fıkrada zikri geçen Andlaşma ve Anlaşmalarla ilgili olarak bu kanunun 2 nci maddesinin yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan uygulama andlaşmalarının hükümleri, bu uygulama andlaşmalarında gösterilen yürürlüğe giriş tarihinden itibaren uygulanır.

MADDE 4. — Bu kanunun 1 nci maddesi hükmü yayımı tarihinde yürürlüğe girer

Bu kanunun 2 ve 3 nci maddeleri hükümleri, 1 nci maddede sayılan Andlaşma ve Anlaşmaların onaylanmasına dair kararda başkaca bir tarih gösterilmemişse, bu kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Anayasa ve Adalet Ko.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Ko.

Milli Savunma Ko.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 neı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 neı madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 neı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 neı madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 neı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 neı madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 neı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen 5 neı madde aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 574

Sağlık eğitim enstitüleri kuruluş kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim, Sosyal İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/596; Cumhuriyet Senatosu 1/443)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 712)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7475*

30 . 12 . 1964

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 29 . 12 . 1964 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Sağlık Eğitim enstitüleri kuruluşu hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not Bu tasarı 4 . 12 . 1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 29 . 12 . 1964 tarihli 29 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 712)

Millî Eğitim Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No : 1/443
Karar No : 37*

4 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Sağlık Eğitim enstitüleri kuruluşu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerçekte tafsilen izahı yapılan hususlar Komisyonumuzca de benimsenmiş ve Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metin ile estvelin aynen kabulüne, havalesi gereğince Sosyal İşler Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan
Tabii Üye
M. Özgüneş

Bu Kanuna Sözeü
İzmir
Ö. L. Bozcalı

Kâtip
Afyon K.
R. Hancıoğlu

Elâzığ
Söz hakkım mahfuz
R. Giray

Tabii Üye
S. Özgür

Cumhurbaşkanınca S.Ü.
Z. Tüzün

Edirne
T. Banguoğlu

İstanbul
M. Aksoley

İzmir
İ. Birand

İzmir
H. Onat

Kastamonu
M. Çamlıca

Mardin
A. Saraçoğlu

Ordu
Ş. Köksal

Trabzon
Y. Demirdağ

Sosyal İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu

Esas No : 1/443

Karar No : 22

12 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «Sağlık Eğitim enstitüleri kuruluş kanunu tasarısı» ilgili başkanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Gereğçede belirtilen hususlar ve temsilcilerin verdikleri bilgiler muvacehesinde tasarının sağlık hizmetlerimizde faydalı olacağına inanan Komisyonumuz, tasarımı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile benimsemiş ve maddeler tasarıya ekli cetvelle beraber aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sosyal İşler Komisyonu

Başkanı

Elâzığ
C. Ertuğ

Sözcü

Zonguldak
T. R. Baltan

İstanbul
M. Aksoley

Tabii Üye
E. Çelebi

Bolu
R. Arıkan

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Ö. Ergün

Gaziantep
N. Özgül

Büçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu

Esas No. : 1/443

Karar No. : 5

18 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisininin 29 Aralık 1964 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülecek işari oy ile kabul edilen, Sağlık Eğitim enstitüleri kuruluşu hakkındaki kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığınının 30 Aralık 1964 tarihli ve 7475 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Baş-

kanununa gönderilmekle Komisyonumuzun 17 Mart 1965 tarihli Birleşiminde Hükümet adına Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı temsilcileri hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Sağlık hizmetlerinin yeterli bir şekilde görülmesi memleketimizin her zaman önemli bir dâvası olmuş ve kalkınma plânında da başlıca konular arasında mütalâa edilmiştir.

Bu dâvanın halinde, yardımcı sağlık personelinin de en az değerleri kadar ehemmiyetli bir mevki işgal ettiği bir gerçektir.

Tasarı, Sağlık Bakanlığına bağlı ve en az lise dengi meslekî öğretim görmüş yardımcı sağlık personelinin, hizmetlerinin gerektirdiği bölümlerde yüksek meslekî öğretim yapmalarını sağlamak ve dolayısıyla maksada uygun yardımcı sağlık personeli yetişmesini temin üzere Sağlık eğitim enstitüleri kurulmasını öngörmektedir.

Tasarı gerekçesinde enstitüden beklenen faydaları iki esasta toplanmıştır.

1. Yardımcı sağlık personelinin yetiştirecek öğretmenler,

2. Yardımcı sağlık personelinin çalışmalarını denetliyecek idarecilerin yetiştirilmesidir.

Millî Eğitim Bakanlığı ile Devlet Personel Heyetinin mütalâası alınmak suretiyle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle idare edilecek Sağlık eğitim enstitülerinde öğretim süresi 3 olup mezuniyette yüksek okul diploması verilecektir.

Komisyonumuz, bu esasları ihtiva eden tasarımı benimsenmiştir.

II - Komisyonumuz, Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, geçici madde, 11 ve 12 nci maddelerini aynen kabul etmiştir.

Komisyonumuz, tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

(Bu Kanunda)

Başkan	Sözeü	(Bu kanunda Sözeü)	Kâtip
Başkanvekili	İstanbul	Kayseri	Tunceli
Ankara			
M. Ulusoy	O. Z. Gümüsoğlu	H. Dikeçligil	M. A. Demir
Tabii Üye	Ankara	Denizli	İstanbul
S. Küçük	N. Ağırnaslı	C. Akyar	E. Özden
	Yozgat	Van	
	İ. Yeşilyurt	F. Melen	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

*Sağlık Eğitim Enstitüleri kuruluş kanunu
tasarısı*

MADDE 1. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Merkez Teşkilâtına bağlı sağlık eğitim enstitüleri kurmaya yetkilidir.

Bu enstitülerin görevleri şunlardır :

a) En az lise dengi temel meslekî öğretim görmüş sağlık teknisyenlerine, sağlık hizmetlerinin gerektirdiği bölümlerde, yüksek meslekî öğretim yapmak.

b) Her seviyede sağlık personeline, olgunlaşma kursları düzenlemek.

MADDE 2. — Sağlık eğitim enstitülerinde öğretim süresi üç yıldır. Bu eğitimi başarı ile bitirenlere yüksek okul diploması verilir.

MADDE 3. — Bu enstitü mezunları branşlarıyla ilgili olmak üzere sağlık personeli yetiştiren orta dereceli okullarda, öğretmenlik yaparlar. Halk sağlığı, koruyucu ve tedavi edici hekimlik teşkilâtında kendi meslekî hizmetlerine ait görevlere, tahsil seviyeleri göz önüne alınarak, öncelikle atanırlar.

MADDE 4. — Sağlık Eğitim Enstitülerinin bölümleri, yönetim şekli, disiplin işleri, sınav usulleri, müfredat programlarının ne suretle yapılacağı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Devlet Personel Heyetinin mütalâası alınmak suretiyle, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan bir yönetmelikle tesbit olunur.

MADDE 5. — Enstitülere kabul olunanlar, bu kanuna bağlı cetveldeki sağlık teknisyeni kadrolarına tâyin edilirler. Bunlar Memurin Kanunu hükümlerine tabi olup, maaşlarını almaya devam ederler.

Yabancı memleketlerde muadili sağlık teknisyeni öğretimi yapanlar da aynı haklardan faydalanırlar. Bu hususta göz önüne alınacak esaslar dördüncü maddede yazılı yönetmelikte belirtilir.

MADDE 6. — Sağlık eğitim enstitülerine kendi meslekî sahalarında en az üç sene başarı ile çalışmış olanlar alınır. Enstitüyü başarı ile ikmal edenler enstitüde okudukları müddetin bir buçuk misli mecburi hizmetle yükümlüdür.

Millî Eğitim Komisyonunun kabul ettiği metin

*Sağlık Eğitim Enstitüleri Kuruluşu hakkındaki
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 neü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 neü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen 5 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisince kabul edilen 6 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Sosyal İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

*Sağlık Eğitim Enstitüleri Kuruluşu hakkındaki
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen
1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen
2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen
3 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen
4 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen
5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisince kabul edilen
6 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin

*Sağlık Eğitim Enstitüleri Kuruluşu hakkındaki
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen
1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen
2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen
3 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen
4 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisince kabul edilen
5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisince kabul edilen
6 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

ler. Daha önceden mecburi hizmetleri varsa o dahi buna eklenir.

Bu mecburi hizmetlerini Bakanlığın tâyin edeceği yer ve hizmetlerde görmekle mükelleftirler.

Sihhi sebepler dışında entitüyü ikmal etmeden ayrılanlar veya enstitüden mezun olduktan sonra verilen vazifeyi kabul etmeyenler veya vazifeye başladıktan sonra mecburi hizmetini ikmal etmeden ayrılanlar veya inzibatî sebeplerle enstitüden veya memuriyetten ihraçolanlar enstitüde geçirdikleri müddet zarfında kendilerine ödenen maaş miktarı kadar tazminat ödemeye mecbur tutulurlar ve enstitüde geçirdikleri müddet de kıdemlerinden indirilir.

MADDE 7. — Sağlık eğitim enstitülerine öğretmen olacak yüksek okul mezunlarının eğitim ile görevlendirildiği dallarda doktora veya ihtisas yapmış olmaları veya en az üç yıl bu enstitüde öğretim yardımcılığı yaptıktan sonra kendi bölümlerinde yeterlik imtihanı vermiş olmaları şarttır.

MADDE 8. — Sağlık eğitim enstitülerine bu enstitüler veya yüksek meslek okulları mezunlarından, öğretim yardımcısı atanabilir.

MADDE 9. — Sağlık Eğitim enstitülerinde, öğretmen bulunmayan hallerde, tâyin suretiyle görevlendirilecek teorik ve pratik ders vereceklere saat başı ders ücreti veya konferans ücreti verilir. Saat başı ders veya konferans ücreti yirmibeş lirayı geçemez.

MADDE 10. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele, bu kanuna bağlı cetvelde memuriyet unvanı, derecesi ve adedleri yazılı kadrolar eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 1952 - 1961 yılları arasında hemşirelik tekâmül kurslarından mezun olanlar enstitünün 2 nci sınıfına; 1961 yılından itibaren bir devre kurs bitirenler enstitünün 2 nci sınıfına; iki devre kurs bitirenler 3 ncü sınıfına kaydolunurlar.

Bu şekilde enstitüye alınmış olanların kurs ve eğitim sürelerinin 1,5 misli mecburi hizmet taahhüdünde bulunmaları şarttır.

Millî Eğitim Ko.

MADDE 7. — Millet Meclisince kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisince kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisince kabul edilen 9 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisince kabul edilen 10 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisince kabul edilen geçici madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisince kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisince kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisince kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisince kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisince kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisince kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisince kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisince kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisince kabul edilen geçici madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisince kabul edilen geçici madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

3 ncü devre tekâmül kursunu başarı ile bitirmiş olan enstitü mezunlarının haklarından faydalanmaları için, enstitü tarafından açılacak bitirme imtihanlarını da başarı ile vermeleri lâzımdır.

Yukarıdaki yükümlülük ile ilgili hükümler, bunlar hakkında da uygulanır.

MADDE 11. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu kanunun hükümlerini Maliye, Millî Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanları yürütür.

Millet Meclisinin kabul ettiği metne bağlı cetvel

Sağlık Eğitim Enstitüleri

D.	Memuriyetin unvanı	Aded	Maaş
3	Müdür	1	1 500
4	Öğretmen (Bölüm Başkanı)	3	1 250
5	Öğretmen	2	1 100
7	Dahiliye Şefi	1	800
9	Sekreter	1	600
10	Memur	3	500
9	Öğretmen Yardımcısı	6	600
9	Sağlık Teknisyeni	20	600
10	Sağlık Teknisyeni	25	500
11	Sağlık Teknisyeni	35	450
12	Sağlık Teknisyeni	50	400

Millî Eğitim Ko.

MADDE 11. — Millet Meclisince kabul edilen 11 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisince kabul edilen 12 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Ekli cetvel de aynen kabul edilmiştir.

Sosyal İşler Ko.

Bütçe ve Plân Ko.

MADDE 11. — Millet Meclisince kabul edilen 11 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisince kabul edilen 12 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya ekli cetvel Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisince kabul edilen 11 nei madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisince kabul edilen 12 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisince kabul olunan metne bağlı cetvel aynen kabul edilmiştir.

